

Mystery

Ahol a vudu nemzeti vallás

Luxury

Top afrikai hotelek

Gastro

Luwombo és matoke

Tropical

Lifestyle & Adventure

2016. JANUÁR-FEBRUÁR 1. SZÁM ©

www.tropicalmagazin.hu

Mostantól
angol nyelven is!
New, bilingual
Tropical from
now!

**Dr. Seszták
Miklós**

*„Ígéretes ugandai-
magyar kapcsolatok”*

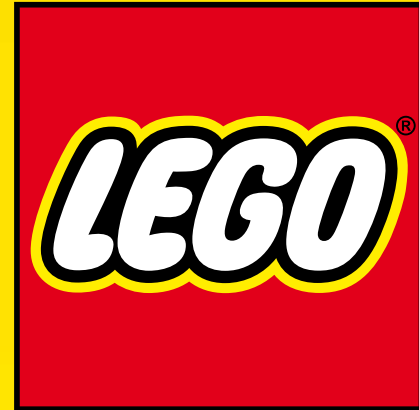
**Kembe
Sorel-Arthur**

„I have two homes”

Mauritius

Dodó a Paradicsomban

TOGETHER WE CAN MAKE A CHANGE!
Magyar humanitárius missziók Afrikában

LEGO® STORE BUDAPEST

Az Allee és az Árkád bevásárlóközpontban!

Megújult a Tropical magazin!

Mostantól változatlan tartalommal, de már angol nyelven is élvezhetik az izgalmas kalandokat!

Fizessen elő most!

6 lapszám + postaköltség 7990.- Ft

Tropical
Magazin Az élménysziget

Előfizetések megrendelése:
info@tropicalmagazin.hu • +36 20 277 23 60
facebook.com/tropicalmagazin • www.tropicalmagazin.hu

6

10

18

6 **„Két otthonom van” Interjú Kembe Sorel-Arthur**
“I have two homes” Interview with Sorel-Arthur Kembe

10 **Botswana, karnyújtásnyira a természettől**
Botswana, within the reach of the nature

18 **Ígéretes ugandai-magyar kapcsolatok**
Interjú dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszterrel
Promising relations between Uganda and Hungary
Interview with Dr. Miklós Seszták, Minister for National Development of Hungary

22 **Ugandai-magyar üzleti fórum a Viktória-tó partján**
Hungarian business forum in Uganda, on the coast of Lake Victoria

26 **Magyar jackfruit pálinka Ugandában**
Hungarian jackfruit “pálinka” in Uganda

32 **Dél-Afrika - A civilizált vadon**
South-Africa - The civilised wilderness

40 **„Együtt tudunk nagyot tenni!”**
“Together we can make a change!”

48 **Ahol a vudu a nemzeti vallás**
Where voodoo is the national religion

55 **Kutúrpiac**

57 **Top afrikai hotelek**
Top hotels of Africa

68 **Cafe 57**

70 **Luwombo és matoke Ugandai gasztrocsoodák**
Gasztro

72 **Mauritius - Dodó a Paradicsomban**
Mauritius -Dodo in Paradise

78 **Ghána - Ahol többbe kerül egy temetés, mint egy esküvő**
Ghana - Where a funeral costs more than a wedding

82 **12 esély egy jobb életre**
12 chances for a better life

88 **Trend**

91 **Az Ezeregyéjszaka meséi Dohában**

94 **Hátborzongató és meghökkentő afrikai szokások**
Creepy and astounding African habits

Tropical
Magazin *Az élményszívet*

2016. III. évfolyam, 1. szám
Január-február
HU ISSN 2064-6534

Kiadja a Globoport Média Holding Kft.
1027 Budapest, Fő utca 73.
Céggcsoport-főszerkesztő
Dr. Kiss Róbert Richard
1027 Budapest, Fő utca 73.
(+36 1) 202-0836
Ügyvezető igazgató
Szakál László, Ringer Bence

Szerkesztőség
1027 Budapest, Fő utca 73.
(+36 1) 202-0836
info@tropicalmagazin.hu
www.tropicalmagazin.hu
facebook.com/tropicalmagazin

Alapító
Balogh Sándor
bs@baloghsandor.hu

Főszerkesztő
Mészáros Edit
meszaros@tropicalmagazin.hu

Vezető szerkesztő
Vági József

Hirdetésfelvétel
Dobos Imre
dobos.imre@helyimedia.hu
hirdetes@glenwoodmedia.com

Lapszámunk szerzői
Dobos Tamás, Hajdú Anna, Kiss Róbert Richard, Kovács Robertina, Lukácsné Novák Mónika, Mészáros Edit, Pap Gergely, Szűcs Tamás

Tördelés és design
Bazsó Tamás
apress.design@gmail.com
Alfa Press Design Kft.

Nyomda
Mega Kft.
1151 Budapest, Székely Elek út 11.

Sales House
Yoter Média Group Kft.
9022 Győr, Teleki L. utca 46.
(+36 1) 316-4556,
(+36 1) 316-4598
erteakesites@yrmg.hu

Balogh Sándor Alapító

A Magyar Afrika Társaság elnöke igazi kozmopolita, a világ interkontinentális ösvényeinek tudatos vándora, aki képben és írásban is igyekszik megőrizni az idő mélysége fölött egyensúlyozó utazó élményeit. Tapasztalatait felhasználva pedig a világ jobbítását célzó álmokat próbál megvalósítani. Igazi Afrika-szakértő, egyben a fekete kontinens és Magyarország közötti humanitárius és gazdasági kapcsolatok elősegítője, szervezője.

Dr. Kiss Róbert Richard Cégcsoport-főszerkesztő

Dr. Kiss Róbert Richard a világ 173 országában forgatott útfilmeket, készített tudósításokat. A Magyar Rádió riportereként, később a Magyar Televízió szerkesztőjeként dokumentumműsorokat készített a Föld hat kontinensén. A szerző az InfoRádió utazási műsorának szerkesztője, több rangos hetilap és havi magazin turisztikai szakírója. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem oktatója. Több kötet szerzője, idegenforgalmi és nyelvészeti könyvei egyaránt ismertek. Könyvet írt egyebek közt a világ legszebb szigeteiről és a magyar köszönésmódról is. Prima Primissima Díjas, Pulitzer-emlékdíjas, Európa-díjas újságíró.

Mészáros Edit Főszerkesztő

Újságíró, aki hét év napilapozás után szállt ki a mókuserékből, és két hónapos megújuló körútra indult Bali szigetére. Hazatérve csatlakozott a Magyar Afrika Társaság csapatához. Rajtuk keresztül ismerhetett meg olyan országokat, kultúrákat és emberi sorokat, amelyekről úgy érzi, több lett. Írásaiban másokat is szeretne elkalauzolni ezekben az ismeretlen és izgalmas világokba.

Terjesztés

LAPKER Zrt./Realy/Inmedio/Auchan/Tesco/Kaisers/Spar/Interspar hálózatok üzleteiben. Megjelenik kéthavonta. Előfizethető a szerkesztőség címén és az alábbi e-mail címen: info@tropicalmagazin.hu

Minden jog fenntartva!

A Tropical magazin bejegyzett védjegy a Globoport Média Holding Kft. tulajdona. A lap teljes vagy részbeni tartalmának, illetve a lapban leközölt képeknek bármilyen mű utánközlése kizárólag a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges. A lapban leközölt hirdetések tartalmáért a kiadó semmiféle felelősséget nem vállal. A meg nem rendelt kéziratok és képek megőrzéséért a kiadó nem vállal felelősséget.

Afrika, az örök szerelem Africa, the eternal love

Immáron negyed százada is elmúlt, amikor 1989-ben először az afrikai kontinens földjére léptem. Ez az utazás terelte figyelmemet visszahatlatlanul egy új világ, egy új szerelem, Afrika felé. A rendszerváltás évében Egyiptomban jártam, a piramisok és más ókori, monumentális alkotások hazájában. Az ott töltött napok még inkább elmélyítették bennem azt az olthatatlan vágyat és kíváncsiságot, amit vidéki kisserác korom óta éreztem és érzek mind a mai napig az emberiség bölcsőjének tartott földrész iránt.

Bátran állíthatom, hogy a színpompás, változatos kontinens megszálottjává váltam. Még bő egy évtizednek kellett viszont eltelnie ahhoz, hogy a homokdűnéken túlra is eljussak. Első kongói utam az „észak-afrikai randevúnál” is jobban sikerült.

Afrika végérvényesen rabul ejtett, minden problémájával és viszontagságával együtt. Fordítsák figyelmeiket erre kétarcú földrész felé! Afrikában oly kevésből lehet oly sok jót tenni, hogy amikor ott járunk, úgy érezzük, egyszerűen muszáj.

A hála azonban nem marad el. Járjanak a földrész több mint ötven országának bármelyikében, garantálom, hogy életre szóló élményekben és kalandokban lesz részük. Álljon bizonyítékul az a száz oldal, amelyet most a kezükben tartanak. Ismerjék és szeressék meg Afrikát saját és barátaim, kollégáim történeteinek keresztül! Mélyüljünk el együtt erre rejtélyes földrész szépségeiben!

Jó olvasást és kellemes kikapcsolódást kívánok!

Balogh Sándor
Alapító

It has been more than quarter of a century ago when I first stepped on African soil in 1989. That journey irreversibly drove my attention towards a new world, a new love, towards Africa. Meanwhile the political system was changing in Hungary, I travelled to the land of pyramids and other ancient monumental buildings, to Egypt. The days I have spent there just further deepened the desire and curiosity I was feeling and still feel since my early teenage years, towards the piece of land often referred to as the cradle of mankind.

I have to say that I became truly obsessed with that colorful and diverse continent. Still, more than a decade had to pass again, before I got the chance to see what lies behind the huge sand dunes. My first trip to Congo ended up even better than my 'rendezvous in North Africa'.

Africa completely captured me, with all its problems and difficulties. Turn your eyes towards this two-faced continent! It is so easy to do so much good from very little in Africa, that when we are there, we simply think we need to.

And gratitude will come. Visit any of the more than fifty countries on the continent, I guarantee that you will return back home with lifelong adventures and memories. Let those hundred pages stand as proof, that you are holding in your hands right now. Get to know and fall in love with Africa through my own and my friends', colleagues' stories! Lets dive together into the beauties of this mysterious continent! Enjoy our magazine and have a relaxing time!

Sándor Balogh
Founder

Címlap

Mészáros Edit - Gyerekportré Ugandában, Kapekében

Képforrások és fotók

Bánkövi Dóra, Konkoly-Thege György, Répásy Zsolt, Reisinger Dávid, extraordinaryjourneys.com, africaboundadventures.com, blacktomato.com

„Két otthonom van”

Interjú Kembe Sorel-Arthur

“I have two homes”

Interview with Sorel-Arthur Kembe

A banános süti illata ma is az orrában van, kongói utazásait igazi kultúrsokként élte meg, hamarosan pedig kétéves kislányával, Katjával is megismerteti gyökereit – Kembe Sorel-Arthur színész, műsorvezető, magyar és kongói. Népszerűségét felhasználva a Magyar Afrika Társaság szóvivőjeként hozza közelebb egymáshoz a két kontinenst, most pedig a Tropical magazinnak mesél afrikai szívéről és magyar véréről.

Szerző: Mészáros Edit | Fotók: Kembe Sorel-Arthur

Édesapád kongói származású, de tegyük tisztába rögtön, hogy melyik Kongó is?

Igen, fontos leszögezni, hogy kettő Kongó létezik, az egyik a Kongói Köztársaság, aminek a fővárosa Brazzaville, és ami a francia Kongó. A másik a belga, a Kongói Demokratikus Köztársaság, aminek Kinshasa a fővárosa. Édesapám pedig a francia Kongóból jött ösztöndíjasként még a '70-es években, és itt ragadt.

Mikor voltál először otthon? Egyáltalán mi neked az otthon?

Ma már mindkettő az otthonom, olyan 20 éves korom óta, előtte csak Magyarország volt. 16 hónapos koromban mentünk ki először Kongóba. Édesapám visszatért a szülőföldjére, mi pedig mentünk vele, édesanyám az akkori magyar követségen dolgozott, ott töltöttünk három és fél évet, 1980 körül érkeztünk vissza Magyarországra. Több kongói látogatás életvitelszerűen nem is volt, csak családlátogatás. 15 évvel később voltam kint újra a családnál, akkor már felnőtt fejjel. Akkor kezdődött nekem az, hogy Kongó is az otthonom lett.

Milyen volt felnőttként visszatérni?

Gyerekkoromból nem maradtak konkrét emlékeim, csak illatok, érzések, mint mikor a filmekben beugrik kettő darab teljesen összefüggéstelen kép. Van kint egy nagyon finom banános süti, amit bő olajban sütnek esténként az asszonyok az utcán, és olyan jellegzetes banán illat terjeng, hogy az nekem nagyon megmaradt. Azóta ha valaki jön Kongóból, mindig hozatunk néhány darab banános sütit, ami olyan, mint a fánk. Szóval nekem nem volt igazán visszatérés, mert nekem a '95-ös túra olyan volt, mintha először jártam volna kint. Az viszont kulturális sokk volt. Az első kérdésem az volt apámhoz, hogy hogy van itt ennyi fekete, még nekem is furcsa volt, hogy a rendőr, a buszsofőr, mindenki fekete volt. A rokonsággal annak ellenére, hogy kimaradt 15 év, ott folytattuk, ahol abba hagytuk, mintha mindig is ismertük volna egymást. Az unokaöccsémnel a mai napig nagyon szoros kapcsolatom van.

Az éntudatodat befolyásolta ez az út?

He can still smell the banana cake; he experienced a real culture shock during his trips to Congo and he will soon introduce her two-year-old daughter to her roots – Sorel-Arthur Kembe is an actor, presenter, Hungarian and Congolese. He uses his fame to bring the two continents closer as the spokesman of the African-Hungarian Union, and he talks to the Tropical magazine about his African heart and Hungarian blood.

Your father is Congolese, but which Congo is he from?

It is important to lay down that there are two Congos; one is the Republic of Congo with Brazzaville as a capital, and it is the French Congo. The other one is the Belgian, the Democratic Republic of Congo with Kinshasa as a capital. My father came from French Congo with a scholarship in the 1970s and got stuck here.

When did you visit your home for the first time? What does home mean to you?

Abszolút. Akkoriban voltak problémáim itthon különféle skinhead csoportokkal, amit egyébként is helyre kellett tennem magamban. Szerencsére apám itt volt, aki mindig mondta, hogy nem kell ezekkel foglalkozni, te ugyanúgy vagy magyar, mint kongói, de akkor még nem értettem, hogy mi az, hogy kongói. Akkor kerültem nagyjából képbe, amikor kimentünk újra, de még akkor is néhány hónapba, sőt talán évbe is telt, hogy rendbe tegyem ezt magamban. Azóta van nekem két hazám. Amikor Magyarországon vagyok kongói is vagyok, amikor Kongóban, akkor magyarnak érzem magam. Érdekes, skizoid helyzet, de ez jobban megerősít valakit abban, hogy tudja a gyökereit. (nevet)

Today both countries are my home, since I turned 20, before that it was only Hungary. I was 16 months old when we first visited Congo. My father returned to his homeland and we went with him, my mother worked at the Hungarian Embassy at that time. We stayed for three and a half years and came back to Hungary in 1980. We didn't have more stays like this in Congo, only short visits to our family living there. I visited my family 15 years later as an adult. That is when Congo became my other home.

What was it like to return as an adult?

I didn't have exact memories from my childhood; I only remembered smells, feelings, just like in movies when you suddenly recall two entirely unconnected

images. They have a very delicious banana cake which women bake in hot oil at night on the streets, and its smell is so characteristic that I could never forget it. Since then if someone visits us from Congo we always ask them to bring this banana cake which is like a doughnut. So it wasn't really a return for me because my trip in 1995 was like my first time. However, it was a culture shock. My first question to my father was why there were so many black people, because it was even strange for me that the policeman, the bus driver and everybody was black. Although, with my family there it felt like we have never separated, we continued from where we left off. My relationship with my nephew is still very strong.

Did this trip have an effect on your self-consciousness?

Absolutely. Back then I had some trouble with skinhead groups here in Hungary and I had to find solutions for those, especially for myself. Luckily I had my father who always told me not to worry about this because I was as Hungarian as Congolese. But at that time I didn't understand what being Congolese meant. I only realised this when we went back, but it still took a few months or even years to set everything in order. Since then I have two homelands. When I'm in Hungary, I'm also Congolese and when I'm in Congo, I feel Hungarian. This is an interesting, schizoid state of mind, but it helps in knowing your roots. (laughs)

What was the biggest difference you had to get used to in Congo?

Something "I had to digest" here was the crocodile because we don't eat that in Hungary. (laughs) Besides the feeling of being in a sauna after you get off the plane, it is the tempo that I had to get used to. It seems chaotic but they have their own order that you don't understand for the first time. They always have time for everything while in Hungary everyone freaks out if you are five minutes late. In Congo, I was the only one nervous when other people were late. But you get used to it with time. Just like you get used to being 'white'. Although when you start speaking the local language they realise that wow, he is a local kid. But why does he look like this? They find it strange.

They find you strange??

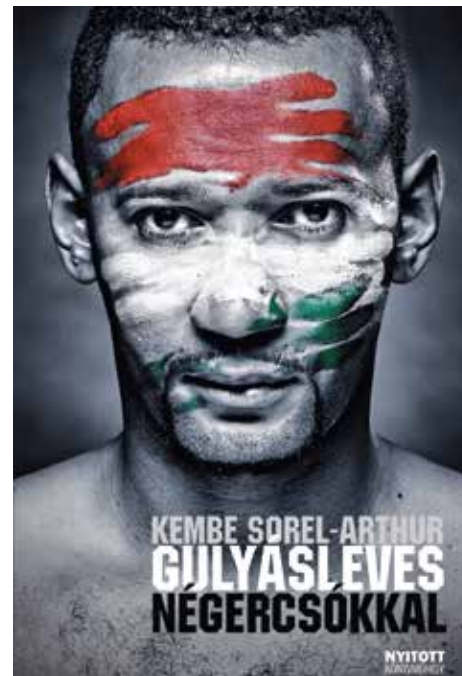
Of course. Kids are running after me and they are shouting "white, white". They think it is funny but I always send them off. Also adults think that I'm not Congolese but

white. Naturally, when they hear about family relations they all understand me and are happy that someone returns to his roots. What's even weirder is that they even think about my father as a European because he moves differently.

Do you travel back often?

The problem is that plane tickets are very expensive. The last time I went back was in 2008 and that was for shooting a movie. Of course, we are always planning, especially now that we have a daughter and my family back in Congo is very curious to see her. They have only seen Zsófi (Zsófi Kondákor – the editor) via Skype, they

Mi volt a legnagyobb különbség, amire rácsodálkoztál, amit meg kellett émszteni kint?

Ami meg kellett émszteni, az a krokodil volt, mert azt itthon nem tudunk enni. (nevet) Túl azon, hogy amikor leszállsz a repülőről, azt hiszed egy szaunában vagy, a tempó az, amit meg kellett szokni. Mintha egy nagy káoszban lennél, de mégis van ott valamilyen rendszer, amit először nem értesz. Kint mindig mindenki ráér mindenre, ehhez képest, ha itthon öt percet késel valahonnan, akkor már mindenki ideges. Ott csak én voltam ideges, amikor mások késtek. De idővel hozzászoksz. Ahogy ahhoz is, hogy kint mindenki fehérnek tart. Persze, amikor megszólalsz a helyi nyelven, akkor rájönnek, hogy hoppá, ez egy helyi gyerek. De akkor mégis miért így néz ki? Nekik is furcsa.

És azóta gyakran jársz vissza?

Drága a repülőjegy alapvetően, az a probléma. Én 2008-ban voltam utoljára, akkor is forgatni. Persze tervezzük folyamatosan, főleg, hogy már van kisgyerek is, akire nagyon kíváncsiak az ottani rokonok, hiszen még csak fotón látták. Zsófit (Kondákor Zsófi – a szerk.) is csak Skype-on látták eddig, mindenki örült neki, de hát ott nincsen barát, csak feleség. Nem nagyon értik meg, hogy mi az,

Furcsa vagy nekik??

Persze. Szaladgálnak kint utánam a gyerekek, és kiabálják, hogy „fehér, fehér”. Ők poénból szánják, én meg mindig elzavarom mindegyiket. De felnőtt emberek is sokan gondolják úgy, hogy én nem vagyok kongói, hanem fehér. Persze, amikor kiderülnek a családi kötődések, akkor rendbe teszik ezt magukban, és örülnek annak, ha valaki visszatér a gyökereihez. De furcsa például, hogy már apámat is kiszúrják, hogy európai, mert teljesen más a mozgása.

hogy barátnő, mindig kérdezik, hogy miért nem veszed el?

És miért nem veszed el?

Annál nagyobb kötöttséget, minthogy egy gyerek ott rohangál körülöttem, nem tudok mondani. Hogy ezt egy házassági papír megerősítene, nem tudom, de nyilván mindennek eljön a maga ideje. De akkor is inkább egy tengerparti esküvőt választanék, ahol egy helyi fickó összead minket. A családban a gyerekkérdés egyébként nagyon komoly, mert apám a legidősebb fiú a családban, 12 testvére van, és ő dönt mindenről. Na, már most, én vagyok a legidősebb fiúnak az egyetlen fia, akinek van egy gyereke, ami egy olyan tradicionális helyzet, amit valahogy ki kell elégíteni, és meg kell, hogy mutassuk őt minél előbb. Egyébként sem árt, ha már kiskorában érik kinti hatások, mert akkor később nem lesz akkora kultúrsokk neki. Fontos tudnia a gyökereit.

Mi az, amit mindenképp nézzünk meg, ha Kongóban járunk?

Alapvetően a két pólust érdemes megnézni. Brazzaville, a főváros ugyanolyan nyüzsgő nagyváros, mint bármelyik afrikai főváros, mindenféle döntés ott születik, a politikai és üzleti élet központja. Ennek az országnak azonban szerencsére van óceánpartja is, így érdemes elmenni Point Noire-ba, ami egy igazi óceánparti gyöngyszem fehér homokos parttal, pálmákkal, bárakkal, szállodákkal. Ott talán nem annyira jönnek le azok a nagy társadalmi különbségek, mint a fővárosban, mert ott azért megvan a szakadék. A Point Noire-i kikötő azonban a gazdaság mozgatórugója, ahol mindig van mit látni, csinálni.

were happy about it but they don't have girlfriends, only wives. They don't really understand what a girlfriend means; they always ask why we are not married.

And why are you not married?

I cannot think of a greater commitment than a kid running around you. I don't know if this could be strengthened with marriage documents but its time will surely come. Still, I would prefer a beach wedding where a local dude does the ceremony. The question of children is very serious in our family because my father is the oldest son, he has 12 siblings and he decides about everything. Now, I am the only son of the oldest son, and besides that, I have a child. That is a traditional situation that we have to satisfy and show them my daughter.

Furthermore, it wouldn't be bad if she could get used to the Congolese culture at a young age so that she wouldn't experience a culture shock later. It's important that she knows her roots.

What is it that we must see if we visit Congo?

Fundamentally, you should visit the two poles. The capital city, Brazzaville, is a bustling city just like all African capitals; it is the centre of political and business life. This country is lucky to have an ocean shore, so it is worth going to Pointe Noire which is a natural treasure with its white sandy beach, palm trees, bars and hotels. You probably wouldn't feel the big social differences there that you'd feel in the capital city, because the gap there is quite apparent. The harbour

GLOBO TV

Nézze adásunkat a nap 24 órájában online,
a www.globotv.hu címen!

A Globo Televízió Borsod-Abaúj-Zemplén megye
49 településén, ötezer háztartásban
és a FIX televízión is látható.

Keresse kábelszolgáltatójánál Ön is!

Budapesti stúdió: www.budapest.globotv.hu

Botswana, karnyújtásnyira a természettől

Botswana, within the
reach of the nature

Botswana a szafarik paradicsoma, mely olyan utazók vágyálma, akik testközelből szeretnék élvezni az afrikai flóra és fauna páratlan szépségét, s mindeközben különleges, luxuskörülményekre is vágyanak. Aki ezen afrikai országba utazik, a tengervíz adta sós hűsítő élményt kivéve minden kalandot átélhet, ami egy nyaralástól csak elvárható. Egy fontos: félig teli pénztárcával ne induljunk útnak!

Szerző: Kovács Robertina | Fotók: archív

Botswana is the paradise of safaris, which is the dream of travellers who seek the enjoyment of the incomparable beauty of the African flora and fauna while enjoying special, luxurious circumstances. One who travels to this country can experience all the adventures that are expected from a holiday, except for swimming in the sea. One thing is for sure: don't leave your home with an empty wallet!

Written by: Robertina Kovács | Photos: archive

Botswana az afrikai országok közül példaeértékűnek mondható. Távol állnak tőle a törzsi viszályok, polgárháborúk, zavargások. Impozáns tájaival, élővilágával csalogatja a kíváncsi turistákat. A helyi lakosok udvarias, nyitott emberek. Botswana, több afrikai országhoz hasonlóan, minden területen rohamos fejlődésnek indult az utóbbi években. Az ország, melynek régi neve Betsuánaföld, turisztikai szempontból is igen fejlett. Természetvédelmi területei és vadrezervátumai miatt sok turista utazik ide. Nem egyszerű kiválasztani, hol hajtsuk álomra a fejünket, hiszen a szálláslehetőségek változatos felhozatala kínálgózik. A nomád sátorozástól kezdve az ötszillagos, luxushotelig mindenféle igényt kielégít az ország a vendégek számára. Ezen szolgáltatások árai elég borsosak, viszont aki megteheti, hogy részese legyen egy botswanai utazásnak, életre szóló élménnyel gazdagodik.

≡ ÉGHAJLAT

Az ország éghajlata trópusi. Enyhe telek és forró nyarak váltják egymást. Télen a napok melegek, az éjszakák hidegek. Ahol

Botswana is unique from the other African countries. It's far from tribal conflicts, civil wars and demonstrations. It attracts curious tourists with its imposing landscape and fauna. Local people are courteous and open. Botswana started dynamically developing in the last years, like some other African countries. The country, which was formerly called Bechuanaland, is quite developed from a touristic view as well. A lot of tourists come here to visit the nature and the wild reserves. Choosing the accommodation can take some time since there are so many different options from nomad camping to 5* luxury hotels. These services cost quite a lot of money but if you are in the position to take part in a trip to Botswana, you gain unforgettable experiences.

≡ CLIMATE

The climate of the country is tropical, which means mild winters and hot summers. The days are hot and the nights are cold in wintertime. There can be even frost in the desert. The Kalahari Desert takes up 75% of Botswana's territory. Rain, namely pula, can be found in the hatchment of the country and

it is also the name of the national currency. Due to the low population density, the nature is intact in most of the country, and this is what makes the existence of reserves possible. The rate of protected regions is very high even among African conditions.

≡ **SOME PRACTICAL ADVICE**

If you decide to travel to Botswana you have to be a clever packer. It is suggested that you take pastel coloured clothes made of cotton and nothing black because it easily resorbs sultriness. You should also pack warmer clothes like coats, sweaters and trousers for the cold nights when the temperature can get below zero Celsius degrees. In this region you can get as close to the African wild life, as in no other place. There are sights like the Okavango delta, Victoria Falls and Moremi Wildlife Reserve.

≡ **THE OKAVANGO DELTA**

Okavango's peculiarity is that it is the only river in the world that doesn't fall

into another river or sea but the Kalahari Desert. At the end, it forms a 15 000 km² big delta which disappears in the embrace of lagoons, watercourses and islands to then continue its way in the cycle of water. The fauna of the delta is unique with its many different animals like elephants, African wild dogs, antelopes and even lions living there that aren't disturbed by the swampy environment. Aboriginals cross the delta with mokoro, which is a special canoe made precisely from ebony or *Kigelia Africana*. Locals make a living by manual labour. They also take tourists on trips with the mokoro so they can get very close to the aquatic fauna. The boat is driven by a local called poler who knows the neighbourhood very well. This makes the tour not only comfortable but also safe as the poler is able to avoid dangerous places.

≡ CHOBE NATIONAL PARK

The Chobe National Park is the 3rd biggest wildlife reserve in Botswana. It has one of the richest faunas. It is known for its big elephant population. Their elephants

sivatag terület, ott akár dér, fagy is felütheti a fejét éjszaka. Botswana területének mintegy 75%-át a Kalahári-sivatag uralja. Az eső, vagyis a pula megtalálható az ország címereiben, s a nemzeti valutát is így nevezték

el. Az alacsony népsűrűség miatt az ország jelentős részén még érintetlen a természet, ez biztosít terepet a vadrezervátumok, nemzeti parkok létesítésére. A védett területek aránya még afrikai viszonylatokhoz képest is magas.

Az afrikaiak által „menn-dörgő gőzölgésnek” nevezett 150 millió éves Viktória-vízesés a világ egyik legszélesebb zuhataga, mely az UNESCO világörökség része.

“The smoke that thunders” (as Africans call it) is 150 million years old and one of the widest waterfalls in the world. It is also part of the UNESCO World Heritage.

≡ PRAKTIKUS TANÁCSOK

Aki Botswana felé veszi az irányt, annak érdemes megfontoltan pakolni a bőröndjébe. Az év minden szakaszában ajánlatos pasztellszínű pamutruhákba bújni, a fekete ruhát viszont messziről kerülni kell, mert könnyen magába szívja a néha amúgy is fullasztó forróságot. Mivel a téli éjszakákon akár nulla fok alá is csökkenhet a hőmérséklet, érdemes kabátot, hosszú ujjú pulóvert és meleg nadrágot is betenni. Ezen tájon olyan közel kerülhetünk az afrikai vadvilághoz, amilyen közel másutt nem engednének minket. Látnivaló akad bőven, az Okavango-deltától kezdve a Viktória vízesésen át a Moremi vadrezervátumig.

≡ AZ OKAVANGO DELTÁJA

Az Okavango különlegessége, hogy ez a világ egyetlen olyan folyója, mely nem tengerbe vagy másik folyóba torkollik, hanem egyenesen a Kalahári-sivatagba. Útja végén a folyó egy 15 000 km²-es deltát alkot, mely lagúnák, csatornák és szigetecskék körbeölelésében tűnik el, majd onnan folytatja útját a víz körforgásában. A delta élővilága is egyedi, hiszen megannyi állatpopuláció élőhelyét szolgál. Találkozhatunk itt elefántokkal, afrikai vadkutyákkal,

have fragile tusks which is probably the consequence of the low level of calcium in the soil. Rivers and watercourses cross the

region and that is what makes the luscious greenery and the swamps ideal for the rich animal population.

antilopokkal, sőt, a szavannák királyaiival, az oroszlánokkal is, amelyeket nem tántorít el a vadásztól a mocsaras környezet sem. A deltavidéket fatörzsből kivájt kenuval, úgynevezett mokoróval szelik át az óslakosok. A mokoro egy hagyományosan ébenfa vagy kolbászfá törzsből kivájt kenu, amelyet Botswana óslakosai készítenek óriási precizitással és nem mindennapi ügyességgel. Az itt élők kétkezi munkából s munkájuk gyümölcséből élnek meg, köszönhetően a fejlett turizmusnak. Éppen ezért nemcsak vízi szállításra használják a mokorót, hanem turistautakat is indítanak vele, így az érdeklődők alig pár centiméterre csónakázhatnak az vízi élővilágtól. Minden esetben egy ott élő ember, úgynevezett poler irányítja a csónakot, aki úgy ismeri a kör-

ka egyik leggazdagabb állatvilágát tudhatja magáénak. Nevezetes hatalmas elefántpopulációjáról is. Az itt élő elefántok jellemzője a meglehetősen törekeny rövid agyar, mely nagy valószínűséggel a kalciumban szegény talaj következménye. A területet folyók és vízmosások szelik keresztül-kasul, ennek következtében kínál a buja növényzet és mocsárvidék ideális élőhelyet az itt élő gazdag állatpopulációnak.

≡ A VIKTÓRIA- VÍZESÉS

Az afrikaiak által „mennydörgő gőzölgésnek” nevezett 150 millió éves Viktória-vízesés a világ egyik legszélesebb zuhataga, mely az UNSECO világörökség része. A száraz évszakban szelídebben özönlik le a nagy mennyiségű víz, így ilyenkor teljes egészük-

≡ VICTORIA FALLS

“The smoke that thunders” (as Africans call it) is 150 million years old and one of the widest waterfalls in the world. It is also part of the UNESCO World Heritage. The water falls more gently in the dry season and that is when the shapes, which were created throughout the millions of years, become visible.

≡ MATSIENG FOOTPRINTS

The Matsieng Footprints is a natural formation found in southern Botswana. Its character is given by the mass of hollows engraved into the rock. There are 117 engravings and three natural rock-holes,

nyéket, akárcsak a tulajdon tenyerét. Ennek az ismeretnek birtokában a turista számára nemcsak a kényelem biztosított, hanem a biztonságos út is, hiszen a poler messze elkerüli a veszélyes területeket.

≡ CHOBE NEMZETI PARK

A Chobe Nemzeti Park Botswana harmadik legnagyobb vadvédelmi területe, mely Afri-

ben megpillanthatóak azok az alakzatok, melyeket a monumentális zuhatag alakított ki a sziklafalakon az évmilliók során.

≡ MATSIENG LÁBNYOMAI

A Matsieng lábnyomai egy természeti képződmény Dél-Botswanában. Jellemzőségét sziklába vájt mélyedések sokasága adja. A területen 117 sziklavaját és három nagyobb

dating back to 3,000 and even 10,000 years ago. The 8000 m² big territory is now a network of wooden pathways so that tourists don't scathe this magical place. It's enough that it has to stand the challenges of soil erosion and natural forces. The footprints are vague from far but if we look at them more closely we see huge human and animal footprints. No one knows exactly what the Matsieng site was

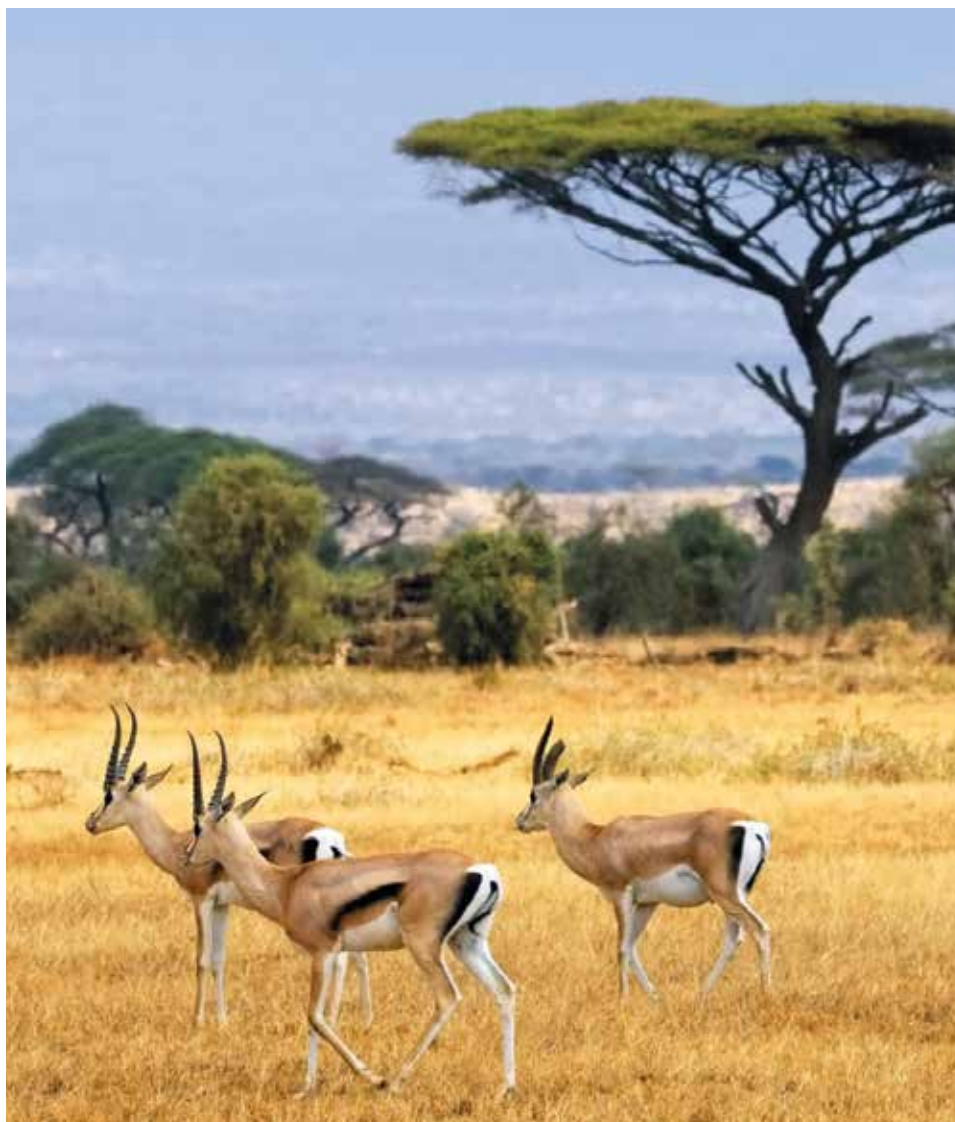

pontosan, hogy mire is használták régen ezt a helyszínt, viszont sokan úgy vélik, esőt idéző rituálé helyszínéül szolgálhatott. Az az egy biztos, hogy az emberek ide hozták az állataikat, hogy megittassák őket a lyukakban összegyűlt esővizet. A helyi lakosok még mindig rendeznek itt ceremóniákat, hogy ezzel hívják elő az életet jelentő esővizet. Sok különböző legenda ütötte már fel a fejét Matsieng lábnyomainak keletkezéséről. A szájhagyomány szerint élt egy féllábú óriás, Matsieng, aki az állataival együtt a vízzel teli lyukból emelkedett a felszínre. Ahogyan az óriás és követői a felszínre értek, tovább sétáltak, így hagyták ott lábnyomait az akkor még puha földben. A nyomok az idők során megkövültek, így örökre beleírták magukat a történelembe. A sziklafalakon állva, mélyen elgondolkodva sokakban felmerülhet a kérdés, hogy ezt a mesés képződményt vajon tényleg a nagyhatalmú természeti erők alakították-e ki, vagy talán egyszer, régen valóban kísértált innen egy Matsieng nevű óriás hűsége követőivel az oldalán, hogy aztán tovább bandukoljon egészen messzire ebben a végtelennek tűnő világban.

kiterjedésű természetes sziklamélyedés van. Keletkezését körülbelül 3000-10 000 évvel ezelőttre becslik. Ez a 8000 m²-es terület mára már keresztül-kasul, fából készült járdákkal van behálózva, hogy a turisták nehogy véletlenül kárt tegyenek benne, mivel a talajerózió és a természeti erők próbáját így is ki kell állnia e mesés területnek. A „lábnyomok” messziről halványak, alig láthatóak, de ha jobban szemügyre vesszük őket, a földben lévő rajzolatok egy óriási ember lábnyomára hasonlítanak, melyek körül különböző állatok lábainak lenyomatai is fellelhetőek. Senki nem tudja

used for in the past, though many believe it served as a ceremonial site for ‘rain-making’. Up until recently, the site was used by local people. They have brought their animals to drink from the rain-water collecting holes. Today it is used as a ritual site where locals conduct ceremonies to bring the seasonal rains. There are multiple origin stories about the creation of Matsieng. Legend has it that Matsieng was a one legged giant, who emerged from a waterhole with his animals. As the giant and his followers emerged, they left footprints in the soft earth around the waterhole, which hardened over time. Standing there, deeply in your thoughts, you wonder if this miraculous formation is really the work of the powerful nature or if there was really a giant, named Matsieng, who walked out here with his loyal followers, and then departed to the infinite world.

Ígéretes ugandai-magyar kapcsolatok

Interjú dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszterrel

Promising relations between Uganda and Hungary

Interview with Dr. Miklós Seszták, Minister for National Development of Hungary

Tapssal jutalmazták dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter beszédét azok az üzletemberek és érdeklődők, akik részt vettek az Uganda fővárosában, Kampalában első alkalommal megrendezett, magyar-ugandai üzleti fórumon. A magyar fejlesztési tárca vezetője szuahéli nyelven köszöntötte a megjelenteket, majd a fórum után kétoldalú megbeszélésen tárgyalt ugandai kollégájával, Amelia Anne Kyambadde kereskedelmi és ipari miniszterrel a két ország közötti együttműködés lehetséges területeiről. A találkozót követően pedig a Tropical magazin kérdéseire is válaszolt.

Miniszter úr, milyen elképzelésekkel érkezett Ugandába, és milyen élményekkel gazdagodott az elmúlt napok során?

Első alkalommal látogattam ide, és bár tájékozódtam a helyi viszonyokról, mégsem tudhattam biztosra, mire is számíthatok majd. Azonban azt kell, hogy mondjam, a tapasztalataim maximálisan pozitívak. Uganda egy gyönyörű ország, tele természeti szépségekkel, így méltán érdemelte ki az Afrika Gyöngyszeme elnevezést. A klíma is kellemes, szinte állandóan süt a nap. Az időjárással többnyire szerencsénk is volt, mindössze egy nap esett az eső, ami viszont elengedhetetlen ahhoz, hogy az egyik húzóágazatnak számító mezőgazdasági szektor jól működjön. Bárhová mentünk, az emberek kedvesen és őszinte nyíltsággal fogadtak bennünket. Uganda egy stabil társadalomszerkezettel rendelkező, demokratikus politikai és gazdasági viszonyok között működő ország, amely megfelelő feltételeket kínál a befektetni kívánó üzletemberek számára.

Uganda területét tekintve két és félszer, lakosságát tekintve pedig közel négyszer nagyobb hazánknál. Ön szerint mely területeken lehet elsősorban keresnivalójuk a magyar üzletembereknek, vállalkozásoknak?

A kedvező klimatikus viszonyok miatt elsősorban a mezőgazdaságot kell megemlítenem, az éghajlati viszonyok olyan kedvezőek, hogy évente háromszor is lehet aratni. Ugyanakkor a termelés komoly hiányossága, hogy elsősorban az alapvető élelmiszerek, nyersanyagok vannak csak

The opening speech of Dr. Miklós Seszták, Minister for National Development of Hungary was welcomed with a huge applause by those businessmen and other representatives who took part on the first ever Hungary-Uganda business forum in the African capital, Kampala. The top politician of the ministry greeted the attendees in both Hungarian and Swahili languages, then had a bilateral meeting with his local colleague, Amelia Anne Kyambadde, Minister of Trade, Industry and Cooperatives about the possible fields of cooperation between the two nations. After the talks they both agreed to answer the questions of Tropical magazine.

Mr. Seszták, what were your expectations before arriving to Uganda and what have you experienced here in the last few days?

It is my first time in the country. Although I have made some research about the local conditions, I couldn't be sure what to expect from this trip. Still I have to state that my impressions are absolutely positive. Uganda is a wonderful country, full of beauties of the nature, no wonder that it is often referred to as the Pearl of Africa. The climate is also very pleasant, the sun is almost always shining. Most of the time we were lucky with the weather here, it was only raining once so far, which on the other hand is vital for one of the leading sectors of the country, for agriculture. Overall, anywhere we went in the past few days, people were always very nice and welcoming. Uganda is a country with a stabile social structure, with democratic political and economic conditions, so it has everything what businessmen might need to invest here.

UGANDA VÁRJA A MAGYAR BEFEKTETŐKET

Amelia Anne Kyambadde 2011 májusa óta tölti be Uganda kereskedelmi és ipari miniszteri tisztségét, de egyben Mpigi körzet Mawokota North megyéjének országgyűlési képviselője is. A képviselőasszony a kétoldalú üzleti találkozón elhangzott beszédében elmondta, hogy Uganda az afrikai kontinens egyik olyan markáns országa, ahol rendkívül kedvező feltételek várják a befektetőket, kereskedőket, üzleti partnereket a világ minden tájáról. A megfelelő klimatikus viszonyok miatt a mezőgazdaság számít a legjelentősebb ágazatnak. Ugyanakkor a kormány feltett szándéka, hogy az egyes ipari szegmenseket, így a feldolgozóipart vagy éppen az energiaszektort fejlessze, éppen ezért komoly infrastrukturális beruházások várhatóak az országban a közeljövőben. Az út- és közműhálózatok javulásával pedig olyan területeken is jelentős előrelépés történhet, mint a közösségi közlekedés vagy éppen a hulladékgazdálkodás. Ebben több magyar cégnek is szerep juthat, hiszen a visszajelzések alapján több kétoldalú megbeszélésen is találkoztak egymással az ugandai és magyar vállalatvezetők tervei, elképzelései. A sikeres együttműködésnek pedig remek alapot adhat a stabil politikai és gazdasági háttér, a nagy számban rendelkezésre álló fiatal, szakképzett munkaerő, valamint a befektetésbarát törvények és jogszabályok. Ugyanakkor nemcsak befektetésekben, hanem bizonyos késztermékek importálásában is érdemes gondolkodnia a magyar vállalkozóknak, hiszen Ugandában, akárcsak Afrika nagy részében, a középosztály egyre növekszik és egyre jelentősebb vásárlóerőt képvisel – árulta el végezetül a politikus, és egyben reményét fejezte ki, hogy a közeljövőben további olyan magyar kezdeményezések is elindulnak majd Ugandában, mint a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ kapekei mintafarmja.

jelen a helyi piacon, jól kiépített feldolgozóiparról még nem igazán beszélhetünk. Ez tehát az egyik olyan terület, ahol a magyar cégek szaktudása sokat érhet. Ugyanennek a gondolatmenetnek az alapján sokat beszélgettünk a miniszter asszonnyal az energetika, az energiaellátás kérdéséről is. Uganda ugyanis rendelkezik olaj- és gázlelőhelyekkel, de a feltárási munkálatok még kezdeti stádiumban vannak. Bőven vannak kiaknázatlan lehetőségek a megújuló energiaforrásokban is, gondoljunk csak a napsütéses órák számára, valamint arra, hogy az ország területének mintegy ötödét víz borítja. In-

Uganda is two and a half times bigger when it comes to size and almost four times more people are living here than in Hungary. According to your opinion, what are those fields where Hungarian businessmen or enterprises can be succesful in Uganda?

Because of the very beneficial weather conditions, I have to start with agriculture. The climate is so good here that farmers can harvest three times a year. Yet, it is a big problem that mostly basic products and raw materials reach the markets, a well-structured manufacturing industry is still missing. So this is one of the fields where the expertise of Hungarian businesses can take a leading role. We also

nen ered például a világ egyik leghosszabb folyója, a Nílus is.

Hogyan alakulhat a két ország további kapcsolata, melyek lehetnek a következő lépések?

Ezzel a párnapos fórummal, azzal, hogy Ugandába látogattunk, a kommunikáció felgyorsult a két ország között. Úgy gondolom, hogy a következő feladat, ami előttünk áll, hogy szakértői szinteken is megkezdődjenek az egyeztetések. Éppen ezért felajánlottam a miniszter asszonynak, hogy a magyar állami vállalatok szaktudását, akár a vízgazdálkodás, akár a napenergia hasznosítás terén örömmel a rendelkezésükre bocsájtjuk. Mivel erre nyitottságot találtam, jó esélyt látok arra, hogy hamarosan szakmai delegációk is érkezzenek Ugandába.

had long talks with Madam Minister about the question of power supply. Uganda does have oil- and gas deposits, but the planning and exploitation works are still in an early phase. Last but not least there is a huge potential in renewable energy sources as well. It is enough to think about the high number of sunshine hours or about the fact that nearly the fifth of Uganda is covered with water. For instance one of the longest rivers of the world, the Nile originates from here.

What can be the next steps in the relation of the two nations?

With this visit to Uganda, I think we managed to speed up the communication between the two nations. So, in my opinion our next task is to achieve that a dialogue between the experts of certain fields starts as well. That is why I offered to Mrs. Kyambadde the knowledge and expertise of Hungarian public companies, let it be on the field of solar energy or water management. During the negotiations she seemed to be interested in this way of cooperation, so I see a good chance for trade delegations and experts to come to Uganda in the near future.

UGANDA IS WAITING FOR HUNGARIAN INVESTORS

Amelia Anne Kyambadde has been appointed as Minister of Trade, Industry and Cooperatives of Uganda in May 2011. At the same time she is also serving as MP for Mawokota North County in Mpigi district. In her speech, given to the participants of the business forum, the politician stated that Uganda is one of those prosperous African countries, that is offering pleasant conditions for investors, tradesmen and business partners from all over the world. Due to the good weather and climate, the leading sector of Uganda is agriculture. But the government has strong intentions to improve certain branches of the industry, such as the manufacturing industry or the energy sector, too. That is why high volume projects are expected to start in the near future to improve the infrastructure of the country. Better roads and utility networks can also help in improving such areas as public transportation or waste management. According to the feedbacks of the forum, a high number of B2B meetings have ended with matching ideas and promising results, so Hungarian enterprises can have their share in building Uganda further. The stabile political and economic background gives a solid basis to the successful cooperation, but Mrs. Kyambadde emphasized the high number of available young, talented workforce and the investor-friendly laws and regulations too. Furthermore, investing in Uganda is not the only opportunity for Hungarian businesses. It is also worth bringing certain goods to the country, because the middle class is getting stronger and stronger with constantly increasing purchasing power – added the politician finally, who is hoping that other Hungarian initiatives, similar to the experimental farm of the Hungarian Trade and Cultural Center in Kapeke, will start functioning in Uganda soon.

Ugandai-magyar üzleti fórum a Viktória-tó partján

Hungarian business forum in Uganda, on the coast of Lake Victoria

Ugandát méltán nevezik Afrika Gyöngyszemének, hiszen a kelet-afrikai ország páratlan természeti szépségekkel, színpompás állat- és növényvilággal büszkélkedhet. A kedvező klimatikus viszonyok, a stabil politikai és gazdasági háttér, valamint az erősödő középosztály is mind olyan jellemzők, amelyek a külföldi befektetők, üzleti partnerek számára is vonzóvá teszik a Magyarországnál két és félszer nagyobb afrikai államot. Éppen ezért számít történelmi jelentőségűnek az a magyar kormányzati és üzleti delegáció, amely november közepén, közel hetven fővel, az ugandai kormány meghívására látogatott ötnapos szakmai fórumra a fővárosba, Kampalába.

A két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok feltérképezésére szervezett üzleti delegációt november 12.-e és 17.-e között a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ (Hungarian Trade and Cultural Centre, HTCC), dr. Seszták Miklós nemzeti fejlesztési miniszter vezetésével Kampalába, Uganda fővárosába. Az üzleti utat a magánkezdeményezéssel elindított HTCC-hálózat a magyar Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal közösen, a Külügyi és Külgazdasági Minisztérium egyetértésével, a Déli nyitás politikájának keretében szervezte meg. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium szerepvállalása és támogatása az üzleti út létrejöttében azért is rendkívüli jelentőségű, mert a stratégiai iparágakat felügyelő tárcaként egyik legjelentősebb feladata Magyarország folyamatos és gyors ütemű fejlődésének elősegítése.

Szerző: Dobos Tarnás | Fotók: Mészáros Edit

≡ ELSŐ LÉPÉS: A MEZŐGAZDASÁG

Az út ötletét az adta, hogy az ugandai kormányzat felfigyelt olyan, Ugandában már most is működő, rendkívül sikeres magyar üzleti kezdeményezésekre, mint amilyen a HTCC Kapekében működő mintafarmja is. Az ugandai Kereskedelmi és Ipari Minisztérium azzal a kéréssel fordult magyar társszervéhez, hogy segítsenek további magyar befektetőket és üzletembereket is Afrika Gyöngyszemébe csábítani. Az ugandai kormány álláspontja szerint ugyanis egy ilyen üzleti delegációval még szorosabbra fűzhető a két ország kereskedelmi kapcsolata. Uganda ugyanis több területen bír kiváló potenciállal, ráadásul komoly infrastrukturális fejlesztéseket is tervez végrehajtani a közeljövőben. A kedvező éghajlati jellemzők miatt az országban évente háromszor lehet aratni, remek alapokat nyújt a mezőgazdasági téren történő együttműködésekre. Az ugandai

Cégalapítás Ugandában

Ugandában a legkedveltebb és legegyszerűbb cégalakítása forma az, ha kft.-t hozunk létre. Ezt akár a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központon keresztül, de ügyvédi irodák segítségével is megtehetjük. Azoknak, akik be akarnak fektetni a kelet-afrikai országban, az Ugandai Befektetési Hatóság épületében felállított one-stop-shop rendszereket érdemes igénybe venniük. A cégalapítás díjai az alaptőke arányában változnak, a legkisebb összeg, amellyel rendelkezünk kell, ha Ugandában szeretnénk vállalkozni, az kétféle ugandai schilling, azaz valamivel több, mint százhetvenezer forint. Ugandában külföldi cégek is regisztrálhatnak és birtokolhatnak tulajdont, de egy cég létrehozásához legalább két személy kell. Az alapító okiratot ügyvéddel kell elkészíttetni négy példányban, bankszámlanyitáshoz pedig egy olyan céges nyilatkozatra van szükség, amelyben fel kell tüntetni a cégvezetőket jogosultságaikkal együtt, valamint a kiválasztott bank adatait és a bankszámla típusát.

Uganda is deservedly called the Pearl of Africa since the East African country is full of unique natural phenomena and a flamboyant flora and fauna. The pleasant climate, the stable political and economic background and the increasing middle class are the characteristics that make this country, two and half the size of Hungary, attractive for foreign investors and business partners. This is why the visit of the Hungarian governmental and business delegation is of historical importance. The delegation was invited by the Ugandan government in November to visit the five-day forum in the capital city, Kampala.

Written by Tamás Dobos | Photos: Edit Mészáros

The Hungarian Trade and Cultural Centre (HTCC) organised a business delegation between the 12th and 17th of November to map the commercial relations between the two countries. The delegation was led to Kampala by Dr. Miklós Seszták, Minister of National Development. The business trip was part of Hungary's Southern Opening programme and it was organised by HTCC (that was started by private initiative), and the Ministry of National Development, with the agreement of the Ministry of Foreign Affairs and Trade. The role and the support of the Ministry of National Development is especially important since as the ministerial supervisor for strategic industry sectors, one of its most important task is to facilitate Hungary's continuous and quick development.

≡ FIRST STEP: AGRICULTURE

The idea came from the Ugandan government who picked up on successful Hungarian business initiations like HTCC's model farm in Kapeke. The Ugandan Ministry of Trade and Industry asked its fellow institution for help to attract more Hungarian investors and businessmen to the Pearl of Africa. The Ugandan government takes the view that a delegation like this can strengthen commercial relations between the two countries. Uganda has great potential in many fields, not to mention the infrastructural development they are planning to accomplish in the near future. Due to the beneficial climate people harvest three times a year

HTCC mintafarmján magyar szakemberek már nagy erővel vizsgálják, hogy mely magyar állat- és növényfajták telepíthetőek be kecsegtető eredményekkel Ugandába. A farmon ráadásul egy lepárlóüzem is működik, amely helyi, egzotikus gyümölcsökből magyar technológiával állít elő pálinkát. A HTCC azonban nem csupán üzleti vállalkozásokat segít és tart fenn az afrikai országban, hanem a Magyar Afrika Társasággal együttműködve kutat is fűrt, valamint kórházat is épít a farm közelében,

tűnik, hogy az ugandaiakkal történt kapcsolatfelvétel sikeresnek tekinthető. A kiutazó magyar cégek képviselői ugyanis konkrét üzleti lehetőségekről, együttműködési területekről is tárgyaltak leendő helyi üzletfeleikkel. Főként a mezőgazdaságban érdekelt vállalatok találtak partnereket Ugandában, de a fejlett IT- és közlekedési, hulladékgazdálkodási cégek is sikerrel tárgyaltak további, közös lehetőségekről. A HTCC kampaljai vezetőjének, Lukács

which is a perfect base for agricultural cooperation. At the HTCC model farm in Uganda, professionals are studying which Hungarian animal and plant species could be settled with good results. There is also a rectifier at the farm which makes Hungarian schnapps from exotic local fruits. HTCC and the African-Hungarian Union (AHU) also sank a well at the farm and they are building a hospital that will, among others, help the students of a nearby school that is not well equipped.

amely többek között a szomszédban működő, gyéren felszerelt iskola tanulóinak a sorsán is igyekszik majd könnyíteni a jövőben.

≡ KONKRÉT AJÁNLÁSOK

A HTCC és az ugandai kormányzat által közösen szervezett fórum plenáris részének előadásain, valamint az azt követő kétoldalú egyeztetéseken (B2B találkozók) az ugandai és a magyar kormányzat, valamint a két ország üzleti élet képviselőinek számos szereplője mutatkozhatott be. Az ezt követő napokban pedig további, részletes kétoldalú egyeztetésekre került sor. A magyar delegáció tagjainak visszajelzéseiből úgy

Balázsnak köszönhetően például a német Petkus Technologie Gmbh közép-európai képviselője és a magyar Ferroplan Kft. szakemberei jártak Ugandában, és tanulmányterveket, technológiai terveket, valamint konkrét ajánlásokat készítettek az ország mezőgazdasági tárolókapacitásának és terménykezelésének fejlesztései számára. Radnóthy Csaba, a CH-Automatika Kft. vezérigazgatója pedig az IT-területen rejlő lehetőségekről számolt be. A szakember szerint a közösségi közlekedés fejlesztésének szoftveres megoldásaiban reális lehetőség mutatkozik arra, hogy az ezzel foglalkozó magyar cégek kivegyék részüket a helyi piacból. Hasonló véleményen van Buris Antal, a Hi-Tech

≡ CONCRETE OFFERS

The Ugandan and the Hungarian government, and the representatives of the two countries' business life introduced themselves at the plenary part of the presentations and at the bilateral agreement (B2B) meetings. In the next days, there were more, detailed bilateral agreement meetings. From the feedbacks of the Hungarian delegation members the forum seems to have been successful. The representatives of the companies negotiated about actual business opportunities and fields of cooperation with their local future business partners. Mostly the enterprises interested in agriculture were the ones who found partners in Uganda but IT, vehicular and waste management companies

Műszertechnika Kft. vezetője is, aki a hulladékgazdálkodás fejlesztéséről folytatott ígéretes megbeszéléseket. Ugandában a hulladékkezelés szintje ugyanis ott áll, ahol Magyarországon a '70-es, '80-as években volt. Egyelőre csak begyűjtés létezik, a termelődött hulladék gazdálkodásában, újrahasznosításában éppen ezért juthat komoly szerep a magyar vállalkozásoknak.

≡ TOVÁBBI DELEGÁCIÓK A HTCC-ORSZÁGOKBAN

Összességében elmondható, hogy a magyar cégek számára komoly előnyt és segítséget jelent az ugandai Kereskedelmi és Kulturális Központ dolgozóinak nemzetközi tapasztalata és kiterjedt helyi kapcsolatrendszere. Így az újonnan érkező magyar vállalkozóknak nem kell attól tartaniuk, hogy egyedül boldoguljanak egy számukra ismeretlen ország piacán. Ez a tény, valamint a jó hangulatú, ígéretes kétoldalú találkozók, ha garanciát nem is adnak, de remek alapot teremtenek ahhoz, hogy a jövőben olyan további területeken is üzleti megállapodások születhessenek magyar és ugandai vállalatok között, mint a környezetvédelem, a vízgazdálkodás vagy éppen a kőolaj- és földgázipar. Balogh Sándor, a HTCC-hálózat alapítója szerint a mostani út sikerei után nem zárható ki, hogy további olyan országokba – Malawiba, Ghánába vagy éppen Marokkóba – is indul majd üzleti delegáció, amelyekben a Magyar Kereskedelmi és Kulturális központ már ugyancsak jelen van.

The establishment of a company in Uganda

The most popular and easiest way of establishing a company in Uganda is establishing a corporation. You could do this with the help of the Hungarian Trade & Cultural Centres (HTCC) or with the help of a lawyer agency. For those who want to invest in East African countries it is suggested to resort to the one-stop-shop methods at the Ugandan Investment Authority. The costs vary in the rate of the invested capital. The smallest amount of money you need to enterprise in Uganda is two million Ugandan schillings, which is around 170 thousand forints. Foreign companies can register and own properties in Uganda but at least two people are needed to establish a company. The document of the foundation has to be made by a lawyer in four copies. In order to open a bank account you need a declaration in which you mark the directors of the company with their entitlements, the data of the chosen bank and the type of the bank account.

were also successful in negotiating about corporate opportunities. Thanks to Balázs Lukács, the manager of the HTCC office in Uganda, the representative of the German Petkus Technologie GmbH, and experts of the Hungarian Ferroplan Ltd. visited Uganda and made study plans, technological plans, and particular recommendations for developing the country's agricultural storage capacity, and its crop managing technology. Csaba Radnóthy, the manager of CH-Automatika Ltd. talked about the opportunities in IT. He thinks that there is a realistic potential for Hungarian companies in the software development of public transportation. Antal Buris, the director of Hi-Tech Műszertechnika Ltd., is on the same opinion. He negotiated about the development of waste management because its level in Uganda is the same level that Hungary had in the 1970s and 1980s. For now, there's only a collecting activity, and this is why Hungarian enterprises

could have an important role in Ugandan waste management and recycling.

≡ FURTHER DELEGATIONS IS HTCC-COUNTRIES

To sum up, the international experience and the extended social network of the workers of the Ugandan HTCC is a big help and a great advantage for Hungarian companies. This way, new entrepreneurs don't have to worry about making their way in the market of an unknown country. This fact and the pleasantly promising bilateral meetings are a great base for future business agreements between the two countries in the fields of environmental protection, water economy or paraffin and natural gas industry. According to Sándor Balogh, the founder of the HTCC network, more business delegations to countries like Malawi, Ghana or Morocco are likely to be sent.

www.afrikaexpo.hu

2016.
március
3-6.

Hungexpo
Budapesti
Vásárközpont
A Pavilon

AFRICA
EXPO
and fair

3-6 March
2016

Hungexpo
Budapest
Fair Center
Pavilon A

Az Utazás Kiállítás
egyidejű rendezvénye
Co-event of Tarvel Expo

Kultúrák találkozása

Magyar jackfruit pálinka Ugandában

When cultures meet

Hungarian jackfruit “pálinka” in Uganda

Hetven kilométerre Uganda fővárosától, Kampalától, egy nyúl-ánk kamaszfiú nagy, zöld, rücskös külsejű gyümölcsöt, jackfruitot egyensúlyoz a kerékpárján. Többek között ebből az egzotikus termésből is főznek pálinkát honfitársaink a távoli Afrikában. Kapekében, a Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ mintagazdaságában jártunk.

Szerző: Hajdú Anna | Fotók: Mészáros Edit

A slender young boy is balancing a big, green, coarse fruit, the jackfruit on his bicycle 70 km away from the capital city of Uganda, Kampala. Among others, Hungarians make a kind of schnapps or fruit brandy (the so-called “pálinka”) from this exotic fruit in the faraway Africa. We visited the Hungarian Trade & Cultural Centre’s (HTCC) model farm in Kapeke.

Written by: Anna Hajdú | Photos: Edit Mészáros

We had left behind the crowded Ugandan capital, Kampala a long time ago; we finished the last third of our journey on feet. The small huts, the termite mounds in every second garden and even the rich soil is red in this region. Under the extraordinarily blue sky (at least for our European eyes) the special grasses, rich undergrowth, banana, mango and jackfruit trees are vitally glowing.

≡ EXOTIC EXTRACTS

Attila Máthé, the agronomist of the farm, explained that they make schnapps out of all the above listed fruits at the Hungarian farm. Since the prominent part of the country lies on the East-African mezzanine at the height of 1000 metres, dry tropical climate characterizes the region. This is pleasant for us, who come from the North.

A zsúfolt ugandai fővárost, Kampalát már régen magunk mögött hagytuk, az út utolsó harmadát földúton tesszük meg. Az alacsony kunyhók, a minden második udvaron magasodó természetvárak, sőt, maga a termékeny föld is vörös ezen a vidéken. Az európai szemünknek szokatlanul kék ég alatt különleges fűfélék, gazdag aljnövényzet, banán-, mangó- és jackfruitfák étellel teli sötétzöldje ragyog.

≡ EGZOTIKUS PÁRLATOK

A felsorolt fák gyümölcséből mind készül pálinka a kapekei magyar farmon, meséli Máthé Attila, a gazdaság agronómusa. Mivel az ország jelentős területe a kelet-afrikai magasságon fekszik, 1000 méteres magasságban, száraz trópusi klíma jellemző ezen a vidéken. Ez nekünk, a távoli északról jött vendégeknek is kellemes. Az egész éven át tartó melegben a termékeny talaj csodálatos gyümölcsöket terem, ám ezek közül nem mindegyik alkalmas pálinka alapanyagának, tudtuk meg Attilától.

Az ananász, a mangó nagyon kellemes ízű párlatot ad, ám ezeknek a gyümölcsöknek rossz a kihozatala. Az itt termő apró, édes banánból ezzel szemben megéri pálinkát főzni, ráadásul finom, telt ízű ital készül belőle. Érdekes, hogy egyelőre éppen a karakteres banánaroma hiányzik az italból. Dolgozni kell még rajta - mondta Attila. A különleges jackfruitből is nagy mennyiségű pálinka főzhető. Íze lágy, selymes, magam is kóstoltam. Az ugandai magyar pálinka prémium kategóriás termék lesz, a nagy-

Waragi, a háborús ital

A waraginak, Uganda nemzeti italának a története az ország gyarmati múltjáig nyúlik vissza. A múlt század közepén angol katonák utakat építettek a kelet-afrikai gyarmatokon. A rendet núbiai katonák biztosították. A gyarmattartó britek ginnel bírták harcra az afrikai alakulatokat, így a katonáknak adott italt „war gin”-nek, azaz háborús ginnek nevezték el a helyiek. Ebből a jelzős szerkezetből alakult ki a waragi szó. Egy másik elképzelés szerint a núbiai katonák számára ismerős „araki” nevű észak-afrikai párlat neve módosult az ugandaiak nyelvhasználatában waragivá. Ez a bizonyos a waragi egy méregerős gin. A gyarmati vezetők – miután megismertették az ugandaiakkal - betiltották az italt az országban, majd állami privilégiummá tették a gyártását. Noha a törvény még most is hatályban van, a hatóságok figyelmen kívül hagyják, és a mai napig országszerte rengeteg háznál készítenek párlatokat. Noha a széles körben fogyasztott, házilag lepárolt italok zömmel rossz minőségűek, az alkoholfogyasztás nagyon elterjedt az országban. A WHO 2004-es adatai szerint Uganda világelső az egy főre jutó alkoholfogyasztásban. A prémiumkategóriás magyar pálinka sajnos kevesek kiváltsága lesz.

The warm weather lasts all year and the rich soil produces fantastic fruits, but not all fruits are suitable for making schnapps. - "Pineapple and mango have a very tasty extract but the turnout of these fruits is quite bad. On the other hand, it is worth making schnapps from the sweet banana that's produced here, it makes a delicious beverage. It's interesting that it is the characteristic aroma of the banana that is missing at the end. We have to work on it" said Attila. "We can make big amounts of jackfruit schnapps as well. It has a silky, tender taste, I've tried it. The Hungarian schnapps is going to be a premium category product in Uganda; the farm's aim is the market in Kampala. People of Kapeke also like the schnapps, they even drink the pre- and post-extracts with pleasure."

városi, kampalai piacot célozza meg vele a farm. Ezzel együtt a kapekeiek is szeretik az italt, még az elő- és utópárlatokat is szívesen kóstolják.

Természetesen nem csupán pálinkakészítéssel foglalkoznak a leginkább egy régi uradalmi major szerkezetére emlékeztető farmon. A magyarok 11 hektáron gazdálkodnak a vidéken, szántóföldi és ültetvényes művelést is végeznek. A farm szívében, a kiszolgálóépületek közelében veteményesek találhatóak, de kecskét is nevelnek egy takaros karámban a farm egyik félreeső szegletében, sőt sertést is hizlalnak. A gazdaság szolgáltatóközpontként is működik. Gabonaszárítójába a helyi gazdák is hordják a terményeiket, legfőképpen a kukoricát, ami alapvető élelmiszernek minősül errefelé.

Waragi, the war drink

The story of waragi, the national beverage of Uganda, goes back to the colonial times. British soldiers built roads in the East-African colonies in the last century. The order was watched by Nubian soldiers. The British tempted the Africans to battle with the help of gin, so they gave it the name "war gin". This is where the word waragi comes from. According to another story, a North-African extract called "araki" turned into waragi in the Ugandan dialect. This waragi is a very strong gin. The colonial leaders prohibited the beverage in the country, then made the production a state privilege thereafter. While the law is still in effect authorities don't really care about it so many people make extracts throughout the country. The drink is widely known, but the homemade extracts are mostly of bad quality, even though the drinking of alcohol spread in the country. According to WHO's data from 2004, Uganda is the first on the list of alcohol consumption per capita. Unfortunately, the premium category Hungarian schnapps is yet only the privilege of a few.

Naturally, they aren't only occupied with making schnapps at the farm, which reminds us of an old manor the most. The Hungarian farm cultivates on 11 hectares of fields and plantations. There is a vegetable garden in the heart of the farm, near the service buildings but they also breed a goat in one of the corners of the farm and fatten swine as well. The

≡ KALÓRIADÚS AFRIKAI LAKOMA

A kukorica egyik kedvelt elkészítési módja a kukoricakása, a posho, amit mi magunk is megkóstolhattunk, mert a pálinkák mellett ebéddel is kínáltak a farmon. A tiszta vízben, fűszerek nélkül elkészített pépes fogás nem egy kiemelkedő kulináris kaland, de minden kétséget kizáróan tápláló eledel. Banánlevélbe csavarva párolják a helyi konyhakertek kincseit, a hófehér édesburgonyát, a jam gyökeret és a nyersen ehetetlen, zöld héjú főzőbanánt is. Babot is kóstoltunk, amit kellemes, lágy ízű főzelékként tálalnak. Az antilop húsa egyszerre karakteres és könnyű, nem csoda hát, ha az ebéd fénypontja a kitűnően elkészített vadpörkölt volt. Az antiloptól eltekintve az ebéd minden alapanyaga a farmról származott. A

Jackfruit

A trópusi gyümölcsök ezen óriása Dél-kelet-Ázsia trópusi síkságain honos, de világszerte elterjedt az egyenlítő vidékén. Voltak, akik találkoztak már 90 centiméteres példányokkal is, amelyek 35 kilót nyomnak. A rugalmas, rostos gyümölcs hús a banánhoz, a mangóhoz, de az almához is hasonlít. Indiában curryt is készítenek belőle.

magyaroknak azonban hiányoznak a hazai ízek, így Attilának kísérleteznie kell azzal, hogy az itthon megszokott konyhakerti növényeket is termesszék az egyenlítő vidékén. Ottjártunkkor a karalábé szépen fejlődött, de a zeller lustának bizonyult. A legnagyobb baj a petrezselyemmel volt, ami egyáltalán nem akart előbújni. Talán túl meleg neki a talaj, mondta Attila.

farm also functions as a supply centre. Local farmers bring their crops to the seed-kiln, mostly corn, which is an essential food here.

≡ AFRICAN FEAST FULL OF CALORIES

One popular way to cook corn here is in the form of mush and it is called posho. We got the chance to try it because we were served lunch beside the schnapps as well. The mushy meal cooked in clear water without any spices isn't an outstanding culinary experience but it is undoubtedly filling. They steam the treasures of the local vegetable gardens, like sweet potatoes, jam roots and green bananas, wrapped into banana leaves. We also tried beans which they serve as soft főzelék (thick soup). The meat of the antelope is characteristic and soft at the same time, so it's no surprise that the amazing stew was the star of the lunch. Besides the antelope meat, all of the ingredients were produced at the farm. However, Hungarians miss the home tastes, so they are trying to grow plants that they used to grow back home. When we were there, the turnip cabbage was growing well but the celery seemed lazy. The biggest problem was that the parsley didn't seem to grow out at all. Attila thinks that the soil might be too warm for it.

≡ PINES IN THE TROPICS

We notice small pine plants as we're walking in the vegetable garden. Tropical pine is a good business here, because its wood is an important

≡ FENYŐFÁK A TRÓPUSOKON

A veteményes ágyásai között sétálgatva apró fenyőfacsemetékre figyeltünk fel. A trópusi fenyő jó üzlet erre felé, mert fája fontos építkezési alapanyag. A fenyőfák nevelése hosszú távú befektetés, mivel nyolc évet vesz igénybe, hogy a növény elérje azt a méretet, amikor faanyagként értékesíthetővé válik.

≡ SEGÍTSÉG A HELYI KÖZÖSSÉGNEK

A víz nagy kincs erre felé. Nyílt kutakból, folyókból, patakokból cipelik haza a gyerekek legrosszabb esetben vérhassal, kolerával fertőzött terhüket. A magyar mintafarm nagyban könnyíti a környékeliek életét azzal, hogy a saját szükségleteinek kielégítésére ásott kút vizéhez a helyiek is hozzáférhetnek. A víz majdnem teljes egészében megfelel a magyar szabványnak, ráadásul kellemes, lágy íze van. A farm azonban nem csupán tiszta vízzel segíti a helyieket, hanem többüknek munkát is ad. Ottjártunkkor a veteményesben néhány asszony és lány szorgoskodott. Két hölgygel is találkoztunk, akik örömmel vállalták a fotómodell szerepét. Egy kikötésük volt, szerették volna látni a róluk készült képet. Kissé csalódottak voltak, amikor rájöttek, hogy analóg fényképezőgéppel bizony nincsen kijelző. Egy idősebb, méltóságos, ősz szakállú úr is figyelt minket, aki a hölgyekkel ellentétben nem rajongott azért, amikor lefényképeztük. Ezzel együtt, amikor távoztunk, még ő is utánunk integetett.

material of the building industry. Nursing pines is a long-term investment because it takes 8 years for the plant to reach the size when it becomes marketable.

≡ HELPING THE LOCAL COMMUNITY

Water is a real treasure in the region. Children bear home water infected with cholera and dysentery from public wells and rivers. The Hungarian farm helps local people with their own well that has clear water. It is almost perfect according to the Hungarian regulation and has a soft taste in addition. The farm not only helps people with water, they also occupy them. Some ladies were working in the vegetable garden and we met two women who were happy to be our photo

Jackfruit

The king of tropical fruits is indigenous in the plains of Southeast-Asia, but it has spread in the vicinities of the equator. Some people have seen 90 cm big jackfruits which weigh 35 kilograms. The flesh of the fruit is full of fibres and is similar to the flesh of the banana, mango and apple. They even make curry out of it in India.

models. They only had one condition: they wanted to see the photos. They were a little bit disappointed when they saw that there was no display on my analogue camera. An older, dignified, white-bearded man was watching us and he wasn't too happy when we took a photo of him. Nevertheless, he waved us goodbye when we left.

DÉL-AFRIKA | SOUTH-AFRICA

A civilizált vadon

The civilised wilderness

Sokan megkérdezték már tőlem, hol élnék a legszívesebben. Azt hiszem, Magyarországnak igazából nincs párja, ha mégis külföldi országot kell választanom, Dél-Afrika, Thaiföld vagy Brazília jöhet szóba. Dél-Afrikában kiváló az éghajlat, nincs rekkenő hőség, mégis melegebb van, mint nálunk. Vannak gyönyörű, üde zöld hegyek, kellemes tengerpart, nyüzsgő városok bevásárlóközpontokkal, szórakoztatónegyeddal. Alighanem

Dél-Afrika az az ország, ahol az európai igényeknek leginkább megfelelően lehet megtekinteni a fekete kontinens látványosságait, vagyis az öt nagyvadat: az elefántokat, az orrszarvúkat, a gnúkat, az oroszlánokat és a gepárdokat. Az itteni vadrezervátumokban pompás szállás, hibátlan infrastruktúra várja a vendégeket.

Szerző és fotók: Dr. Kiss Róber Richard

A dél-afrikai hotelek amúgy is nagyon jók. Az egyik legnagyobb üdülőtelepülés, Durban homokos tengerpartja mellé még éjjel-nappal díjtalanul használható úszómedencéket is építettek. Ezek bárki számára elérhetők, nem a hotelekhez tartoznak. Mivel pénz volt bőven, delfináriumot is létesítettek, a gyerekeknek liliputi várost teremtettek. Durbanból aztán el lehet indulni a szafarikra. Mivel a nemzeti parkok vadban igen gazdagok, szinte garantált, hogy nem fogunk csalódn.

≡ ZULU HARCOSOK FÖLDJÉN

Durban határától busszal is könnyedén elérhető Shakaland. Ez egy mesterséges település, ahol az őslakos zulu törzs mindennapjait mutatják be. Nem mindennapi látvány a műfalu, félmegtelen bennszülött lányokkal, napszemüveges harcosokkal. Shaka egyébként híres zulu király volt, aki forradalmasította a haditechnikájukat. Korábban ugyanis a zuluk mindig szemből támadtak a telepésekre, de Shaka kitalálta, hogy lehet oldalról is. Ezenkívül feltalálta a hosszú nyelvű kést. Korábban ugyanis a zuluk öt dárdát vittek magukkal a harcra, ezeket eldobálták, majd hazaszaladtak. A hosszú nyelvű késsel már közelharcba is lehetett bocsátkozni. Shaka rettegett uralkodó volt, anyja halála után például betiltotta a nevetést. Aki mégis örült, megölték. Shaka keménysége sem gátolta meg azonban a zuluk bukását, bár arattak sikereket, végül legyőzték őket a betelepülők. Az őslakók manapság már terepjáróval közlekednek, és mobiltelefon használnak, de azért még felkeresik a sangornát, a törzsi varázslót. Az ősla-

Many people have asked me where I would most like to live. I think Hungary cannot be compared to any other country, but if I really had to choose a foreign country, it would either be South-Africa, Thailand or Brazil. The climate is perfect in South-Africa, there is no sultriness but it is still warmer than Hungary. There are beautiful green mountains, nice coasts, bustling cities with malls and entertainment centres. It seems like South-Africa is the country where the spectacles of the "dark continent" can be viewed suitably for European needs. These spectacles are the five big game animals: elephants, rhinoceroses, gnus, lions and cheetahs. Local wild reserves offer great accommodation and perfect infrastructure to visitors.

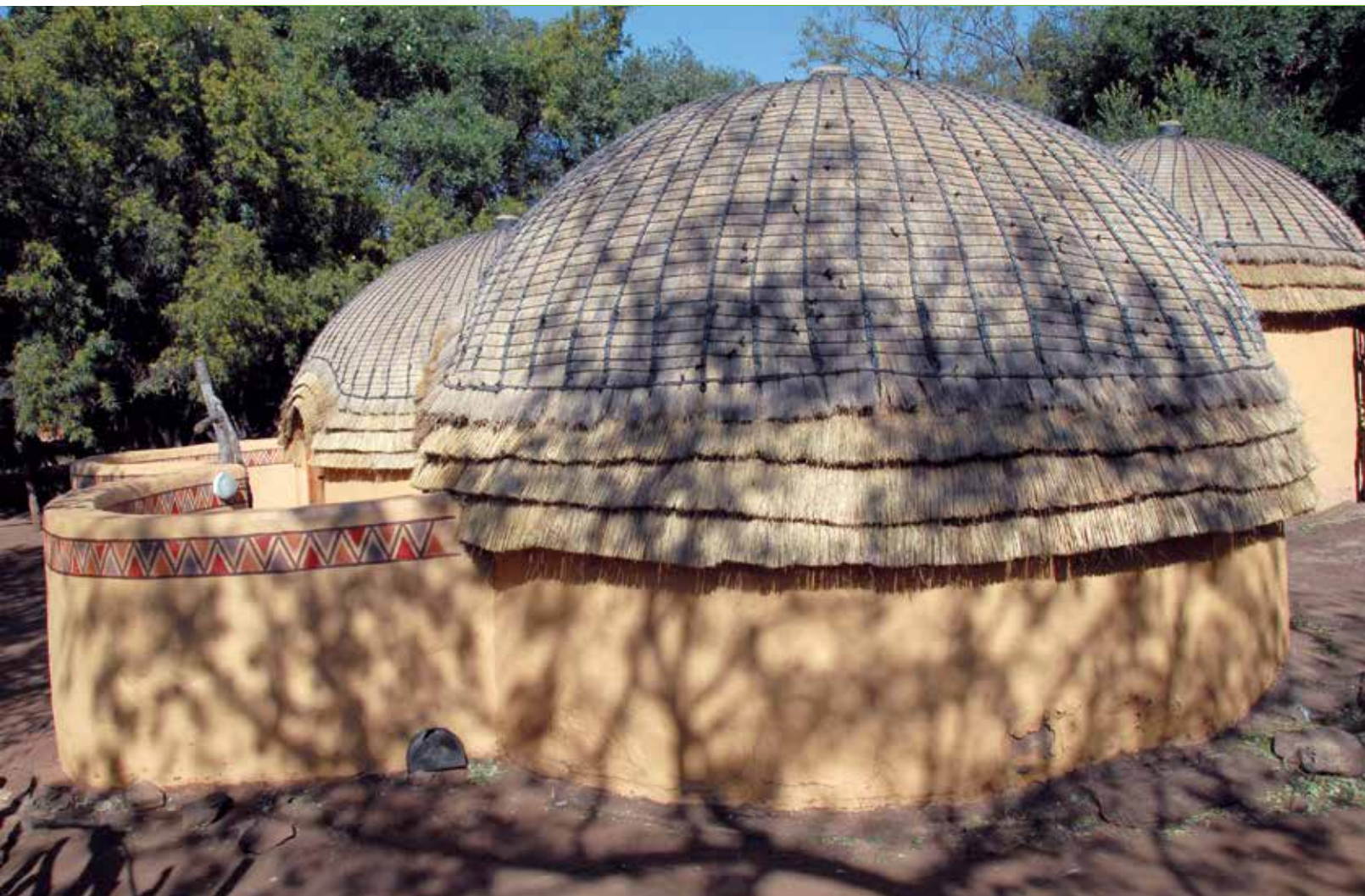
Written and photos by: Dr. Róbert Richárd Kiss

South-African hotels are known to be great. They even built pools that are free to use night and day near Durban's sandy coast, which is one of the biggest holiday regions. They are available for everyone because they are separate from the hotels. Since money wasn't a problem, they established a dolphinarium and a Lilliput city for children. You can also go on safaris from Durban. As the national parks are rich in wild animals, it is guaranteed that no one will be disappointed.

ON THE LAND OF ZULU FIGHTERS

Shakaland can be easily reached by bus from the border of Durban. It is an artificial region where people can see how the members of the native Zulu tribe spend their days. The artificial village is not something you see every day; there are half-naked

kók hagyományain és a fantasztikus állatvilágon kívül van még egy dolog, amit nem szabad kihagyni, ha Dél-Afrika keleti részére látogatnak. Ez pedig

Az őslakók manapság már terepjáróval közlekednek, és mobiltelefont használnak, de azért még felkeresik a sangomát, a törzsi varázslót.

a Drakensberg-hegység. Számomra az egyik legcsodálatosabb élmény volt, amikor a sűrű, zöld fűvel benőtt édeni völgyek között barangoltunk, és felkerestünk néhány kristálytisztá vizű hegyi patakot. Persze mindez csak egy része Dél-Afrikának, hiszen a hatalmas ország megismeréséhez egy út korántsem elegendő. Az élmények szerzéséhez és egy kis tengerparti pihenéshez viszont igen.

indigenous girls and fighters with sun-glasses. Shaka was a famous Zulu king, who revolutionised their military technique. Before that, they always attacked settlers from the front but Shaka found out that they could attack from the side as well. He also invented the long barrel knife that replaced the spears they fought with previously. Before, they went to combat with five spears which they threw away, and ran home thereafter. The long barrel knife made hand to hand fighting possible. Shaka was a feared king, for instance he prohibited laughing after the death of his mother. The person who laughed was killed. Even Shaka's harshness wasn't enough to stop the downfall of the Zulus; they were defeated by the settlers. These days the aborigines drive jeeps and use mobile phones, but they still visit sangoma, who is the wizard of the tribe. Beyond the traditions of the natives and the fantastic fauna, there is one more thing that you cannot miss when in South-Africa. That is the Drakensberg Mountains. For me it was one of the most magical experiences when we were hiking in the rich valley that reminded me of the Garden of Eden, with the green grass that has overgrown the

path. We also visited a few streams with crystal clear water. Of course, this is just one part of South-Africa; one trip is not enough to discover the big country. But it is enough to gain unforgettable experiences and to relax at the beach.

PINK SHARK AT THE WORLD CUP

"You are out of your mind" said one of my acquaintances when I said that I was going to shoot a movie at the place of the World Championships. "They'll rob you and take your money and clothes in Johannesburg." I decided to take the risk. If you have a chance than you shouldn't miss a football celebration like this. I could already feel the amazing mood at the airport. I was welcomed by a photo of Nelson Mandela holding the cup in his hands. We could already hear the locals playing the vuvuzela. The first surprise struck us when it turned out that the hotel we booked our rooms in is not completely built yet. They told us not to worry, we would have furniture by the end of the day and they would paint the hall while I am shaving. It later turned out that a part of the hotels promised weren't finished yet, and

≡ PINK CÁPA A VÉBÉN

„Elment az eszed!” – mondta a rokonom, amikor közöltem, hogy filmet forgatok a vébé helyszínén. „Johannesburgban kirabolnak, elveszik a pénzed és a ruhád.” Gondoltam, vállalom a kockázatot, csak nem hagy ki az ember egy ilyen fociünnepet. A reptéren már éreztem, hogy jó lesz a hangulat. Nelson Mandela képe fogadott, a nemzeti hős kezében a kupával lelkesítette a csapatokat. Már itt hallottunk vu-vuzelázó helyieket. Az első meglepetés akkor ért, mikor megtudtuk, hogy a szálloda, ahol lefoglaltuk a szobát, még nem épült meg teljesen. Mondták, semmi gond, még nincs ugyan bútor, de estére lesz, és amíg borotválkozom, majd kifestik az előszobát. Később kiderült, a beígért hotelek egy része nem készült el időben, ami meg elkészült, ott a FIFA főnökei és a csapatok laknak. Mivel nem szeretjük, ha hatkor a légkialapács hangjára ébredünk, inkább egy vidéki panzióba mentünk. A lodge-nak nevezett kis szálláshelyen épp érett a narancs, a nap sütött, mi kell még? Igaz,

a szökőkútba reggel belefagyott a víz, de legalább rádöbentünk, hogy az esti meccsre alaposan fel kell öltöznünk. Johannesburgban fehér ember tényleg nem sétált az utcán. Még rutinos kísérőnk is azt mondta, fényképezőgéppel

A gyarmati rendszer felbomlása után rohamosan nőtt a vadrezervátumok száma, bár nem csupán az állatok védelme érdekében, hanem azért is, mert a kormányok felismerték a turizmusban rejlő lehetőségeket.

a kezünkben maximum az utcán menjünk át, gyorsan, a taxi és a bevásárlóközpont közötti szakaszon. Persze ha tudunk előtte taxit fogni, azok ugyanis nem közlekednek csak úgy a városban. Hívni kell autót, majd ha a sofőrrel megbeszéljük, hogy másnap nyolcra értünk jön, általában két eset lehet. Vagy elfelej-

the FIFA bosses and the teams stayed in the ones that were completed. Since we don't like waking up to the sound of the jackhammer, we chose to stay in a countryside pension. The accommodation was called a lodge, the oranges were ripening, the sun was shining, what else could you ask for? Although, the water froze in the fountain during the night but at least we knew that we had to dress up well for the match in the evening. There were no white men on the streets of Johannesburg. Even our experienced guide told us that if we have cameras in our hands we need to cross the road between the taxis and the mall as quickly as we can. But only if we could catch a taxi because they don't just simply go to the city. You have to call a taxi and if you tell the driver to pick you up at 8 o'clock the next morning, the driver either forgets the whole thing or arrives at 10 o'clock. When you get more experienced after some time you ask the driver to come a few hours earlier. Now, that is when they are punctual. It is hard to approach the Soccer City stadium in Johannesburg. We departed 4 hours earlier but

A rinocéroszon kívül rengeteg zsiráf, gnú, vadkutya és antilop látható a rezervátumban

Beside rhinoceroses there are many giraffes, gnus, wild dogs and antelopes

ti az egészet, vagy tízre megérkezik. Az ember egy idő után rutinos lesz, és eleve korábbra kéri a fuvar, mint amikor indulni akar. Na, ilyenkor pontosan jönnek. A johannesburgi Soccer City stadiont nehéz megközelíteni. Négy órával a meccs előtt elindultunk, de búr sofőrünk csak araszolt a dugóban. Még élhettek benne a régi reflexek, mert időnként rárántotta a kormányt az út szélén ordibáló, és valamit eladni akaró fekete fiatalokra. Aztán kitett minket egy régi bauxitbányában, amelyet parkolónak használt mindenki. De legalább idáig elhozott, így csak egy órát kellett sétálgatni az egyébként modern stadionig. A mérkőzések előtti és utáni hangulat az, ami miatt mindenkinek, aki szereti a focit, és teheti, az összes nehézség ellenére szinte kötelező elzarándokolnia a világvversenyre. A velencei karnevált idéző maskarák, közös táncok, énekek, új barátok, zene, tombolás. A meccs már csak másodlagos. A meccsek között per-se gondoskodni kell a szuvenírekről. A feleségem kiakadt volna, az biztos, ha ott lett volna Dél-Afrikában, és látta volna, milyen eszement dolgokat vásároltunk. Először is szereztünk vuvuzelákat. Egyet megvettünk, majd eltűnt az árus, mondta, majd hoz még, és soha többé nem láttuk. Az első hét végére vuvuzelahiány alakult ki, majd a műanyaggyártó munkások behúztak, és a második

our Boer chauffer was still having a hard time with making his way in the traffic jam. The old reflexes showed when he pulled the wheel in the direction of young black men who wanted to sell something. Then we got off at an old bauxite mine that was used as a parking lot. At least he brought us there; it only took an hour to walk to the otherwise modern stadium. The feeling before and after the matches is the charm that should

Even Shaka's harshness wasn't enough to stop the downfall of the Zulus; they were defeated by the settlers.

draw anyone who loves football, and who is able to travel, to the international competition. The masquerades that look like the ones in the Carnival of Venice, the dances, the songs, new friends, the music, the cheering. The match is secondary. Of course, you have to make sure to get souvenirs between the matches. My wife would have definitely been pissed off if she was there with us in South-Africa and saw all the useless stuff we bought. First of all, we got vuvuzelas. We bought one, then the vendor told us that

he would bring another, but disappeared. There was a lack of vuvuzelas at the end of the first week. But soon the plastic producers put themselves together. Besides the 15 vuvuzelas, I bought 50 kg of orange. I didn't really need that much, but our chauffer, Ruben, convinced me to buy it. He thinks that you can always do something with a bag of cheap oranges. I put the pink basking shark over the oranges, but it hardly fit.

Because Ruben thinks that a real man should bring home a quarry for his wife. I won the shark near the Golden City Gold Museum after a rush. Ruben had never seen a living man win there, but he had never met a real Hungarian before.

≡ KRUGER NATIONAL PARK

Lions are the most protected in New York. The American metropolis is the centre of several animal protection organisations, but people also frequently stand up for animals in London. The protection of elephants, rhinoceroses, panthers is only taken easy in Africa since in some countries you can shoot wild animals on the verge of extinction for a few dollars. At the same time, the situation is better in most countries thanks to an idea from the end of the 19th century. Until then, everybody was allowed to freely kill the fauna of Africa. In the middle of the 1800s, many hunting

héten már görbe, egyenes, zászlós, pongolás fűjnivalót is választhattunk. A tizenöt vuvuzela mellé vettem ötven kiló narancsot. Ez igazából nem kellett, de Ruben, a sofőrünk rábeszélte. Szerinte egy zsák olcsó narancssal mindig tud az ember mit kezdeni. A narancsok fölé tettem a rózsaszínű óriáscápát, alig fért el. Ruben szerint ugyanis az igazi férfi visz haza valami elejtett állatot a feleségének. A cápát a Golden City-i arany múzeum mellett lehetett nyerni, kosárra dobással, meg mindenféle ügyességi játékokkal. Ruben még soha nem látott itt élő embert nyerni, de hát nem találkozott még igazi magyarral.

≡ KRUGER NEMZETI PARK

Az oroszlanokat New Yorkban védik a legjobban. Az amerikai metropolisz számos állatvédő szervezet központja, Londonban szintén gyakorta fellépnek a vadon élő állatok pusztítása ellen. Az elefántok, orrszarvúk, párducok védelmét egyedül Afrikában veszik komolyan, hisz néhány országban nem túl sok dollárért bármilyen kihalófélben lévő vadra lőhetünk. Ezzel együtt a legtöbb országban jobb a helyzet, egy 19. század végén született ötletnek köszönhetően. Addig mindenki szabadon ölhetett Afrika állatait. Az 1800-as évek közepén rengeteg vadásztársaság járta a fekete kontinenst, és megtizedelték a nagyvadakat. Aztán egyszer csak kipusztult a quagga. Ez az állat a zebra rokona volt, a nyakán és a fején csik húzódott, a hátsó fele pedig a lóhoz hasonlított. Nem sokkal később lelőtték az

utolsó fokföldi oroszánt. 1889-ben már a búrok és az angolok is látták, hogy ebből baj lesz, ezért úgy döntöttek, elkerítenek egy óriási területet, és ott korlátozzák a vadászatot. A Natali (Dél-Afrika) Népi Tanács létrehozta Afrika első nemzeti parkját Pongola Rezervátum néven. Később a Sváziföld és Kwazulu-Natal megye között fekvő területet a dél-afrikai elnökről, Paul Krugerről Kruger Nemzeti Parknak nevezték el. Az 1900-as évek elején más gyarmatokon is felvetődött a nemzeti parkok létrehozásának gondolata. A gyarmati rendszer felbomlása után rohamosan nőtt a vadrezervátumok száma, bár nem csupán az állatok védelme érdekében, hanem azért is, mert a kormányok felismerték a turizmusban rejlő lehetőségeket, illetve azt, hogy a szabályozott vadászat segítségével az eddigieknél jóval nagyobb bevételekre lehet szert tenni. De a dél-afrikai Kruger Nemzeti Park vezető szerepe megmaradt, és, noha hatalmasabb vadasparkok jöttek létre Tanzániában, Kenyában, felépítésében és szervezettségében a Kruger továbbra is példaértékű. Külön osztályok foglalkoznak az állatokkal, figyelik szaporodásukat, viselkedésüket. Az elefántgazdálkodási osztály például kiszámítja, mennyi ormányost képes ellátni a rendelkezésükre álló terület, és ha túlszaporodnak, akkor megpróbálják eladni vagy elajándékozni őket. A szapora nőstények miatt mostanában már vadászati engedélyeket is kiadnak, egyszer 200 állatot le kellett lőni, mert túlságosan sok növényt pusztítottak, és szükségült a többiek életére. A Krugerben

companies travelled through the “dark continent” and decimated the big game animals. Then once, the quagga died out. These animals were close to zebras, with stripes on their heads and necks and a bottom similar to horse bottoms. Not long after this, the last Cape lion was shot. In 1889, even the Boer and the British realized how this will be a problem, so they fenced a big territory and limited hunting. The Natal Provincial Council (South-Africa) established the first national park in Africa, the Pongola Reserve. It was later renamed to Kruger National Park after the South-African president, Paul Kruger. In the beginning of the 1900s, the subject of the establishment of national parks was brought up in the colonies as well. After the break-up of the colonial system, the number of wild reserves increased dynamically, because governments discovered the possibilities in tourism and also that limited hunting would lead to a higher income. The Kruger National Park kept its leading role, even though there are bigger parks in Tanzania and Kenya; it is still exemplary. They have separate departments that attend to animals and watch their reproduction and behaviour. For instance, the elephant farming department calculates how many elephants they can attend to in the space they have, and if the reproduction is too quick, they try to sell or gift them. Due to the fertile females, they even authorise hunting. Once, 200 animals had to be shot because they destroyed too many plants. All herbivores and carnivores can feel liberated in the many times 10 thousand km²

szabadnak érzi magát minden növényevő és ragadozó, hiszen több tízezer négyzetkilométer áll a rendelkezésükre. A turisták vadregényes kalyibákban tölthetik az estéket, de a romantikus kunyhók légkondicionáltak, minibárral, és színes tévével felszereltek. Kora hajnalban és délután vannak a vadlesek, amikor a luxusterepjárókban üldögélő külföldiek békésen figyelhetik, miként ejti el a villámgyors gepárd a gazellát.

≡ HLUHLUWE NEMZETI PARK

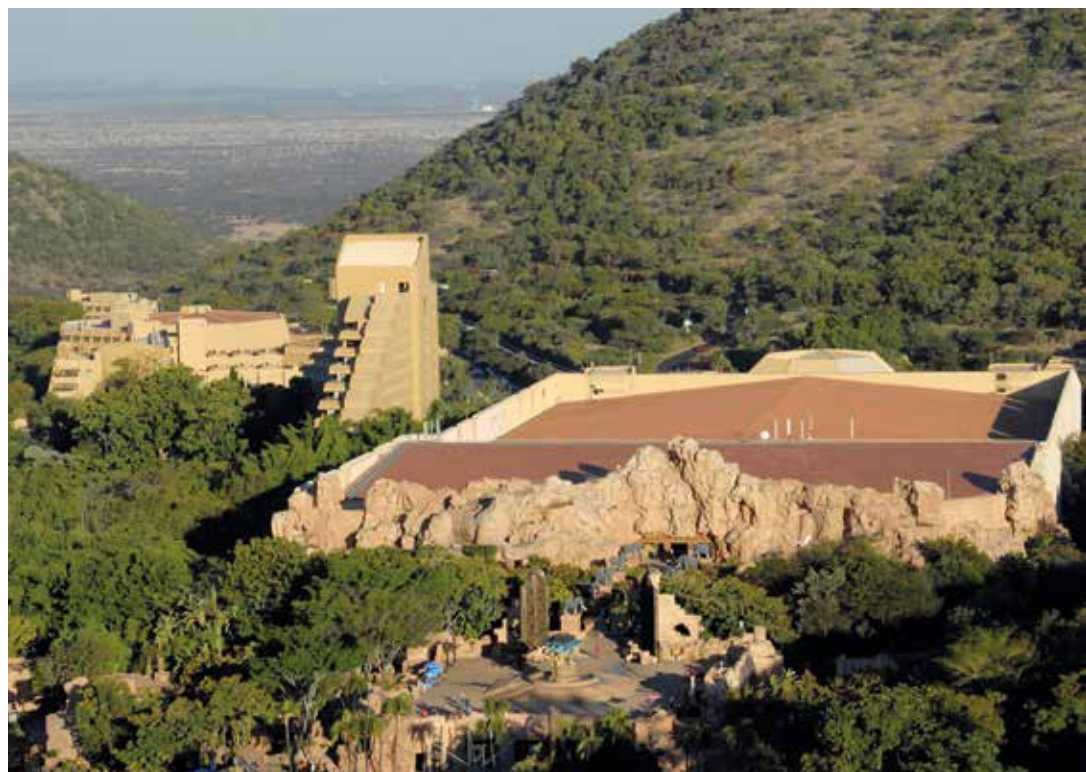
Itt szeretnek a legjobban szaporodni az orrszarvúk. Valamiért igencsak finomnak, zaftosnak találják a nemzeti park harsogóan zöld növényeit, és mint tudjuk, aki már jóllakott, másra is tud gondolni... A Hluhluwe Nemzeti Park Afrika legöregebb rezervátuma. Több mint ezer fehér és négyszáz fekete orrszarvú éli itt világát. Olyan gyorsan szaporodnak, hogy innen telepítenek át belőlük más vadasparkokba. A rinocéroszon kívül rengeteg zsiráf, gnú, vadkutya és antilop látható a rezervátumban. Persze a legizgalmasabbak a vadászó oroszlánok. Jómagam csaknem három méterre megközelítettem egy zebrát falatozó oroszlánt terepjáróval. Azért ne gondolják, hogy ennyire bátor vagyok. Egyszerűen nem vettük észre a bokor mellett megbúvó óriásmacsskát, csak akkor, amikor zsákmányát féltve bődült egy hatalmasat. Ez a kaland is csak azt bizonyította, sohasem szabad kiszállni a kocsiból. A profi túraszervezők azt mondják, hajnalban és szürkületkor a legjobb vadlesre menni, mert ekkor vadásznak leginkább a ragadozók. Őszintén szólva szerintem édes mindegy. Én már láttam a déli napsütésben zsákmány után száguldó gepárdot, de voltam eseménytelen hajnali túrán is. Szerencsére a Hluhluwe Nemzeti Park vadban bővelkedik. Annak az esélye, hogy a látogatás alkalmával ne lássunk orrszarvút, körülbelül annyi, mint hogy Velence főterén ne legyenek galambok. A Hluhluwe rezervátum Zuluföld északi részén található. A tartomány a nevét az őslakókról, a zulukról kapta. A park bejáratánál néhány törzsi harcos rögtönzött bemutatót is tart némi baksis fejében. Tőlük emléktárgyakat is vásárolhat a rátermett turista. A Hluhluwe Nemzeti Parkba legkönnyebben Durban városából lehet eljutni, autóval vagy busszal, és semmiféle trópusi betegségtől nem kell tartani, a klíma is tökéletes, főleg a januári európai hideghez képest.

of the Kruger. Tourists can spend the nights in romantic huts which have air-conditioning, mini bar and television. The peeks for the animals are usually at dawn or in the afternoon. This is when foreigners, sitting in luxury jeeps, get the chance to peacefully watch as a cheetah gets a gazelle.

HLUHLUWE NATIONAL PARK

This is the place where rhinoceroses most like to reproduce. For some reason they find the plants of the park very delicious,

in other reserves. Beside rhinoceroses there are many giraffes, gnus, wild dogs and antelopes. Of course, the hunting lions are the most exciting. I was lucky enough to approach a lion eating a zebra with a jeep. But do not think that I'm that brave. We simply didn't notice the lion behind the bushes only when it roared, protecting its prey. This adventure shows that you should never get out of the car! The guides say that it is the best to go for a peek at dawn because that is when the animals usually hunt. Honestly, I think

and as we know, someone who eats his fill can think of something else... The Hluhluwe National Park is the oldest

After the break-up of the colonial system, the number of wild reserves increased dynamically, because governments discovered the possibilities in tourism and also that limited hunting would lead to a higher income.

reserve in Africa. More than a thousand white and four hundred black rhinoceroses live here. They reproduce so quickly that some of them need to be resettled

it is all the same. I have seen cheetahs hunting at noon and have been on an uneventful tour at dawn. Fortunately, this park is full of rhinoceroses. The chance of not seeing a rhinoceros is the same as not seeing a dove at the main square of Venice. The reserve is at the north of Zululand. The province got its name after the natives, the Zulus. A few tribal fighters give a small performance at the entrance in exchange for some money. You can also buy souvenirs from them. The easiest way to reach the Hluhluwe National Park is by bus or car from Durban, and you don't have worry about tropical diseases. Not to mention, that the climate is lovely, especially compared to January's cold weather in Europe.

playing football
my sister
is cooking food
writing in the book
dancing
an egg
ten fingers

The sweater
The cat is under the table
The flowers are in
The broom is near the stool
The birds are flying outside

$6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	36	6×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	42	7×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	48	8×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	54	9×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	60	10×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	66	11×6
$6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6 + 6$	=	72	12×6

„Együtt tudunk nagyot tenni!”

Magyar humanitárius missziók Afrikában

“Together we can make a change!”

Hungarian humanitarian missions in Africa

6 = 36
6 = 42
6 = 48
6 = 54
6 = 60
6 = 66
6 = 72

410	420	430	440	450	460	470	480	490	500
510	520	530	540	550	560	570	580	590	600
610	620	630	640	650	660	670	680	690	700
710	720	730	740	750	760	770	780	790	800
810	820	830	840	850	860	870	880	890	900
910	920	930	940	950	960	970	980	990	1000

Afrika legtöbbünk számára nem több mint egy messzi, idegen fantáziavilág, amely kalandos olvasmányélményeinkből, félelmet keltő híradásokból, a földi paradicsomot ígérő utazási hirdetésekéből áll össze. Így, ha arról van szó, milyen nehéz az ott élő emberek sorsa, nem érezzük magunkénak a felelősséget, hogy segítsünk a rászorulóknak, hiszen olyan messze vagyunk egymástól. Ezt a távoli kontinenst hozza közelebb sajátos problémáival és szépségeivel együtt a Magyar Afrika Társaság, amely többek között humanitárius projektjeivel is intenzíven jelen van a kontinens életében. Aki megismeri a tevékenységüket, már nem idegen világgént fog Afrikára tekinteni, hanem mint saját világunk egy távoli vidékére.

Szerző: Hajdú Anna | **Fotók:** Mészáros Edit

≡ KÓRHÁZ A VÁROS SZÉLÉN

Vörös por kavarg az út felett, amely az ugandai Kapakéből vezet arra a vidékre, ahol nem szokatlan a magyar szó. A dús, vörös föld kiváló termőtalaj, amelyet nem csupán a helyiek művelnek meg, hanem az ugandai Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ (HTCC) szakemberei is. Itt épült meg ugyanis az a mintafarm, amely jól ismert tényezőjévé vált a környék életének. Ám hamarosan még fontosabb szerep jut a magyaroknak ezen a tájon. A farm telkén a Magyar Afrika Társaság és a kampalmai HTCC kórházat épít, amely állandó egészségügyi ellátást fog biztosítani a régióban. Ugandában egymillió emberre tíz orvos jut, nincs jól kiépített, ingyenes közegészségügyi hálózat, így a létesítmény jelentőségét nehéz túlbecsülni. A kórház szó hallatán talán többen gazdagon felszerelt kórtermekre, műtőkre, óriási épültre gondolnak, ám a kapekei magyar kórház inkább egy rendelőintézetre fog emlékeztetni, járóbeteg-ellátással, vizsgálókkal és infúziós kezelésre alkalmas kórtermekkel. Gyakori errefelé a malária, a sárgaláz, de sok olyan sérülés is halálos fenyegetést jelenthet, ami idehaza, kedvezőbb közegészségügyi feltételek mellett már könnyen gyógyíthatónak minősül. Az ugandaiaknak sokszor alapvető higiéniai ismeretei sincsenek. Az, hogy

mennyire fontos a helyiek életében a kórház, mi sem bizonyítja jobban, hogy a korábbi pénzügyminiszter mellett az ipari és technológiai miniszter, James Mutende maga is jelen volt a létesítmény alapkövének letételekor.

≡ MISKOLCI SEGÍTSÉG

Örömteli hír, hogy a Miskolci Semmelweis Kórház és Egyetemi Oktató Kórház (MISEK) is csatlakozott a kezdeményezéshez, és segíteni tudja az ugandai magyar kórház működtetését. Az elmúlt évek átszervezései miatt nagy raktárkészlet halmozódott fel jó minőségű, de feleslegessé vált műszerekből, bútorokból. A borsodi kórház igazgató főorvosa, dr. Pap Tibor elmondta, a Magyar Afrika Társasággal kötött

For most of us, Africa is not more than a faraway, stranger fantasy world that is built up by our adventurous reading experiences, frightening news seen in the television and travel advertisements promising worldly paradise. When it comes to the sorrowful fate of the local people, we don't feel responsibility, we don't feel the urge to help those in need since they are so far from us. This faraway continent is brought up with its problems and beauty by the African-Hungarian Union which, among other things, is intensely present in the continent with its humanitarian projects. Once you learn about their activity, you won't think about Africa as a stranger world anymore: it will seem more like a faraway region of our own world.

Written by: Anna Hajdú | Photos: Edit Mészáros

megállapodás szerint a MISEK orvosainak, szakdolgozóinak lehetősége lesz missziós tevékenységet folytatni a kapekei intézményben, ami nagyszerű alkalom a tapasztalatszerzésre.

Tanulságos, ha a hazai egészségügy helyzetét az ugandai állapotok tükrében nézzük, mert nyilvánvalóvá válik, hogy minden problémánk ellenére szerencsés helyzetben vagyunk itt, Európa közepén – tette hozzá a főorvos.

≡ TISZTA VÍZ

Nem csupán a kórház megépítésével járulnak hozzá a magyarok Kapeke egészségügyi helyzetének javításához. Gyakori látvány erre, hogy apró gyerekek kínlódnak óriási, koszos műanyag kannákkal az út szélén. Vízet cipelnek haza. Korábban sok esetben akár kolerával,

≡ A HOSPITAL AT THE EDGE OF THE CITY

Red dust is swirling on the road that leads from the Ugandan Kapake to the land, where Hungarian words aren't unfamiliar. The rich red soil is an outstanding loam, and it is not only cultivated by the locals, but also the professionals of the Hungarian Trade & Cultural Centre (HTCC) in Uganda. This is where the model farm, that became a prominent factor in the region, was built. Soon, Hungarians will have an even bigger role in the region. The African-Hungarian Union (AHU) and the HTCC in Kampala is building a hospital in the farm lot that will ensure permanent medical attendance. In Uganda, there are ten doctors taking care of one million people; there is

no well-structured and free medical network so the importance of the institution cannot be overestimated. When people hear the word: hospital, they might think of richly equipped wards, operating rooms and a huge building, but the Hungarian hospital in Kapake will look more like a clinic with ambulatory attendance and wards capable of infusion attendance. Malaria and yellow fever is quite common, and many times an injury that could be easily cured in Hungary where medical conditions are much more fortunate, can mean a fatal threat in Africa. Most Ugandan people don't even know the basics of hygiene. Nothing expresses more the need for this hospital than the fact that besides the former minister of finance, James Mutende, minister of industry and technology was also

vérhassal fertőzött vizet tudtak csak gyűjteni nyílt vízforrásokból, folyókból, patakokból, ám nemrég a magyar mintafarm kutatófűrt a településen. Máthé Attila, a farm agronómusa szerint a víz a magyar szabványoknak is szinte teljes mértékben megfelelő, kiváló ivóvíz. A gyerekek így változatlanul órákat töltenek a vízfordással, ám súlyos terhük legalább nem hordoz fertőzéseket. Ez is valami, sőt nem is kevés.

≡ HÁROM ÜVEG ÁSVÁNYVÍZ ÁRA - EGY GYERMEK ÉLETE

Csak egy rövid sétát kell tennünk banán- és jackfruitfák között ahhoz az iskolához, amely a kapekei magyar mintafarm és az épülő kórház közelében található. Az intézmény ezeknek a gyerekeknek az ellátásában is kulcsfontosságú szerepet fog játszani. A Magyar Afrika Társaság azonban nem csupán közvetlen,

present at the setting of the institution's foundation stone.

≡ HELP FROM MISKOLC

It's joyful news that the Semmelweis Hospital and Academic Education Hospital of Miskolc (MISEK) joined the initiation and is able to support the Ugandan hospital's actuation. Due to the re-organisation in the last few years, they accumulated a big stock of good quality but redundant instruments and furniture. Dr. Tibor Pap, the directing chief physician of the hospital said that according to their agreement with AHU, the doctors and professionals of MISEK will have the chance to do missionary work in the hospital of Kapeke, which is a great opportunity for gaining more experience. "It's edifying if we look at the situation of the home medical care through Ugandan

glasses because it becomes clear that despite all of our problems, we are still in a fortunate position in the middle of Europe" added the chief physician.

≡ CLEAR WATER

Hungarians not only contribute to the improvement of Kapeke's hygiene with the building of the hospital. To see small children struggling with big, dirty plastic cans on the side of the road is an everyday sight here. They are bearing water home. They could only get water from the fountains and rivers that were frequently infected with cholera and dysentery before, but recently, the Hungarian model farm sank a well. According to Attila Máthé, the agronomist of the farm, the water is almost perfectly adequate for drinking by the Hungarian regulations as well. Children still spend a lot of time with bearing water but at least their burden is not infected. This is definitely something!

≡ THE PRICE OF THREE BOTTLES OF WATER - THE LIFE OF ONE CHILD

It's only a short walk under the banana and jackfruit trees to reach the school,

SAINT KIZITO, THE YOUNG UGANDAN MARTYR

Saint Kizito, the young Ugandan martyr. The name of Saint Kizito probably doesn't sound familiar to most readers. He is the patron saint of children and schools. Kizito became a martyr at the age of 14. Mwanga II, the pagan king of Buganda burnt him alive in 1886 few days after the boy became a Christian. The young martyr was canonized by Pope Paul VI in 1964.

SZENT KIZITO, AZ UGANDAI GYERMEKMÁRTÍR

Szent Kizito neve valószínűleg kevés olvasónak cseng ismerősen. A gyermekek és iskolák védőszentjeként számon tartott ugandai Kizito maga is még gyermekként, 14 évesen adta életét hitéért. II. Mwanga, Buganda pogány királya égettette meg élve Kizitót 1886-ban, pár nappal az után, hogy a fiú felvette a keresztséget. Az ifjú mártírt VI. Pál pápa avatta szentté 1964-ben.

hanem célirányosan is támogat rászoruló gyermekeket mind Ugandában, mind több afrikai országban is, ahol nincs olyan állami szociális ellátórendszer, ami hatékonyan működne.

A kelet-ugandai Mbalé városában található a Szent Kizitóról, a gyermekek ugandai védőszentjéről elnevezett árvaház. Az apácák és misszionáriusok által 1968-ban alapított létesítményben nulla és hároméves koruk között gondoznak 13 fiút és 12 lányt, jóval több gyermeket, mint amennyire a forrásaik elegendőek, ráadásul sokan hároméves koruk után is az intézmény lakói maradnak. Több kisgyermeknek meghalt az édesanyja, édesapja, esetleg mindketten súlyos betegek, és nem tudnak gondoskodni róluk. A szerencsések egy idő után visszakérülhetnek családjukhoz, vagy örökre fogadják őket – mondta az AHU, vagyis a Magyar Afrika Társaság koordinátora, Patay Dóra.

2015 decemberétől a magyar közönség is tud segíteni az ugandai gyerekeknek. A társaság közvetítésével virtuálisan örökre fogadhatunk egy-egy vagy akár több kisgyermeket is, és havi 4000 forinttal biztosíthatjuk az ellátását, iskoláztatását.

≡ KARÁCSONYI ÜDVÖZLET ETIÓPIÁBÓL

A most induló ugandai program sikerét az Etiópiában és Maliban régóta jól működő, személyre szóló támogatási rendszer szavatolja. 2013 óta sérült barnakói gyermekek mindennapjait tehetik könnyebbé az adakozók. Az intézmény vezetését egy helyi házaspár, a maguk is sérült gyermeket nevelő Koné és Ournou vette át egy angol humanitárius alapítványtól, az ADD-től (Action on Disability and Development). Barnakóban nem csupán a sérült gyerekek, de a nehéz körülmények között élő École Chérifoula diákjai is sikeresen fejezték be 2015 júniusában az első, magyar támogatóikkal közös tanévet. Etiópiában 2011 óta segítik honfitársaink a Johannes érsek nevét viselő alapítvány által támogatott árvákat. Az etióp program helyi koordinátora, dr. Gebrehawarint maga is egykori támogatott gyermek, rendszeresen küld a távoli Magyarországra beszámolókat a kicsik hogylétéről, tanulmányi előmeneteléről. Minden karácsony táján személyre szóló, színes rajzokkal díszített levelek érkeznek

which is close to the model farm and the hospital under construction. The institution will also play a leading role in the attendance of these children. But AHU not only supports children indirectly; they also support children in need directly in Uganda and other African countries where there is a lack of an efficiently working social supply system.

“The orphanage named after the Ugandan patron saint of the children, Saint Kizito, can be found in the city of Mbalé in East Uganda. It was founded in 1968 by nuns and missionaries and it attends to children between the ages of 0 and 3; more exactly 13 boys and 12 girls, which is much more than the amount of their resources could handle, not to mention that many children stay in the orphanage after they turn 3. Most of the children’s parents either died or are very sick. Fortunate kids can go back to their family after some time or they get adopted” said Dóra Patagy, the coordinator of AHU.

From December, 2015 all Hungarians will be able to help Ugandan children.

a támogatott gyerekektől az örökbefogadó szüleiknek etióp nyelven, angol fordítással. Mivel a kereszténység egy különleges, archaikus változata szerint él az etiópok több mint hatvan százaléka, a gyerekek levelei januárt követően indulnak útnak. Náluk ebben a hónapban ünneplik a karácsonyt. Sok örökbefogadó szülő maga is szeretne közvetlen kapcsolatba lépni a támogatottjával. Egyikük karácsonyi csomagot küldött egy kislánynak

Through the mediation of the African-Hungarian Union we can all virtually adopt one or more children and support their supply and schooling with 4000 Ft-s/month.

CHRISTMAS WISHES FROM ETHIOPIA

The success of this new Ugandan programme is assured by the

personalised supporting system in Ethiopia and Mali that has been working well for a long time. Givers can ease the everyday lives of disabled children in Bamako since 2013. The direction of the institution was taken over from an English humanitarian charity, ADD (Action on Disability and Development) by a local couple, Koné and Oumou who raise disabled children themselves. Not only the disabled children, but also the students of École Cháریفoula living in poor conditions were able to finish the first school year with their Hungarian supporters in June, 2015. Hungarians have been also helping the Ethiopian orphans of the charity, named after Archbishop Johannes, since 2011. The local coordinator of the Ethiopian programme, Dr. Gebrehawarint, is a onetime supported children himself. He frequently sends reports to Hungary about the children. Every year around Christmas they send letters decorated with colourful drawings and English translation to the adoptive parents. Since more than 60% of Ethiopians live according to a special, archaic version of Christianity, the letters are sent after

THE ADVENTUROUS LIFE OF A HUNGARIAN DOCTOR IN EAST-AFRICA

László Sáska (1890–1978)

It is not without an example that Hungarian doctors do missionary work in the “dark continent”. Born in Nagyenyed, László Sáska decided to elope with his wife who was 20 years younger than him, in 1933. Trying to evade the scandal they ran until Somalia, then Abyssinia where Sáska became the court doctor of Haile Selassie king’s son-in-law. After Mussolini’s troops occupied the country he was considered as an enemy, since he was a white man. The couple settled down in Tanzania, where they accepted pilgrims from faraway tribes for decades. Sáska frequently went on hunting trips to the Ngorongoro Crater, Lake Manyara, Uganda and the Congo Basin. He became good friends with Ernest Hemingway through hunting, the passion they both shared. Long letters bear witness to their friendship.

EGY MAGYAR ORVOS KALANDOS ÉLETE KELET-AFRIKÁBAN

Sáska László (1890–1978)

Nem példa nélkül való, hogy magyar gyógyítók is végeznek missziós munkát a fekete kontinensen. A nagyenyedi születésű Sáska László isaszegi orvosként 1933-ban úgy döntött, megszökteti a nála 20 évvel fiatalabb feleségét. A pár a botrány elől egészen Szomáliáig, majd Abesszínáig menekült, ahol Sáska Hailé Szalasszié király vejének udvari orvosa lett. Miután Mussolini csapatai megszállták az országot, fehér ember lévén Sáska László is bajba került, ellenségnek tekintették a helyiek. A házaspár Tanzániában telepedett le, ahol arushai házukhoz évtizedekig zarándokoltak messzi falvakból, törzsekből az emberek. Sáska rendszeresen indult vadászkirándulásokra a Ngorongoro-kráterhez, a Manyara-tóhoz, Ugandába és a Kongó-medencébe is. Közös szenvedélyük, a vadászat révén került kapcsolatba a magyar doktor Ernest Hemingway neves amerikai íróval. Barátságukról egy hosszú levelezés is tanúskodik.

AFRIKAI GYERMEKSORSOK SZÁMOKBAN

2050-re megkettőződik és eléri a 310 milliót azoknak az afrikai kislányoknak a száma, akik 18 éves koruk előtt mennek férjhez.

1999 és 2012 óta 144 millió fővel nőtt azon gyermekek aránya, akik iskolába járnak a szubszaharai Afrikában. A gyerekek 75 százaléka volt már iskolás ezen a vidéken.

Egy holland nő átlagosan 1,7 gyermeket szül élete során, míg egy nigeriai asszony 7,6 gyermeknek ad életet.

Világszerte 3,2 millió gyermek él együtt HIV-fertőzéssel, 91 százalékuk a szubszaharai Afrika lakója.

2013-ban világszerte 17,8 gyermek árvul el amiatt, mert szülei AIDS-betegségben elhunytak. 2015-re ezt a számot 25 millióra prognosztizálták a szakértők. A gyerekek 85 százaléka a szubszaharai Afrikából származik.

Forrás: UNICEF, UNESCO, AVERT

Etiópiába, noha az AHU szakemberei igyekeztek lebeszélni erről, mivel a postai szolgáltatás nagyon bizonytalan arrafelé. A csomag ezzel együtt megérkezett, ráadásul csodával határos módon élő videokapcsolat is létrejött Magyarország és Etiópia között, és a kislány személyesen is megköszönhette támogatójának az ajándékot – mesélte Szabó Györgyi, az AHU humanitárius referense.

≡ MAGYAR POGÁCSA MALAWIBAN

A malawi Jacaranda árvaházat is segíti a Magyar Afrika Társaság, noha személyre szóló támogatási programot még nem épített ki itt. Az egyik legszegényebb afrikai országban 400 gyermeknek könnyíti meg a sorsát Luc Deschamps, az intézmény igazgatója. Szijjártó Sarolta, az AHU jószolgálati nagykövete a helyszínen járva megtapasztalhatta a gyerekek szinte zavarba ejtő háláját, figyelmességét és szerénységét.

Az AHU magyar napot rendezett az iskolában, és két kislány önként jelentkezett, hogy segít a pogácsa elkészítésében. Miután elkészült a magyaros finomság, többször kellett kínálni őket, mire elfogadtak egyet-egyet. Nagyon ízlett nekik – mesélte Sarolta.

Bővebb információt a humanitárius programjainkról és a támogatási lehetőségekről a www.ahu.hu oldalon találnak!

January. That is when they celebrate Christmas.

“Many adoptive parents want to get in touch with the child they support. One of them sent a Christmas package to a little girl in Ethiopia, even though the professionals of AHU wanted to talk her out of doing so because post office services are quite unstable there. But the package arrived, moreover, it was a miracle that live video connection came off between Hungary and Ethiopia and the little girl was able to

thank her supporter in person” told Györgyi Szabó, the humanitarian coordinator of AHU.

≡ HUNGARIAN POGÁCSA IN MALAWI

The Jacaranda orphanage in Malawi is also supported by AHU, though there is no personalised supporting system at the time. In one of the poorest African countries the lives of 400 children are helped by Luc Deschamps, the director of the institution. Sarolta Szijjártó, AHU’s Goodwill Ambassador experienced the almost baffling gratitude, intentness and modesty of the children.

“AHU held a Hungarian day in the school and two girls volunteered to help in the making of pogácsa. After it was done, they had to be offered more than one time until they accepted one. They liked it very much” told Sarolta.

THE FATE OF AFRICAN CHILDREN IN NUMBERS

The number of African girls who marry before the age of 18 will double and reach 310 million until 2050.

The number of children who go to school in the Sub-Saharan Africa grew with 144 million since 1999 and 2012. 75% of the children have visited school in this region.

A Dutch woman gives birth to 1,7 children in average, while a Nigerian woman gives birth to 7,6 children.

3,2 million children live with HIV infection throughout the world, 91% of them live in the Sub-Saharan Africa. In 2013, 17,8 million children became an orphan throughout the world because their parents died from AIDS. This number is estimated to reach 25 million by the end of 2015. 85% of these children live in Sub-Saharan Africa.

Source: UNICEF, UNESCO, AVERT

Ahol a vudu a nemzeti vallás

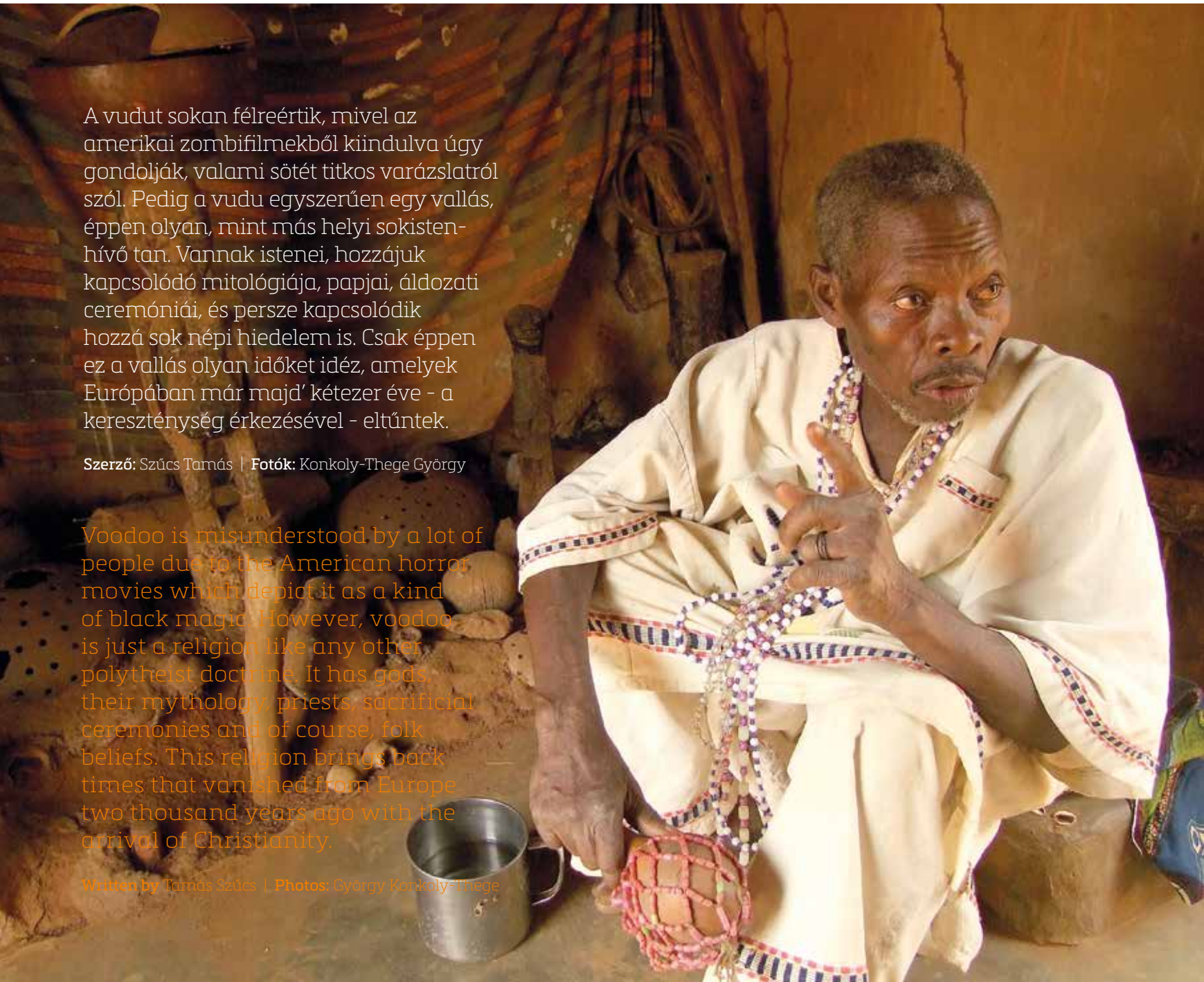
Where voodoo is the national religion

A vudut sokan félreértik, mivel az amerikai zombifilmekből kiindulva úgy gondolják, valami sötét titkos varázslatról szól. Pedig a vudu egyszerűen egy vallás, éppen olyan, mint más helyi sokisten-hívó tan. Vannak istenei, hozzájuk kapcsolódó mitológiája, papjai, áldozati ceremóniái, és persze kapcsolódik hozzá sok népi hiedelem is. Csak éppen ez a vallás olyan időket idéz, amelyek Európában már majd' kétezer éve - a kereszténység érkezésével - eltűntek.

Szerző: Szűcs Tamás | Fotók: Konkoly-Thege György

Voodoo is misunderstood by a lot of people due to the American horror movies which depict it as a kind of black magic. However, voodoo is just a religion like any other polytheist doctrine. It has gods, their mythology, priests, sacrificial ceremonies and of course, folk beliefs. This religion brings back times that vanished from Europe two thousand years ago with the arrival of Christianity.

Written by Tamás Szűcs | Photos: György Konkoly-Thege

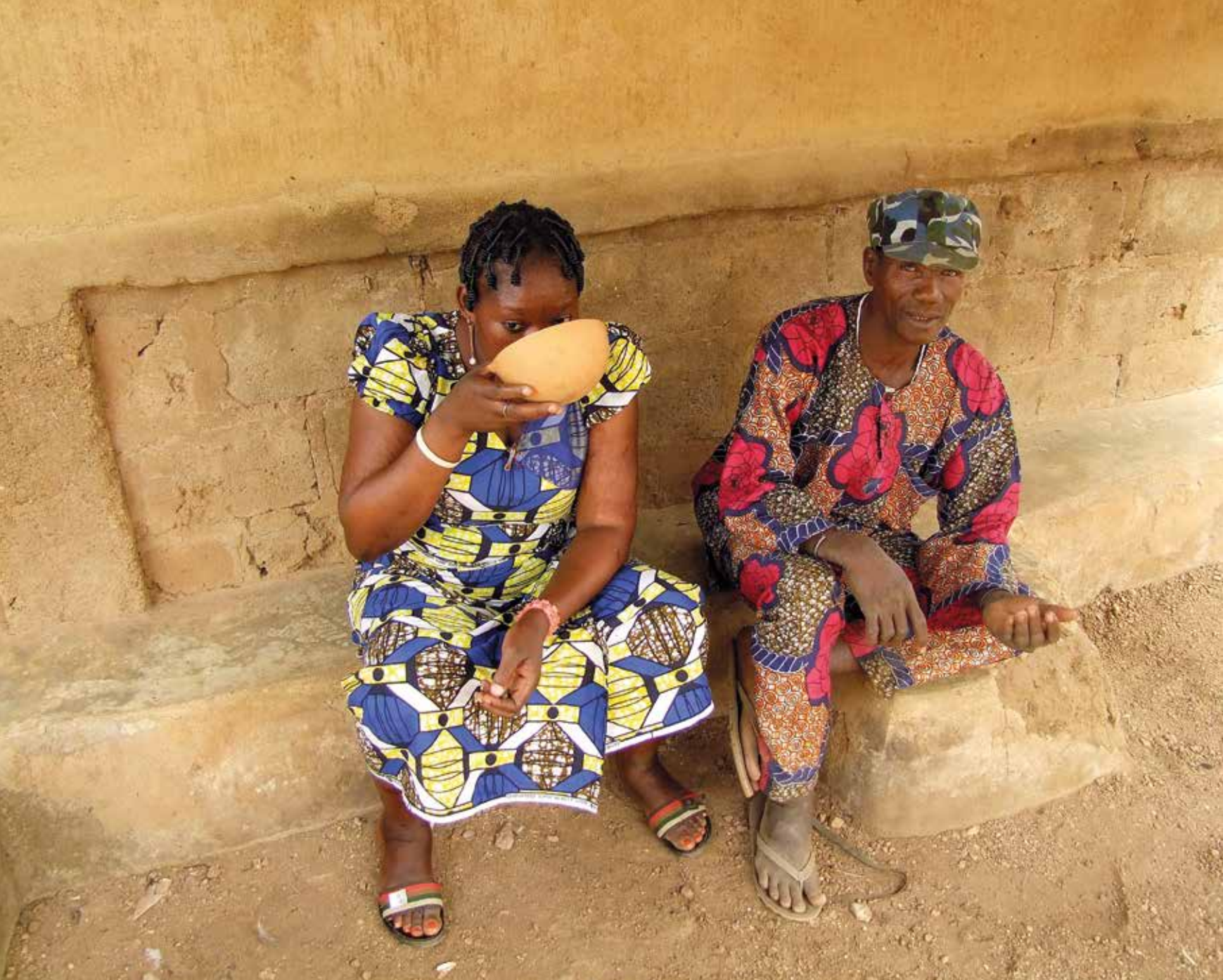

What is Rome for the Catholics, Mecca for Muslims that is Ouidah for voodoo believers. If you could only visit one place in Western Africa I would tell you to go there. In a little bit more normal world, Ouidah would attract millions of tourists since it has everything that a visitor could ask for. A beautiful, long sandy coast, bustling night life, warmth, sunshine and a unique local culture that you can't find anywhere else. Moreover, the city is very close to get chosen as a part of the World Heritage and you'll see how much it deserves it. Although, besides sand, there's only rubbish on the long sandy coast; no hotels, no beaches or anything else to serve tourists. If there's a hotel somewhere, it is quite peculiar. In the one we stayed in, they asked if we wanted a room with air-conditioner or ventilator, then it

Ami a katolikusoknak Róma, a muszlimoknak Mekka, és a trolibusz fetisistáknak Kisinyov, no, az a vudu hívóknak Ouidah. Ha valaki csak egyetlen helyet tudna megnézni egész Nyugat-Afrikából, azt mondanám neki, ide jöjjön. Egy kicsit is normálisabb világban Ouidah milliószámra vonzaná a turistákat, mert végül is minden megvan itt, amire egy utazó vágyhat. Hosszú, gyönyörű, homokos tengerpart, nyüzsgő éjszakai élet, meleg, napfény és olyan érdekes, egyedi, helyi kultúra, amit sehol másutt nem láthat az ember. Sőt, a város a világörökség várományosainak a listáján van, és látni fogjuk, valójában nagyon is méltó lenne erre a címre.

Igaz, a hosszú, homokos tengerparton a homokon kívül csak szemét van, szálloda, kiépített strand vagy bármi egyéb, ami a turisták szórakoztatását szolgálná, az nincs. Ahol mégis van szálloda, az elég sajtós. A miénkben először megkérdezték, hogy légkondival vagy ventilátorral kérjük a szobát, majd kiderült, hogy áram viszont nincs. Az internetkávézónak nevezett helyiségben, ahol a helyi fiatalok játszottak a számítógépeken, háromnegyed óra várakozás után sem jött be a Yahoo Mail kezdőlapja. A ceruzaelem hiánycikk. Az éjszakai életben pedig olyan arcok mozogtak, hogy mi inkább nem próbálkoztunk. Persze lehet, hogy ez csak egy próba volt, és csak azok a turisták maradhatnak, és lehetnek beavatottak a vudu nagy misztériumába, akik mindezt anélkül végigcsinálják, hogy el akarnának húzni innen. Mi maradtunk, és megérte.

≡ **RABSZOLGASÁG ÉS A FELEDÉS FÁJA**

És hogy miért mondtam, hogy ha egyetlen helyet lehetne megnézni a térségben, én ezt javasolnám mégis? Mert Nyugat-Afrika sok ellentmondása nagyon szépen látszik itt. Kezdjük egy emlékművel! A „vissza nem térés kapuja”, a hely, ahol hajóra rakták a rabszolgákat a portugál, később a francia kereskedők. Manapság az afrikai ellenállás, a függetlenség szimbóluma. És rajta, a környékén, akárcsak a többi függetlenségi emlékművön, minden felirat franciául van. Pedig Benin lakosságának többsége a fon nyelvet beszéli, ezen a környéken kvázi mindenki. Írni is lehetne, miért is ne, hisz minden nyelvet le lehet írni, de valahogy nem akaródzik több, mint ötven évvel a függetlenség elnyerése után sem. Ouidah története összekapcsolódik az afrikai

turned out that there was no electricity. In the place called internet café young locals were playing on the computers but Yahoo Mail's front page didn't seem to load even after 45 minutes. Pencil battery is in short supply. Regarding the night life, there were strange faces so we rather stayed out of it. It might be a trial and only those tourists, who go through all this without wanting to escape, can stay, and be initiated into the mysteries of voodoo. We stayed and it was worth it.

≡ **SLAVERY AND THE TREE OF OBLIVION**

Why I would say that if you could only visit one place in the region, I would suggest this? Because it shows a lot of Western Africa's contradictions. Let's start with a monument. The House of

Slaves and its Door of No Return is the place where slaves were put onto boats by Portuguese, then French tradesmen. Today, it is the symbol of African resistance and independence. All of the inscriptions are written in French just like on every monument in the region, however, most of Benin's population speaks the fon language. They could also write, as all languages can be written, but somehow they still don't want to, even 50 years after the obtainment of independence. The story of Ouidah interlocks with African slavery. The city was founded in the 16th century. Legend has it that its first ruler was the brother of the first king of Dahomey. Then, the first Europeans arrived. The Portuguese founded the Fort of São João Baptista de Ajudá (Fort of St. John the Baptist of Ouidah) which is a museum today. The Fort remained

rabszolgasággal. A várost valamikor a 16. században alapították, a legenda szerint az első uralkodója, Kpassé a testvére volt Dahomey első királyának. Hamar megjöttek az első európaiak is, a portugálok 1580-ban alapították meg a Sao Joao baptista erődöt, amelyben ma a város múzeuma van. Valami furcsa okból az erőd később is megmaradt portugál fennhatóság alatt, egészen a gyarmatbirodalom bukásáig - ekkor ez volt a világ legkisebb, állandóan lakott függő területe, két állandó lakossal. 1727-ben a független ouidahi királyságot Dahomeyhez csatolták. A harcias dahomeyi királyság legfőbb bevételi forrása pedig a rabszolga-kereskedelem lett. A szavannás területekre küldött hadjáratokban összefogdosták az embereket, akiket jó pénzért, és európai árukért továbbadtak a kereskedőknek. Az egykori rabszolgapiac helyén ma emlékmű áll. Rajta díszítésül azoknak az országoknak a zászlói, ahová innen a rabszolgák kerültek. Útjukat végig a vudu istenségei kísérik. Hamarosan eljutunk a feledés fájához. A vudu legenda szerint ezt kellett 41-szer megkerülni, hogy az ember

mindent elfeledjen. Aztán eljutunk ahhoz a ponthoz, ahol azokat, akik nagyon keményen ellenálltak, a vízbe vetették.

≡ KÍGYÓTEMPLOM ÉS VUDU ÜNNEP

A város maga is furcsa egyvelege a nagyon autentikusan nyugat-afrikainak és a

under Portuguese control from 1721 until 1961, the fall of the colonial empire. At that time this was the world's smallest dependant land with two permanent residents. In 1727, the independent kingdom of Ouidah was annexed by Dahomey. Slave trade became the main source of income for the warrior kingdom of

A legkülönbélebb állatok koponyái sorakoznak hosszú asztalokon. Egyesekről már lefoslott a hús, másokon még rajta van. A koponyák állítólag elűzik a rontást, és az állat szelleme által védik a házat.

gyarmatosítás maradványainak. A házak mellett azonban szinte mindenütt ott áll egy kis vudu szentély, ahol a házi istenek, a lakók őseinek a szellemei laknak. És mi van a vudu főtemplomával, a kígyóisten szentélyével szemben? Mi más, mint a város legrégebbi katolikus temploma. Az út másik

oldalán pedig talán egész Nyugat-Afrika legérdekesebb helye, a kígyótemplom. A két szent kígyót egy nő találta valamikor még a város alapításának idején. Azóta laknak itt ők és utódaik (most jó harmincan) a szentélyben. A kígyók hetente járnak el vadászni, de állítólag mindig ide térnek vissza. Bölcsek, és megmondják a jövőndőt, természetesen csak a beavatottaknak. Ez a templom a központja minden évben január tizedikén a nagy országos vudu ünnepnek is, amikor a hívők tízezrével zárandokolnak el Ouidahba.

≡ FÉTISEK ÉS VARÁZSESZKÖZÖK

Aki mélyebbre akar merülni - ennél is - a vuduba, annak mindenképpen el kell mennie a vudu, avagy fétispiacra is. A „fétis” kifejezésről a mi vidékünkön egy szöveggel

Dahomey. They sent military campaigns to the savannah to collect potential slaves that could be exchanged for goods. Today there is a monument at the onetime slave market. It is decorated with the flags of those countries that bought slaves. The slaves were always accompanied by voodoo gods. We are almost at the tree of oblivion. According to the voodoo legend, one had to circle around it 41 times in order to forget everything. Then we reach the point where those who resisted were thrown into water.

≡ SNAKE TEMPLE AND VOODOO CELEBRATION

The city is the mixture of the authentic Western Africa and the remains of

temple is the centre of the big voodoo celebration held on the 10th of January, when thousands of believers make a pilgrimage to Ouidah.

≡ FETISHES AND TALISMANS

If you want to get involved in voodoo even more, you have to visit the voodoo or fetish market. When most of us hear the word ‘fetish’, we think of leather thongs, pink lashes or a faux phallus decorated with the face of a current politician, while older people might think of grandad’s Stalin-statue that he kept in secret until the change of regime. But in Western Africa you realise that fetish is something very serious. The fetishes – namely talismans – play an important

kivert bőrtanga, egy „Lolita boy” feliratú, rózsaszín korbács, vagy valamelyik kurrens politikus arcképével díszített műfallosz jut az eszünkbe, idősebbeknek talán a nagypapa Sztálin-szobra, amit titokban őrizgetett a rendszerváltásig. De Nyugat-Afrikába megérkezve rá kell jönnünk, hogy a fétis itt a szó szoros értelmében vett vérezen komoly dolog. A helyi vallásban, a vuduban ugyanis a fétiseknek, azaz mindenféle varázseszközöknek valóban fontos szerepe van. Azt hinnénk, a gyarmati kor keresztény térítése vagy az iszlám nyomulása az ilyen „helyi vallásokat” már visszaszorította az isten háta mögötti

colonial times. There are voodoo altars near all houses. That is where the ghosts of the dweller’s ancestors and the local gods live. What’s on the opposite side of the voodoo temple, the altar of the snake god? The oldest Catholic church of the city. But the snake temple might be the most interesting place of Western Africa. The two sacred snakes were found by a woman at the time of the foundation of the city. They have been living there since then with their descendants (30 snakes). They go hunting every week but always return there. They are wise and foretell the future to insiders. This

role in the local religion, the voodoo. You might think that the Christian conversions of colonial times or the intrusion of Islam overshadowed these local religions but it is not true for all countries. In Benin, Christians and Muslims together only make the minority of the population. Fetish guardians are in majority.

≡ THE SMELL OF CARCASSES AND THE VOODOO DOLL

When we get to the market the first thing we notice is the smell. It is rare

(és ez itt most kicsit szorosabb értelemben van véve) falvakba. És ez igaz is nagyon sok országban, de pont itt, Beninben a keresztények és muszlimok együtt is csak az ország lakosságának kisebb részét adják. A fétisörök többségben vannak.

≡ DÖGSZAG ÉS VUDU BABA

A piacra érve pedig elsősre nem is a látvány ragad meg, hanem a szag. A civilizált ember ritkán érez dögszagot. Elsősre fel sem ismeri. Itt viszont olyan erővel kap el az állati bomlás bűze, hogy hátrahőkölünk. Minden egyforma, lehangoló bomlásbarna. A legkülönfélébb állatok koponyái sorakoznak hosszú asztalokon. Egyesekről már lefoszlott a hús, másokon még rajta van. A koponyák állítólag elűzik a rontást, és az állat szelleme által védik a házat. Más asztalokon csontok fekszenek. A legnagyobbak láthatóan elefántcsontok. Elefánt pedig itt kizárólag nemzeti parkokban él, ott sem túl sok, így az szinte bizonyos, hogy ezeket a csontokat orvvadászok szereztek be.

Akárcsak a leopárdbőröket, amelyekből a rituális ruházat készül. A rontó varázslatokhoz persze sokkal hasznosabb, ha egészben szárított hüllőt használunk. Porrá törve és valakinek az ételébe keverve, nos, nem is mondnom tovább, de sejtik, ugye... Bár állítják, hogy itt a vudu csak a jóindulatú varázslatokról szól, vudu babát azért bőven árultak.

for civilised humans to smell carcasses. You don't recognise it immediately, but it stinks so much that you recoil. Everything has the same depressive rotten brown colour. The skulls of different animals are lined up on long tables. Some still have flesh on them. It is believed that these skulls dispel curses

≡ CSIRKEÁLDOZAT GÖRÖG ÉS RÓMAI MÓDRA

De hogy pontosan lássuk, milyen is a vudu, el kell menni egy szertartásra is. Natitingoutól délre, Benin középső részén van egy fa az út mellett. Látszatra egyszerű növény, de a környék lakói különleges erőt tulajdonítanak neki. Dankoli (isten vagy démon) szent fája. Aki itt áldozatot mutat be, annak kérése teljesül. A fa körül népes csapat üldögél, mondhatni papok, papnők. Itt történik a csirkeáldozat. A rítus szinte szóról szóra (az istennevek kivételével persze) megfelel egy antik görög vagy római áldozati szertartásnak. Az istent szólítják, az oltárt szentelt olajjal öntözik meg (libáció), elmondják a kérést, felajánlják az áldozati állatot, majd vérét az oltárra csorgatják. Igen, szinte pontosan ilyen lehetett egy áldozati szertartás kétezer évvel ezelőtt műfelénk is. Csak a hófehér márvány, és az antik szerzők tekintélye valahogy magasztosabbá teszi, és nem gondolunk bele a tollakba, a vérbe, a vergődő állatokba. Az igazi kérdés persze az, hogy vajon idővel a mediterrán ókor hagyományai szívárogtak le ide, vagy az emberiség közös mélytudata nyilvánul meg itt is, ott is?

and the eyes of the animals protect the house. There are bones on other tables. The biggest ones are obviously elephant bones but elephants, not too many, only live in national parks here so they must have been poached. Just like panther skin, out of which they make their ritual

The skulls of different animals are lined up on long tables. Some still have flesh on them. It is believed that these skulls dispel curses and the eyes of the animals protect the house.

clothes. It is even more useful if they use dried reptiles crushed and mixed into someone's food, against hex. Although they say that voodoo is all about well-intentioned witchcraft, they abundantly sell voodoo dolls as well.

≡ THE IMMOLATION OF CHICKEN IN GREEK AND ROMAN MANNER

To really see how voodoo works, you have to go to a ceremony. There is a tree on the side of the road in Middle-Benin, to the south from Natitingou. It seems like a normal plant but locals believe that it has special powers. It is the sacred tree of Dankoli (god or demon). If you

immolate there, your wish comes true. Priests and priestess sit around the tree. This is where the immolation of chicken happens. The ritual is almost the same as an antique Greek or Roman ritual (except for the names of the gods). They call the god, sprinkle the altar with sacred oil, tell a wish, immolate the animal and pour its blood onto the altar. This is probably how our similar rituals looked like two thousand years ago as

well. Perhaps the snow-white marble and the prestige of the antique writers made it somehow more majestic and we didn't think about dying animals and blood. The real question is whether the traditions of the ancient Mediterranean antiquity got here or this is the manifestation of the common consciousness of humanity.

Nemcsak afrikai mesék

A kétszínű Marokkó

Fülöp T. Mariann

„Szerelem volt első látásra. De idővel rájöttem, Marokkó kétszínű. Sokat hazudott nekem. Szinte mindennap becsapott. És volt, hogy meglepett. Pont ezért szerettem. Volt, hogy a fellegekbe repített, volt, hogy a mélybe taszított ez a rejtélyes, kiismerhetetlen, hallatlanul csábító és szeszélyes szerető. Imádni- és gyűlölnivaló egyszerre.” Marokkóban mindent lehet és minden lehetséges. Egyazon utcában lakik a mérhetetlen luxus és a középkori nyomor, a modern és az évszázadokkal elmaradott, a szigor és a szabadság, a kultúra és a barbár virtus. Az ország lakosságának fele írástudatlan, sokan víz és villany nélkül, nomád viskókban élnek, míg a nagyvárosokban egymást érik a csodás paloták, a legújabb autósodák és a nagy divatcégek mintaboltjai. Az újságíró Fülöp T. Mariann diplomata feleségként került a magát a Nyugat ellenségének kikiáltó Iránba. Négy év külszolgálat után jelent meg A kétszínű Irán című könyve, mely hamar az olvasók kedvence lett, most pedig egy újabb ország, Marokkó bemutatására vállalkozott.

Gulyásleves négercsókkal

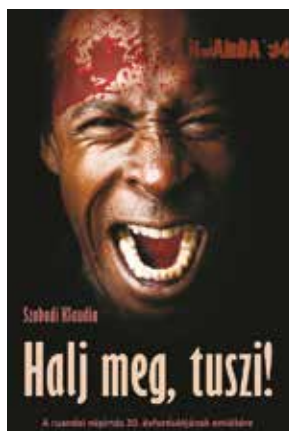
Kembe Sorel-Arthur

Nevethetünk vagy felháborodhatunk azon a képen, amit Kembe Sorel tükre mutat rólunk, magyarokról, de egy dolog biztos: nem fogunk szó nélkül elmenni mellette. Kembe Sorel számára a 90-es éveket nem a rendszerváltás vagy a taxisblokkád tette emlékezetessé. Inkább az, hogy ekkor támadták meg és verték össze először a szkinhedek. Az ő esete korántsem egyedülálló. Sokan élnek köztünk, akiket annak ellenére, hogy magyarnak tartják magukat, a környezetük mégsem kezel annak. Ez a könyv szórakoztató, mint egy kalandregény, mégis minden szava igaz. Egy kongói magyar fiúról szól, aki megtanulta a javára fordítani környezete előítéleteit. Így lehetett belőle modell, táncos, olimpiikon, riporter, majd végül színész: ma már minden este ott láthatjuk a tévé képernyőjén, az egyik legnépszerűbb hazai sorozatban.

Mpilo – Nem csak mesék Afrikáról

Mihálffy Balázs

Az MPILO egy groteszk, de nagyon élvezetes, szerethető és cinikus mesevilágba repíti az olvasót. Ez a világ Afrika, a minden ízében és érintésében fekete kontinens, amely a nemzetközi politika sodrásában próbálja megtalálni a helyét és szerepét. Nem könnyű feladat, mert a nagyhatalmi érdekek, a globális gazdaság szereplői és a gátlástalan kalandorok időről időre világossá teszik: fejlesztésekre csak akkor kerülhet sor, ha cserébe megkapják Afrika kincseit. A szerző hosszú évek óta Afrikában él. Könyvében saját tapasztalatait írja meg, maga is jelen van néhány történetben. A nagy afrikai menetelés groteszk leírása a nagyhatalmakról ad szatirikus tükörképet, egyben titkon sejtet valamit, ami Afrikából elindulhat. A földrész 20. századi történelmét és jelenkori lehetőségeit személyes történeteken keresztül ismerhetjük meg.

Halj meg, tuszi!

Szabadi Klaudia

Megbocsátani a megbocsáthatatlant! Húsz évvel ezelőtt, 1994 áprilisában és májusában alig száz nap alatt, közel egymillió embert mészároltak le Ruandában. A mai napig több a kérdés, mint a bizonyosság a történetekkel kapcsolatban. Szinte felfoghatatlan a népirtásban való tömeges részvétel, ahogyan a különös kegyetlenséggel történő végrehajtás is. A második világháború borzalmaival követően, alig néhány évtizeddel később Afrikában megtörtént egy újabb „holokauszt” – amelyet a nagyhatalmak ölbe tett kézzel néztek végig, ezzel pedig a ruandai vérengzés a nemzetközi közösség örök, lemoshatatlan szégyenfoltja marad! Ruandában mindenkinek megvan a saját démona, borzalmas története - gyilkosnak, áldozatnak egyaránt. Mégis megbocsátottak egymásnak. De hogy ez milyen nehéz, azt ennek a könyvnek a szereplői saját maguk mondják el. Hogyan lehet megbocsátani a szüleink gyilkosainak? Hogyan képes egy nő végignézni, hogy öt gyereket agyonlövök? Lehet-e még ezek után igaz szívvvel szeretni? Ruandában igen!

Rendelje meg karácsonyi ajándékait kedvezményesen
a www.ababook.hu online könyvtárházból!

A világtörténelem legszebb női

Dr. Kiss Róbert Richard

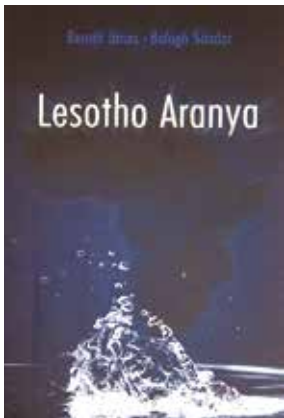
Ez a kötet bámulatosan érdekes kísérlet, a szerző ugyanis közli Szép Heléna, Kleopátra, Nofretete és a többi híresség elképzelt fényképét. Megmutatja, miként élnek egy európai író, újságíró képzeletében a világtörténelem legszebb női. Milyen lehetett Szapphó, milyen lehetne ma az utolsó kínai császár felesége. A könyv szereplői olyan lányok, asszonyok, akik szépségükkel, kifinomult ízlésükkel, bölcsességükkel, rafinált észjárásukkal, csalárdóságukkal, gonoszságukkal vagy nemes tetteikkel befolyásolták a történelem alakulását. Akik miatt ma ilyen a Föld, ahol élünk. Az utolsó oldalt a szerző üresen hagyta. Ide mindenki beragaszthatja saját választottjának képét. A kedves olvasó leírhatja gondolatait arról a nőről, aki a legfontosabb a számára. Aki a legszebb és legigézőbb, aki nélkül semmit nem ér a világ.

A világ legszebb szállodái 4.

Dr. Kiss Róbert Richard

Életemben először ültem arany íróasztal mögött igazi aranyszéken, miközben kezemben aranytollat tartottam. A kedves olvasókat ezúttal az aranylakosztályba kísérem el, ahol még a toalett is nemesfémből van. Hongkong után irány Las Vegas, ahol cápák mellett lubickolhatnak a szállóvendégek, ha már unják a kaszinózást. Az új kötetben bemutatom a világ leghíresebb úszó szállodáit. Olyan luxushajókról olvashatnak, ahol a fedélzeten akár szörfözni is lehet, a jégszínházban pedig revüműsor szórakoztatja a nagyérdeműt. Partraszállás után felkeressük Mickey egér birodalmát. A meseszálloda titkait ismerhetik meg, majd Dubajba indulunk, a mesterséges sziget hoteltemplomához. Benézünk még a német Colosseumba, ahol oroszlanok éppen nincsenek, vannak viszont örült taxik és rémlények. Az Amazonas partján fogunk tovább rémüldözni egy olyan dzsungelhotelnél, ahol fakultatív program a pirajahorgászat. Megismerhetik a ragadozóhal csónakba emelésének szakmai titkait, majd pusztá kézzel fogunk kajmánt. A sok kaland után történelmi körútra indulunk Kambodzsába, ahol felfedezzük a béke szállodáját, majd átöltözünk, és irány New York! Az arisztokrácia és a pénzvilág legszebb, legpatinásabb szállodáit vesszük sorra. Hárfazene mellett teázunk a Ritzben, a hivatalos etikettkönyv szerint felöltözve, majd Oslóban tapsolunk a Nobel-békedíjnak. Aztán kicsit elengedjük magunkat, és a régi bikaviadalok helyszínét keressük fel Mexikóban, majd börtönbe kerülünk Oxfordban. Itt is oly hűvös van, mint a kanadai jéghotelben, ahol polírozott jégszobrokban gyönyörködünk. Eleget vacogtunk, pálmafás, homokos tengerpartra vágyunk. Arubán mélykék halakat fotózunk, Curacaón a holland építészetet tanulmányozzuk, Saint Tropez-ban pedig a sztárokat fotózzuk. Ha már a koktélok sem hűtenek le minket eléggé, ellátogatunk a Tátrába, majd Arosa csillogó tengerszeméihez. Építészeti csodákkal zárunk, a makaói Velencével, a kaszinókirály sivatagi palotájával és a madridi dizájnhotellel.

Lesotho Aranya

Bernát János - Balogh Sándor

A világ mindig is forrongott. Ember, embernek nem tűri kincseit. Soha nem is tűrte. Hiába azonban az arany, hiába a gyémánt, a megannyi ezüst, vagy akár a nikkell. S hiába az olaj. A víztől nagyobb kincset még nem alkotott az anyatermészet. Afrika azonban nem az a kontinens, ahol egy csöppnyi ország olajként használhatná az arany árával is megbíró kincsét. Ilyen csöppnyi ország Lesotho, melyet hideg gyígyóként fon körül az óriási Dél-afrikai Köztársaság. Nyomorban élő népe tűrte egy ideig akár gazdagságot is hozható „olajuk” filléres elrablását, de 1998-ban zavargások robbantak ki a választási csalások nyomán, hisz a nép egy olyan kormányt szeretett volna a nemzet élén látni, mely védi az aprócska alkotmányos monarchia, se vele együtt nyomorúságban lakói érdekeit...

Kongó – Torday Emil nyomában

Írta: Szilasi Ildikó Fényképezte: Lóránt Attila

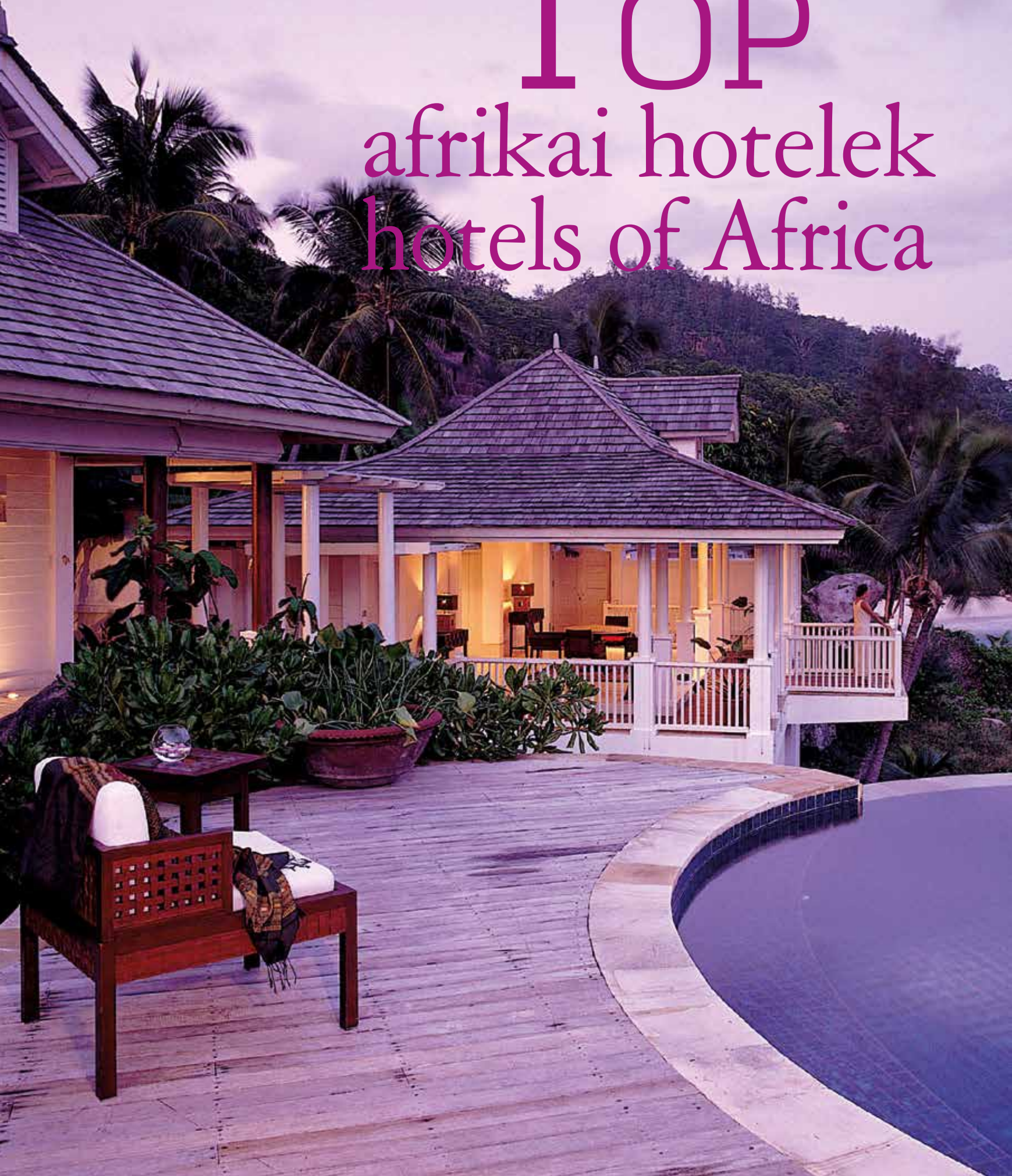
Torday Emil itthon jószerével elfeledett, a világban máig elismert kutató. Huszonöt éves korában, tisztviselőként került Kongóba. Már első utazása sorsdöntőnek bizonyult: hatalmas érdeklődéssel, mérhetetlen tudásvágygal kezdett vizsgálni Kongó ismeretlen népei között. Az első két másik expedíció követte 1900–1909 között. Torday bejárta az országot, hét kongói nyelvjárást megtanult, több ezres tárgygyűjteményre tett szert, elsőként írta le számos népcsoport kultúráját. A nemzetközi tudományban, elsősorban az afrikánisztika és az antropológia területén közzétett angol, francia és magyar nyelvű írásai ma is alapvető, fontos és értékes szakmunkák. A közvélemény mindezek ellenére nagyon keveset tud a szemléletében, módszereiben korát messze megelőző tudósról.

Rendelje meg karácsonyi ajándékait kedvezményesen a www.vilagszam.hu/webshop online könyvruházból!

TOP afrikai hotelek hotels of Africa

Banyan Tree Seychelles – Seychelle-szigetek

Banyan Tree Seychelles – Seychelles

Szobák száma/Number of rooms: 60

Lakosztályok száma/Number of suites: 60

Extrák/Extras:

- Szabadtüdős merülés/Free-diving
- Kanyoningtúra/Canyoning
- Művészeti galéria/Art gallery
- Úszómedence/Swimming pool
- Éjszakai kajakozás/Night kayaking

Amikor kimondjuk a sziget nevét, minden romantikára hajlamos hölgy szinte beleborzong. Hisz rögtön eszünkbe jutnak a híres gránitsziklák, a zölde színű, átlátszó víztükör, a tenger fölé hajló pálmafák. No, meg a séták a hófehér homokon, naplementekor. Nem véletlen, hogy a szigeteken rengeteg filmet forgatnak.

Amint leszállt a gépünk Mahe szigetén, máris szinte az arcomba nyomult a fülledt meleg levegő. Az ellenőrzéssel nem sokat vesződtek, csak a csomagokra kellett várni. Közben nézegethettem a falra függesztett térképet. A Seychelle-szigetek apró állam az Indiai-óceánban, Afrika keleti partjától 1500 kilométerre. Legmagasabb pontja is csupán 905 méter. A Seychelle Köztársaság nyugaton Zanzibárral határos, délen Réunionnal és Mauritiuszal, északkeleten pedig a Maldív-szigetekkel. Nincsenek őslakók, a helyiek francia, angol, afrikai, indiai és kínai bevándorlók utódai. A lakosság nagy része római katolikus vallású. Pár évvel ezelőtt

When you say Seychelles, probably every woman with a romantic affinity gets the thrills. You instantly think of the famous granite rocks, the azure, crystal clear waters, and the palm trees bending over the sea. And of course the long walks on the brilliant white sandy beaches at sunset. No wonder that so many films are shot on the islands.

I felt the hot stifling air surrounding me almost instantly in the moment our plane landed on the island of Mahe. They did not bother too much with the controls at the airport, but we did have to wait for our baggage. While waiting, I studied the map on the wall. The Seychelles is an archipelago state in the Indian Ocean, located 930 miles east of the mainland Africa. Its highest point is only 905 meters above sea level. The Republic of Seychelles is bordered by Zanzibar to the west, Réunion and Mauritius to the south, and the Maldives to the north-east. The islands of the Seychelles did not have any indigenous population, the current inhabitants are the descendants of French, English, African and Chinese settlers.

portugál és holland kalózok paradicsoma volt Seychelles, az Indiai-óceánban meghúzódó szigetcsoport. A sűrű őserdő kiváló búvóhelynek bizonyult, a kincseket barlangokban lehetett elrejtetni, mindennapi eledelnek pedig ott volt a teknős és a papaya. A kalózok a három fivér és a hét nővér szigetének nevezték a helyet, mivel Seychelles három nagyobb, hét közepes és rengeteg apró korallszigetből áll. Hivatalosan 155 szigetük van, de ebbe már azt a zátonyt is beleszámítják, ahol egy megtermett teknősbéka is csak üggyel-bajjal tudna elhelyezkedni.

A gyönyörű Banyan Tree szállóba fél óra az út a reptérről. A legnagyobb szigeten, Mahén vagyunk, itt található a főváros, Victoria is. Maga a sziget szerintem nem annyira szép, mint Praslin vagy La Digue, ahol az Emmanuelle című sorozat egyik epizódját is forgatták. A szigeten belül azonban a lehető legjobb helyen találjuk Banyan Tree trópusi villáit. Az épületek bútortartatát helyi mesterek készítették, és környékbeli művészek festményei láthatóak a falon. A díszítőelemek közé tartozik a kókuszdió is, ebből sosem lehet elég. A székek egyszerűek, a szekrények funkcionálisak. A bordó színvilágú villák mellett pálmafák száza sorakoznak. A földszintes épületek ablakából látni a kék óceánt. A part fehér homokos, kellemesen puha. Nem muszáj azonban lemenni a strandra, hisz mindegyik villához tartozik külön szabadterti medence. A víz langyos, a kék csermpék színe hűsítően hat. Úszkálni ezekben annyira nem lehet, de intim lubickolásra tökéletesek.

The majority of the locals are Roman Catholic. A few hundred years ago the remote group of islands in the Indian Ocean was a popular hideout of Portuguese and Dutch pirates. The dense jungle offered excellent protection, the treasures could be hidden in the islands' caves, and there was always plenty of food in the form of tortoises and papayas. The pirates called the archipelago "The Three Brothers and The Seven Sisters", referring to the three larger and seven middle size Seychelles islands. The Republic of Seychelles officially consists of 155 islands, although this also includes atolls, on which a well-grown tortoise could hardly get comfortable.

The stunning Banyan Tree hotel is a half hour drive from the airport. The hotel is located on Mahe, the largest island that also gives home to the capital, Victoria. The island itself is as gorgeous as Praslin, or La Digue, where one of the episodes of the film series Emmanuelle was shot. The tropical villas of the Banyan Tree resort, however, are found on possibly the best location on the island. The furniture was created by local craftsmen, and paintings of native artists can be seen on the walls. Coconut is also used – even somewhat overused – for decoration purposes. The chairs are simple, the closets are functional. The wine-red colored villas are surrounded by hundreds of palm trees. There is a stunning view of the blue ocean from the windows of the single-story villas. The beach has white, comfortably soft sand. You do not have to go to the beach, if you don't want to, because every villa has its private outdoor pool. The water is warm, the color of the blue tiles has a cooling effect. The pools are intended for an intimate bath rather than swimming.

Tudta, hogy...

- az ország 1890 óta püspökség?
- a moutia egy Seychelle-szigeteki szenvedélyes tánc, amikor a férfiak és nők egymással szemben állva egész éjjel táncolnak, kókuszhéjtűz mellett?
- a sziget híres az óriási teknőseiről?
- Seychelles hivatalosan Afrika legkisebb népességű állama?
- az angol, a francia és a kreol a Seychelle Köztársaság hivatalos nyelve?
- a seychelles-i Aldabra a világ egyik legszebb korallzátonya?

Did you know...

- that the country is a bishopric since 1890?
- that "moutia" is a passionate Seychellois dance, when men and women are facing each other and dance all night beside a coconut-shell fire?
- that the islands are famous for its giant tortoises?
- that the Republic of Seychelles officially has the smallest population in Africa?
- that English, French and Creole are the official languages of the republic?
- that the Seychelles Aldabra is one of the world's most beautiful coral reefs?

A szobák száma: 9 db kétfős (Bateleur), 36 db hétfős, 4 db háromfős (Tembo)/Number of rooms: 9 tents for two (Bateleur), 36 tents for seven, 4 tents for three (Tembo)
A lakosztályok száma/Number of suites: 9 exkluzív sátor (Bateleur)/exclusive tented suites (Bateleur)

Szolgáltatások, extrák/Services, extras:

- hullámmedence/sparkling swimming pool
- komornyik/butler
- éjszakai túra/night-game drives

Kichwa Tembo Szavannahotel és Látványkemping – Kenya

Kichwa Tembo Savannah Hotel and Sight Camp

Ha valaki Kenyába utazik, rengeteg szálláshely közül választhat, de ha valaki el szeretne tölteni néhány felejthetetlen éjszakát luxuskörülmények között a Masai Mara Nemzeti Park területén, akkor a Kichwa Tembo tábor a legjobb választás. A kichwa egyébként fejet, a tembo pedig elefántot jelent swahéli nyelven, azaz a tábor neve magyarul „Az elefánt feje”.

A Masai Mara lényegében a Serengeti „meghosszabbítása”, kenyai területen. Ezen a részen forgatták a *Távol Afrikától* című film legszebb jeleneteit. Ha látták a filmet, alighanem ennyi is elég, hogy beleszerelmesedjenek a vidékbe. Júniustól októberig több mint kétrmillió állat vándorolgat ezen a területen, majd a Serengeti más területeire húzódnak. Persze

When you travel to Kenya, you can choose from tremendously a lot of accommodations or you would like to spend some unforgettable nights under luxurious circumstances on the territory of the Masai Mara National Park then the Kichwa Tembo Tented Safari Camp is the best choice. Kichwa means head, Tembo elephant in the Swahili language, that is the name of the Camp is "Head of the Elephant". Masai Mara is, in fact, an "extension" of Serengeti on the territory of Kenya. The most beautiful scenes of the film called *Out of Africa* were shot on this area. If you have seen the film then it is quite enough to fall in love with the landscape. From June to October more than two million animals

ezt követően is fantasztikus csodát láthatnak az ideérkezők. Megfigyelhetik például a Mara folyó krokodiljait, az állandóan itt élő hatalmas elefántokat és a Mara oroszlánokat. A vörös színű majmok esténként a szállóba is ellátogatnak, hogy közösen vacsorázzanak a turistákkal. Zebrák, elefántok, bivalyok élnek a Szavannahotel környékén.

A Szavannahotel két részből áll. Az egyik a Kichwa Tembo, ahol negyven faház áll a vendégek rendelkezésére. Mindegyiknek saját fürdőszobája van, külön verandával. Az épületek mellett egy hosszú úszómedence is található, hogy tökéletes legyen a kényelem. A Szavannahotel tervezői megpróbálták ötvözni az „éjszaka a vadonban” hangulatát a turisták kényelemszeretetével. A Kichwa Tembo vendégei svédasztalos ellátást kapnak, hangulatos étteremben kávézhatnak, és a legtöbb szobából gyönyörű a kilátás a Sabaringo folyóra.

A Szavannahotel alkotói gondoltak az exkluzív vendégekre is. A Bateleur Camp lényegében kilenc luxussátor. Mindegyik kétszemélyes, és a maszáj falvak hangulatát idézi. Külön komornyik ügyel arra, hogy minden egyes vendég kiválóan érezze magát. A szobákban légkondi nincs, csak ventilátor, ha pedig az egzotikus verandáról valaki körbenéz, láthatja a végtelen szavannán vonulató bivalyokat, a legelésző zebrákat.

Természetesen mindegyik szállás legfőbb attrakciója a szafari. Elég csak beszállni a terepjáróba, és pár méterre elhagyni a védett tábor, máris láthatunk néhány vízilovat és krokodilt. Szinte biztos, hogy a vendégek láthatnak majd legelésző elefántokat, bivalyokat és fekete rinocéroszt. A szálláshelyek környékén 453 különböző madárfaj él. Alig pár kilométerre a Szavannahoteltől él egy gepárdcsalád, ezt is megtekintik a szafariprogramok során. Nagyon érdekesek az itt élő oroszlánok. Mara oroszlánoknak hívják őket, mert ezeknek az állatoknak a hátsó lábukon feketés foltok láthatók. Az, hogyha megszállnak ebben a szállodában, már önmagában egy szafari. A Szavannahotel fakultatív programjai között szerepel, hogy meleg levegővel töltött hőlégballonnal is utazhatnak a vendégek, és így gyönyörködhetnek a szavanna élővilágában. Természetesen kihagyhatatlan az ismerkedés a maszájok világával. A maszáj kultúrfalu egy skanzen, de roppant érdekes. Ha viszont valaki az igazi maszáj életre kíváncsi, számtalan túra közül válogathat, de igény szerint terepjárót is bérelhet, természetesen hivatásos sofőrrel, kísérel.

migrate on this territory and then they are withdraw to other parts of Serengeti. Following this, naturally visitors can also see fantastic wonders. You can observe the crocodiles of the river Mara, the huge elephants always living here and the Mara lions. The reddish-coloured monkeys also visit the hotel in the evenings to dine together with the tourists. Zebras, elephants, buffalos live in the neighbourhood of the Savannah Hotel.

The Savannah Hotel consists of two parts. One of them is Kichwa Tembo, where forty wooden safari tents are available for the guests. Each has its own bathroom with a separate veranda. Outside the buildings there can also be found a long swimming pool, let comfort be perfect. The designers of the Savannah Hotel tried to merge the “night in the wilderness” atmosphere with the tourists’ comfort preference. The guests of Kichwa Tembo are provided with a smorgasbord service, they can have a coffee in the stylish restaurant and there is a gorgeous view from the majority of the rooms onto the river Sabaringo. The creators of the Savannah Hotel also thought of the exclusive guests. In fact, the Bateleur Camp consists of nine luxurious tented suites. All of them are for two and reflect the atmosphere of the Masai villages. Private butlers cater for each guest to ensure that they could feel good. Rooms are not air-conditioned, as there are only ventilators in them. If you look around from the exotic veranda, you can see zebras grazing and buffalos migrating in the boundless Savannah.

Naturally the main attraction of all accommodation is the safari. It is enough to get in the jeep and leave the protected camp for some metres. You can immediately see some hippos and crocodiles. It is almost certain that the guests can see

grazing elephants, buffalos and black rhinoceroses. In the neighbourhood of the accommodation there live 453 different species. There lives a cheetah family nearly a couple of kilometres from the Savannah Hotel and you will also have a look at them in the course of the safari programmes. Lions living here are very interesting. They are called Mara lions, because blackish spots can be seen on the back legs of these animals. Staying at this hotel is already a safari itself.

There is hot air balloon flying among the optional programmes of the Savannah Hotel, so the guests can also admire the wildlife of the savannah in this

way. Certainly you cannot miss getting acquainted with the world of the Masai. The Masai cultural village is a skanzen and it is especially interesting. If you are interested in the real Masai life then you can choose from numerous tours and even rent a jeep with a professional driver and guide on request.

Tudta, hogy...

- a zsiráfoknak ugyanannyi csigolyájuk van, mint az embernek?
- az etológusok szerint a hím oroszlán naponta több tucatszor is közösül a nőstényekkel?
- a víziló nagyon gyorsan tud szaladni?
- a gepárd a leggyorsabb emlősállat a világon, mégis nehezen tudja megtartani a zsákmányát, mert a hiénák gyakran elorozzák?
- a „Hakuna matata” azt jelenti magyarul fordítva: „Semmi probléma”?
- a Thomson-gazellák populációja erőfelel?

Did you know that ...

- giraffes have as many vertebrae as people have?
- according to etologists male lions copulate with females several dozen times a day?
- hippos can run very fast?
- cheetahs are the fastest mammals in the world, yet they can keep their prey with difficulties as hyenas often run away with it?
- “Hakuna matata” means translated into English: “No problem”
- the population of Thomson-gazelles live in this area?

Kirawira Camp – Tanzánia

Kirawira Camp – Tanzania

A lakosztályok száma/Number of suites:
25 dupla luxussátor/25 luxury double
tents

Extrák/Extras:

- szafaritúrák/Safari tours

Igazi luxus a vadonban. A fantasztikus szálloda megalkotói felismerték, hogy a fizetőképes turisták jelentős része kíváncsi ugyan a végtelen szavannára és a páratlan állatvilágra, de nem szívesen mond le a kényelemről. Inkább választ egy tengerparti szállodát, mint egy hagyományos kempinget a vadrezervátumban. Rájuk gondoltak a Kirawira tulajdonosai. Döntésüket igazolja, hogy 1999 óta az egyik legnépszerűbb szavannai luxushotel lett a szálloda. A vendégek feje felett kifestett sátorponyva, ám az ágy hatalmas és kényelmes, a bogarak és a rágcsálók nem zavarják az éjszakát. A faház és sátor kombinációjának tekinthető épületek belső berendezése igényesebb, mint néhány európai belvárosi szállodáé.

This is the real luxury in the wilderness.

The creators of this fantastic hotel realised that though the majority of wealthy tourists would like to see the endless savannah and its unique fauna, they are not ready to give up comfort. They rather choose a seaside hotel than a traditional camping in the wildlife park. The owners of the Kirawira had these people in mind. Their decision is justified by the fact that the hotel has been one of the most popular luxury resorts in the savannah since 1999. Canvas is stretched above guests' head, but the bed is huge and comfortable, pests or rodents do not disturb the night. The building, which is somewhere in between a tent and a timber house, has an even more sophisticated interior than those of some European downtown hotels.

They even established a swimming pool

A szavanna közepére úszómedencét is építettek, hogy felfrissülhessenek a vendégek. Egy kis napozás, aztán indulhat a vadles. A vadak megfigyelésére általában hajnalban és napnyugtakor viszik a vendégeket, mert akkor állítólag a legaktívabbak a ragadozók. Sok vadlesen voltam már életemben, de mindig dél körül láttam a legtöbb oroszlánt és gepárdot. Úgyhogy az állatok sajna nem tudják ezt az alapszabályt, és összevissza mozognak, jaj. A vendégek az öt nagyvadat akarják látni, így a túrákat eszerint állítják össze. Legyen benne oroszlán, gepárd, elefánt, orrszarvú, kafferbivaly. Ha pedig vízilovat és krokodilt is lát valaki, az már tényleg szerencsés. Az antilopból rengeteg van, az már nem is számít. Az őslakó maszajok korlátozás nélkül vadászhatnak a Serengetiben. Persze a vadállományt ezt nem nagyon sínyli meg, mivel a harcosok lándzsával

próbálkoznak, így bármennyire is tökéletesítették tudományukat, ritka a jelentékeny zsákmány. Marad a tehéntej, a sajt, a túró, főleg ezt fogyasztják, no meg a kunyhókban sült kenyeret. Egy maszáj harcosnak több felesége is lehet, az a lényeg, hogy el tudja-e tartani. Több asszony több éhes száj, harcos legyen a talpán, aki ezt bírja tehénnel. A rezervátum látogatói klasszikus afrikai szavannai környezetben bukkanhatnak rá a maszáj falvakra. Hatalmas, füves puszták, antilopcsordák, legelésző elefántok – ez az igazi Afrika. Az őslakosok falvainak megtekintése és a vadles mellett a Kirawira gasztronómiai élményeket is kínál. A zsenge krokodilhús íze a csirkééhez hasonlít, a gnúhús kicsit rágósabb. A pezsgőt pedig a szavannán, egy bokor mellett is elfogyaszthatjuk, mert ide is hozzák. Megnézhetjük a naplementét, miközben már az oroszlán is aludni indul.

in the middle of the savannah for guests to refresh themselves. A little sunbathing, then off you go for a wild drive. To spot a game, it is ideal to set off at dawn or at sunset. They say predators are the most active at that time. I have been to many wild drives in my life but I always managed to spot the most lions and cheetahs around noon. Apparently animals do not know this rule of thumb and move around so unorganized, oh dear. Guests want to see the five big games so the tours are arranged so. It has to have a lion, a cheetah, an elephant, a rhino and an African buffalo. If you manage to spot a hippo or a crocodile, you are extremely lucky. There are swarms of antelopes, so they do not count. The indigenous Maasai can hunt in the Serengeti unrestricted. Of course, this does not really harm the game population as hunters keep trying with lances. Thus no matter how much they have perfected their skill, the loot is few. What remains is milk, cheese and curd cheese which they consume most of the time, and of course bread baked in the shack. A Maasai warrior can have more than one wife in case he can support them. More women, more mouth to feed, warriors got to have both feet on the ground to provide the family with enough cows. Visitors of the game park can tumble on the Maasai villages in their classical African savannah background. Vast, grassy fields, herds of antelopes, grazing elephants – this is the real Africa. Along with the visit to indigenous villages and the wild drive, Kirawira offers gastronomic experiences too. The tender meat of a crocodile resembles chicken while wildebeest is a bit chewier. You can sip your champagne out in the savannah by a bush, if you like, they serve it even there. You can enjoy the sun setting while lions go to sleep.

Tudta, hogy...

- a szakács a saját receptjeinket is elkészíti rendelésre?
- a Grumeti folyón krokodilnéző túrákra is indulhatunk?
- léghajós, kenus vagy hegymászó túrákon is részt vehetünk?

Did you know that...

- the chef prepares your own recipes on demand?
- you can take part in a crocodile safari on the River Grumeti?
- you can go hot air ballooning, canoeing or hiking here?

Belle Mare Plage – Mauritius

Belle Mare Plage – Mauritius

Amikor életemben először beléptem a mauritiusi Belle Mare Plage hotelbe, dél volt, verőfényesen sütött a nap. A franciás ízléssel berendezett recepció átsétálva ráláttam a partra, és a napszemüvegem után nyúltam. A homok szó szerint vakítóan fehér volt, szinte szikrázott. Később megbizonyosodtam, hogy valóban itt található Mauritius egyik legszebb tengerpartja. A Belle Mare Plage trópusi kertje ott ér véget, ahol a beach elkezdődik. A forró homokba átlépve rögtön a virágzó paradicsomba jutunk. A környező területekkel együtt összesen tizenöt hektár gyönyörű növényzet várja az idelátogatókat. A kerttel párhuzamos homokos partszakasz két kilométer hosszú. A szálloda medencéjénél pálmák adnak árnyékot. Fából, kőből építettek csaknem mindent, és a barnás színárnyalat tökéletesen illeszkedik a természet színeire. Persze, ami talán a berendezésnél is fontosabb, a híres tizennyolc lyukú golfpálya. A Belle Mare Plage pályáján rendezik a Mauritius Opent, de a csodaszépen megépített és remekül megtervezett pályán az amatőr sportolók is jól szórakozhatnak. Nagyon

When I first in my life entered the Belle Mare Plage Hotel on Mauritius, it was noon and the sun was shining brightly. I could see the shore walking along the reception furnished with French taste and I reached out for my sunglasses. Sand was literally

A szobák száma/*Number of rooms*: 256
 A lakosztályok száma/*Number of suites*:
 92 prestige szoba/*prestige rooms*,
 137 junior lakosztály/*Junior Suites*,
 6 deluxe lakosztály/*Deluxe Suites*,
 20 villa saját medencével/*villas with separate swimming pool*,
 1 elnöki villa/*Presidential Villa*

Szolgáltatások, extrák/*Services, extras*:

- 18 lyukú golfpálya/*18 hole golf course*
- szépségközpont/*beauty centre*
- fitnesscenter/*fitness centre*
- privát medencék/*private pools*

sok golfpályát láttam már életemben, de a Belle Mare Plage a trópusi pályák közül az egyik legizgalmasabb.

A szállóban kilencvenhét prestige szobát találunk, ezek negyvenöt négyzetméteresek, természetesen alapvető tartozék a minibár, a széf, a szatelittvé, a légkondicionáló és az elmaradhatatlan virágkompozíciók. A junior lakosztály már hatvan-nyolc négyzetméteres, ezek többsége a tengerre néz, és mindegyikhez gyönyörű hosszú terasz vagy balkon tartozik. A deluxe lakosztály kilencvenhat négyzetméteres, a fürdőszobája különösen gyönyörű. A húsz különálló villa közül, amelyek szintén a hotel részét képezik, mindegyik legalább háromszázhetvenöt négyzetméteres. A két vagy három hálószoba mellett gyönyörűen berendezett nappali is várja a vendégeket. A villákhoz külön medence tartozik, ahol felfrissülhetnek az itt lakók. Az elnöki villa ötszázhuszonöt négyzetméteres, gyönyörű, saját kerttel, úszómedencével, három különböző fürdőszobával, külön személyzettel. A szállóban a magánmedencéken kívül négy úszómedencében is lubickolhatnak a vendégek, és a fitnessközpontban hideg vizes frissítő fürdő és jacuzzi is várja őket.

A Belle Mare Plage személyzete készséggel megszervezi a mauritiusi kirándulásokat is. A szigeten akad bőven felfedezni való, hiszen Mauritius előnye, hogy elég nagy ahhoz, hogy ne lehessen unatkozni. A főváros, Port Louis apró üzleteivel vonzza a látogatókat. Nem messze innen található a Pamplemousses botanikus kert. A mauritiusi akvárium kétszáz különleges tengeri élőlényt mutat be, a Vanilla krokodil- és teknőspark pedig a hullóknak ad otthont. A vízi vidámpark szintén várja a látogatókat, felnőtteknek és a gyerekeknek egyaránt ajánlható.

glaring white and it was just gleaming. Later I found out that the most beautiful beach of Mauritius could, in fact, be found here. The tropic garden of the Belle Mare Plage stretches to the point where the beach starts. Stepping on the hot sand you get into the blossoming paradise. Wonderful fauna on the 15 hectares together with the surrounding areas awaits the visitors. The sandy shore parallel with the garden is two kilometres long. Tall palm trees provide shadows at the swimming pool of the hotel. Nearly everything is built from wood and stone and actually the brownish shade of colour perfectly suits to the colours of nature. Certainly, the famous 18-hole golf course is more important than refurbishing. The Mauritius Open is held on the course of the Belle Mare Plage, however, the amateur players can also enjoy themselves on the course designed splendidly and built gorgeously. I have already seen tremendously a lot of golf courses in my life but the Belle Mare Plage is one of the most exciting tropic courses.

Ninety-two prestige rooms can be found in the hotel, which are forty-five square metres and they are basically equipped with a mini bar, safe, satellite TV, air condition and the obligatory flower compositions. The Junior Suites are already sixty-eight square metres and the majority of them look onto the sea and lovely long terraces or balconies belong to each of them. The Deluxe suites are ninety-six square metres and their bathrooms are especially gorgeous. Each of the twenty separate villas, constituting the part of the hotel, are at least three hundred and seventy-five square metres. Besides the two or three bedrooms a wonderfully refurbished sitting room also awaits the guests. The villas can boast with separate swimming pools where the

ones staying here can refresh themselves. The Presidential Suite is five hundred and twenty-five square metres with a lovely separate garden, swimming pool, three different bathrooms and private service staff. In addition to the separate swimming pools the guests can splash about in the water of four swimming pools of the hotel and a cold-watered, refreshing basin and Jacuzzi also awaits them in the fitness centre.

The staff of the Belle Mare Plage willingly also organise the excursions on Mauritius. There are plenty of things to be explored on the island, as the advantage of Mauritius is that it is large enough that the visitor could not get bored there. The capital, Port Louis appeals to the visitors with its tiny shops. The Pamplemousses Botanic Garden can be found not far from here. The Aquarium on Mauritius shows more than extraordinary sea creatures and the Vanilla crocodile and turtle park hosts reptiles. The Water Fun Fair also awaits the visitors, it can be recommended to adults and children alike.

Tudta, hogy...

- Mauritius címerállata a dodó? Hatalmas termetű futómadár volt, híresen buta állat. Nem csoda, hogy a kalózok valamennyi dodót elfogták és megették, ki is pusztult az összes.
- Mauritius szigetét nagyon kedvelték a kalózok, még a gyarmatosítás előtt?
- Mauritiuson több vallás követői élnek békésen egymás mellett?
- a hivatalos fizetőeszköz a mauritiusi rúpia?

Did you know that...

- Dodo is the heraldic animal of Mauritius? Dodo used to be a huge, running bird, characteristically not too clever. It is not surprising that pirates caught and ate all of them, so the bird became extinct.
- the island of Mauritius was very popular among pirates prior to colonisation?
- believers of numerous religions live next to each other in peace on Mauritius?
- the official currency is the Mauritian Rupee?

Ngorongoro Crater Lodge – Tanzánia

Ngorongoro Crater Lodge – Tanzania

A szobák száma (összesen)/
Number of rooms: 30
 A lakosztályok száma
Number of suites: 30

Szolgáltatások, extrák/
Services, Extras:

- reggeli a vízilovak mellett, a Ndutu tónál/*breakfast around hippos, at lake Ndutu*
- terepjáró külön sofőrrel, a Crater felfedezéséhez/*jeep with driver to explore the crater*

Afrikában kétségtelenül a vadrezervátumok a legizgalmasabbak. A számos nemzeti park közül is talán kiemelkedik a világhírű Ngorongoro kráter. Ha valakinek nincs túl sok ideje a nyaralás alatt, a legjobb választás, ha ide látogat el. Az egykori vulkán kráterében ugyanis annyi állat zsúfolódott össze, hogy lehetetlen nem észrevenni őket. Nem kell tehát szupererős távcső, hogy elefántot lássunk, sőt, néha olyan közel jön a hatalmas ormányos, hogy az ember már kezd megijedni. A Ngorongoro krátert a ngorongoro törzsről nevezték el, akik ezen a

Undoubtedly, the reserves are the most exciting spectacles in Africa. Probably, the world famous Ngorongoro Crater emerges from among the numerous national parks. If you do not have too much time during your vacation the best choice is to visit this place. So many animals have crowded in the former crater that you cannot miss them. Thus you do not need a super telescope to see an elephant, furthermore, the enormous animals come so close sometimes that it can be frightening. The Ngorongoro crater was named after the Ngorongoro tribe who defeated the Masai warriors at this place. This was a great triumph, because even the small Masai children were able to kill a lion with an arrow. Besides the members of the Ngorongoro and Masai tribes the Irakw tribal group can also be found in the area. The name is not a coincidence as their origin can, in fact, be traced back to Iraq. You can also find accommodation in the wonderful Ngorongoro crater. The Ngorongoro Crater Lodge is a place where adventurers can rest in ideal circumstances. The accommodation built of wood and stone perfectly fits into the environment. Jeeps with tourists start from here to explore the crater at dawn. The elegant rooms wearing every feature of the African architect satisfy all requirements. The area is completely malaria free, you need not worry about infectious diseases. All together 30 doubled rooms equipped with lavatories and bathrooms await the guests. Breakfast in the Savannah is a special service. It means that four-wheel drive jeeps bring the tourists to a shore of a lake in the crater where they can eat their sandwiches. It was an unbelievable experience for me; hippos were cooling down 30 metres from me since sun was already shining brightly in the early morning. Smaller birds came close to pick up the morsels. There

helyen verték meg a masszázsharcosokat. Ez pedig nagy szó volt, hiszen a masszázsgyerekek már kiskorukban egy szál lándzsával el tudták ejteni az oroszlánt. A környéken egyébként a ngorongoro és a masszázstörzs tagjain kívül az irakba népcsoport is fellelhető. A név nem véletlen, ők valóban Irak környékéről származnak. A csodálatos Ngorongoro kráterben szál-

láshelyet is találunk. A Ngorongoro Crater Lodge egy olyan szavannahotel, ahol ideális körülmények között pihenhetnek a kalandra vágyók. A szálláshely fából és kőből épült, tökéletesen illeszkedik a környezetbe. Hajnalban innen indulnak a terepjárók, hogy a turisták felfedezzék a krátert. Az elegáns, teljességgel az afrikai építészet jegyeit magán viselő szobák minden igényt kielégítenek. A környék teljesen maláriamentes, fertőző betegségtől nem kell tartani. Összesen harminc mosdóval, fürdővel felszerelt kétágyas szoba várja a vendégeket. Speciális szolgáltatás a reggeli a szavannán. Ennek az a lényege, hogy a vendégeket kora reggel négykerék-meghajtású autókkal kiviszik egy gyönyörű tó partjára, be a kráterbe, és ott fogyasztják el szendvicseiket a turisták. Számonra ez hihetetlen élmény volt: harminc méterre tőlem hűsöltek a vízilovak, hiszen már kora reggel is erősen tűzött a nap. A kisebb madarak teljesen közel jöttek, hogy felcsipegessék a morzsákat. Egyedül arra kell ügyelni, hogy nem szabad a víziló és a víz közé állni, ez ugyanis zavarja a vízilovakat, és ilyenkor képesek megkergetni a túl bátor turistát. A víziló pedig sokkal gyorsabban szalad, mint ahogy azt gondolnánk. Az étkezés után meg lehet nézni a helyi oroszláncsordát vagy valamelyik gepárdot, amint éppen ő is reggelizik. Ezután a turistákat elviszik a kráter erdős részére, ahol nagyon sok az elefánt, egészen közel jönnek a kocsihoz. Ezt követően mindenki visszatér a hotelba, hogy eldicsekedjen élményeivel.

was only one thing you have to pay attention to. You must not stay between the water and the hippo. This can annoy the hippos and they could chase the too brave tourist. The hippo can run much faster than we expect. After the meal you can visit the local lion-herd or one of the cheetahs while they are having their breakfast. Then the tourists are brought to a woody area of the crater where there are a lot of elephants and they come quite close to the car. Following this everybody goes back to the hotel to boast about his or her experience.

Tudta, hogy...

- Tanzániában él a legnagyobb afrikai emlősök több mint 20%-a?
- 35 különböző antilopfaj otthon a Serengeti Nemzeti Park és környéke?
- a Ngorongoro kráterben a turisták láthatják a „nagy ötöst”, vagyis a Big five-öt: elefántokat, kafferbivalyokat, orrszarvúkat, oroszlánokat, leopárdokat?
- a „big tíz” állatai közül is kilenc megtalálható a Ngorongoro kráterben? A fent már felsorolt 5 állaton kívül idetartoznak a következők: hiénák, vízilovak, gepárdok, zebrák és zsiráfok – csak ez utóbbi emlős nincs a kialudt vulkán területén, bár jómagam a kijáratnál, távzóban a kráterből már láttam jó párat

Did you know...?

- that more than 20 percent of the biggest African mammals live in Tanzania?
- that the Serengeti National Park and its neighbourhood is home of 35 different species of antelope?
- that tourists can see the “Big Five”: elephants, cape buffalos, rhinoceroses, lions, leopards in Ngorongoro crater?
- that 9 of the animals of the “Big Ten” can be found here in the Ngorongoro crater? Besides the above-mentioned 5 animals hyenas, hippos, cheetahs, zebras and giraffes also belong to them. Only the last mammal is not on the territory of the extinct volcano, however, I saw some of them when I was leaving the crater.

Cafe 57

A Cafe 57 tizenöt évvel ezelőtt nyitotta meg kapuit a budai fiatalok előtt, akkor még Klub 57 néven. Az évek során szórakozóhelyből kávézóvá, végül kétszintes étteremmé alakult. Ma már egy kétszáz fős törzsvendégi körrel, profi sommelier-vel, és olyan különleges borokkal büszkélkedhet, amiket sehol máshol nem kóstolhatunk az országban.

Kreatív konyha, exkluzív borlap, egy összeszokott csapat és családi hangulat – a Cafe 57-ben minden a vendégekről és a tökéletes vendéglátásról szól, amiről az étterem üzletvezetője, a szállodaiiparból érkező Vincze András gondoskodik. A budai étteremben megfordultak már olyan séfek, mint Segal Viktor vagy Csizmadia László, Áldási Péter személyében pedig egy olyan fiatal és kreatív séffel büszkélkedhet a Cafe 57, aki háromhetente újítja meg a fűziós konyha étlapját. Vincze azonban nem csupán a hasukon keresztül szeretné megfogni törzsvendégeit és az újonnan érkező inyeneket.

„Első pillanattól kezdve nagy hangsúlyt fektettem a borokra, így lett az étteremnek egy sommelier-je is, és elkezdtünk boresteket szervezni. Ragaszkodtam ahhoz, hogy legyenek olyan kuriózumok, amiből tényleg kevés van, és valóban annak is számít. Közel egy év volt, mire fokozatosan megújultunk és el tudtuk fogadtatni a vendégkörrel is az új ízeket.”

A bor szerelmeseit a Gundelből érkezett profi sommelier, Erdei Zsuzsanna kalauzolja el

olyan vidékekre, ahonnan az üzletvezető kiterjedt kapcsolatai révén szereznek be kuriózumokat, amiket csak a Cafe 57-ben kóstolhatnak a vendégek.

„Több mint fél éve vannak már olyan tételeink, amik csak nálunk találhatóak meg az országban, mint például Szentesi József 2013-as Kadarkája vagy a 2012-es Velence Cuvée-je. Spanyolországból pedig nem a megszokott borokat tartjuk, hanem a Priorat régióból származó igazi kuriózumokat, mint a Terroir Al Limrit – Dornink Huber vagy a Ferrer Bobet – Sergi Ferrer – Salat / Raül Bobet.”

A bor mellett Vincze a kávézás élményét is megreformálta, így ma már számos egzotikus „feketével” indíthatjuk a reggelt vagy frissíthetjük fel magunkat az ebéd és vacsora után.

„A kávéforgalmat az első évben megdupláztuk, úgy, hogy bár a név kicsit csalóka, de nem kávézó vagyunk. Szekszárdról importáljuk a kávé, amit helyben pörkölnek. A hagyományos olasz mellett elkezdtünk guatemalai, hondurasi, kenyai, etióp kávékat is hozni, így elkezdtünk barista vonalon is erősödni.”

Cafe 57

Cím: Budapest, Pusztaszeri út 57.
Asztalfoglalás: 06/1-325-6078
E-mail: cafe57@cafe57.hu

Luwombo és matoke Ugandai gasztrocsodák

„A világegyetemnek csak az élet ad értelmet, és minden, ami él, táplálkozik” - az ugandai konyhában az arab, az indiai és az angol hatások érezhetőek elsősorban, de a népcsoportok hagyományaikban őrzik a sokszínű kultúrájukat. Számos ősi motívum, főzési technika ma is létező eleme az ugandai ételek elkészítésének.

Szerző: Novák Mónika | Fotó: Archív

Sok egyedi és igazán autentikus receptet tartogat számunkra az ugandai konyha. A legtöbbször főbb összetevői friss gyümölcsből, zöldségekből és néhány darab húsból vagy halból állnak. Az ételek többsége viszonylag könnyen elkészíthető, nem túl csípős és nem túl fűszeres.

BANÁNPÜRE ÉS POSHO

Népszerű étel a mogyorószósz. Alapja a darált mogyorópaszta, amit hagymával, fokhagymával, sárgaréppával, pálmaolajjal és ízlés szerint erős paprikával készítenek. Általában főzőbanánpürével (matoke), főtt cassavával rizzsel, édesburgonyával és főtt tilápiával, vagy húsos raguval tálalják. Táplálkozásuk alapvető elvénél képezi a vízben főtt, kukoric lisztből készült dermedt kása, a posho. Ehhez is babszósz, zöldség-, csirke- vagy marhagarut fogyasztanak. Kedvelt kiegészítője az ételeknek a párolt sütőtök és a párolt zöldségek.

SÜLT SZÖCSKÉT (V)EGYENEKI

A kovászos kenyér nem jellemző az étkezésükre, inkább a sütőporral fella-

zított lapos, sült lepényt, a chapattit fogyasztják. Az elkészítése az elnevezésében megegyező indiai lepénykenyérhez hasonló, csak kevésbé száraz. Reggelire is szívesen eszik egy csésze teával, vagy sütnék rá omlettet, és friss káposztával tekercsnek, rolexnek készítik el. Úton-útfélen árulnak sült szöcskét (nsenene), grillezett banánt, faszénnel sült kukoricát, kecske- és marhanyársat, csirkecombot. Szeretik a kelt tésztából készített fánkot, a cassava lisztből és édes banánból olajban sült édességet.

A KIRÁLYI ÉLEDEL

Kedvelt karácsonyi fogása az ugandaiaknak a luwombo/oluwombo. A szub-szaharai Afrika zamatát érezhetjük ebben a királyi ételben. Az alapanyag lehet marha, csirke, disznó, kecskehús vagy akár hal is. A húsokat összepárolják a választott körettel, ami általában főzőbanán vagy rizs zöldségekkel, mogyoróval. Ezt banánlevélbe csomagolják. Ugandában a főzésre előszeretettel használják a faszéntüzelésű, kis főzőalkalmatlanságot, a csakut. A faszénre helyezik - ma

már leegyszerűsített módon - a lábast és az ünnepi batyut. A banánlevél, mint természetes kukta körbefogja az alapanyagokat, amelyek így egy speciális és felejthetetlen ízorgiává állnak össze. Az első feljegyzett emlék erről a kreációról 1887-ből származik. Kabaka Mwanka, Buganda király személyi szakácsa készítette előszeretettel a vízi és szárazföldi állatok húsból, valamint zöldségekből összeállított csomagot. Ma már tájegységenként eltérő összetevőkkel, még füstölt hússal is készítik, Kongóban akár még hernyóból is főzik az ott libokénak hívott luwombot.

HABZÓ BANÁN

Hagyományos italuk közé tartozik a waragi, a banánból vagy maniókából készített gin, valamint a banánsör (pombe). Saját sörgyárak kitűnő terméke a Nile Special és a Club. Üdítőitalokból, gyümölcslevekből rengetegfélét lehet kapni, mégis számukra az ismert ugandai tea a tradicionális.

MAURITIUS Dodó a Paradicsomban

MAURITIUS Dodo in Paradise

A dodó igazán édes. Ez egy ritka nagy és kövér mauritiusi madár volt, ma már sajnos egy sem él belőle, de a helyi természettudományi múzeumban még megcsodálható néhány kitömött példány. A mauritiusi dodó olyan óriási volt, hogy a hatalmas hasától még repülni sem bír. Nem csoda, hogy a kalózok valamennyit elkapták és megezték: több mint kétszáz éve főzték meg az utolsót. Régen a tengeri rablók Mauritiuson töltötték fel a készleteiket, hiszen a sziget bővelkedik gyors folyású patakokban, ráadásul rengeteg a vadon termő gyümölcs, a dodó húsról pedig legendák keringtek. Később a franciák, majd az angolok foglalták el a szigetet, amely mára független ország lett. A helyi éttermekben, kávéházakban a legismertebb brit és francia ételeket élvezheti a turista, miközben indiai zene szól a háttérben. A plüssből készült dodó mindenhol kapható, az igazi turista nélküle nem térhet haza.

≡ MESTERI GOLFPÁLYÁK

Mark Twain szerint Isten a Paradicsomról mintázta meg Mauritius. A végeláthatatlan homokos partszakaszok, a buja, trópusi növényzettel borított hegyek az ország belsejében, a kristálytisza vízü patakok – mindez olyan érzetet kelt, mintha még emberi kéz nem érintette volna a valamilyen felsőbb erő alkotását. Hasonló áhítattal állhatunk a mesteri módon kivitelezett golfpályák előtt, melyeken a sportág legnagyobbjai is szívesen játszanak. Főleg a franciák járnak ide, de egyre több angol is ellátogat Mauritiusra sportolni. A szigeten tulajdonképpen az a jó, hogy nem túl nagy és nem túl kicsi, területe mintegy 2/3-a Luxemburgénak. Ha pedig valaki már unja a sütkezést a napon vagy a lubickolást a sekély, meleg vízben, kirándulhat az őserdőben, megnézheti a vízeséseket, ellátogathat a legnagyobb természetvédelmi területre, a Fekete folyó torkolatvidékén kialakított nemzeti parkba, de felkeresheti a főváros, Port Louis üzleteit is. A főváros napközben egy nyüzsgő, forgalmas kereskedelmi központ, éjszaka pedig számos szórakozóhely várja a turistákat. Rengeteg kaszinó, üzlet, bár és étterem található Port Louis-ban, de mint a legtöbb egzotikus szigeten, itt sem szabad kihagyni a helyi piacot, ahol a legegzetikusabb gyümölcsöket, zöldségeket és fűszereket vásárolhatja vagy tekintheti meg a látogató.

≡ BOTANIKUS KERT

A főváros mellett mindenképpen érdemes ellátogatni a Seewoosagur Ramgoolam botanikus kertbe. Itt érdekesebbnél érdekesebb növényeket láthatunk. Az egyik például hatalmas tányérszerű leveleket növeszt a víz felszínén, az apróbb gyermekek még szaladni is tudnak a tó tetején úgy, hogy levélről levélre lépkednek. Itt láttam a leggyönyörűbb fűvet életemben. Annyira selymes és puha volt, mint a legfinomabb szövésű indiai szőnyeg. A többi üdülőparadicsomtól eltérően Mauritiuson az a jó, hogy van választásunk, és nem muszáj százazreket költeni elegáns vendéglőkben vagy luxusszállodákban. Vannak ugyanis gyorséttermek, esetleg kipróbálhatjuk a helyi ízeket, szállásunk pedig akadhat akár egy ültetvény vendégházában is. Persze ez esetben számolnunk kell némi kockázattal. Mauritiuson a leghatalmasabbak az ananászültetvények, ezen kívül megcsodálhatjuk a zöldellő banánligeteket. A helybeliek hihetetlen szorgalommal dolgoznak ezeken. Mauritiuson többféle népcsoport leszárna-

The dodo is very sweet. It was a rarely big and fat Mauritian bird unfortunately became extinct today. But a few stuffed dodos can be gazed at in the local natural science museum. The dodo was so big that it couldn't even fly because of its big belly. No surprise that pirates caught and ate them: it's been more than 200 years since the last one was cooked. Back then, the pirates restocked in Mauritius since the island is full of rapid-flowing streams, wilding fruits and the dodo's meat was also legendary. Later the island was occupied by the French, then by the British, but it is an independent country today. Tourists can enjoy the most famous French and British dishes in the local restaurants while Indian music is playing in the background. Plush dodos can be bought everywhere; a real tourist doesn't leave the country without one.

Written and photos by: Róbert Richard Kiss

≡ MASTERFUL GOLF COURSES

According to Mark Twain, God modelled Mauritius after Paradise. The never ending sandy coasts, the luscious mountains covered with tropical plants in the middle of the country, the streams with crystal clear water – all of these give you the feeling that no human has ever touched the creation of a higher power. The masterfully designed golf courses are just as awe-inspiring as the nature. The biggest names in the sport play

on these golf courses. Especially the French like to come golfing here, but Mauritius has more and more British visitors as well. What's great about the island is that isn't too big or small; the land is the 2/3 of Luxemburg's territory. If someone is tired of sunbathing or swimming in the shallow, warm water, then they can go hiking in the rain forest, visit the waterfalls or the national park at the influx of Black River, or go shopping in the capital city, Port Louis. The capital city is a bustling, crowded trade centre during daytime and

zottai keveredtek egymással, malájok, szingalézok, afrikaiak, franciák élnek itt, de van kínai negyed is. Itt duplán robbanó petárdát és száznapos tojást kínálnak a luxus-hotelek világából a sziget belsejébe látogató turistáknak. Persze a vendégek többsége túl sokat nem kirándul, hiszen ki tudná nyugodt szívvel otthagyni az elképesztően gyönyörű, hófehér, homokos strandokat?

≡ **VÖRÖS GARNÉLA**

Moka városa az indiai bevándorlók múzeumáról híres. Egész napos kirándulással a sziget varázslatosan szép és szinte érintet-

len területeire is el lehet jutni, így például a „Grand Bassin” zárandok- és imahelyre, mely a mauritiusi hinduk között szent tónak számít. A „Bois Chéri”, teafalu felé vezető úton a kiterjedt teaföldek látványa nyugtázza le az ide látogatót. És ha már a rengeteg látnivalóban egy kicsit elfáradtunk, térjünk be egy étterembe, és kóstoljuk meg a helyiek egyik specialitását – garnéla vörös szószban pálmaszíven –, melyhez igyunk egzotikus gyümölcskoktélt és élvezzük Mauritius népzenejét, a sega-t, melynek magával ragadó ritmusa és a táncosok önfeledt mozgása mindenkit elvarázsol.

≡ **A NŐISÉG SZIKLÁJA**

A katamarán igen furcsa dolog. Vitorlája is van, de használnak a meghajtásához motort is, ráadásul közepén üreges, mint ha két lába lenne. Ezek a típusú hajótúrák a legnépszerűbbek Mauritiuson. A sziget északi részéről a legtöbb katamarán a Gabriella Islandra, vagyis Gabriella szigetére viszi a turistákat. A kirándulás egész napos, de egy percre sem unatkoznak a kalandra vágyók. A katamarán első részében lehet napozni, ám közepén sátorponyva védi azokat, akik inkább hűsölni szeretnének. A turistákat koktélokkal és üdítőkkel kínálják a személyzet tagjai, az italokat hűtőtáskákban tárolják. Egy kis rum senkinek sem árt, főleg azért, mert még szélcsendes időben is elég komoly hullámokat kell legyőznie a kicsiny hajónak, így könnyen rakoncátlankodni kezd az ember gyomra. Noha van a katamaránon mosdó, a tengeribetegségek követ-

an entertainment centre at night. There are many casinos, shops, bars and restaurants in Port Louis but just like in every exotic island, you cannot miss the local market where you can try and buy the most exotic fruits, vegetables and spices.

≡ **BOTANICAL GARDEN**

It is highly suggested to visit the Seewoosagur Ramgoolam botanical garden which is near the capital city. You can see utterly interesting plants here. One of them, for instance, grows big, plate-like leaves on the surface of the water; smaller kids can even run on top of the water by stepping from leaf to leaf. This is where I saw the most beautiful grass ever. It is as silky and soft as the softest Indian rugs. Unlike other holiday resorts, in Mauritius you have the choice of not spending hundred thousand forints in luxury hotels and restaurants. There are fast food restaurants, you can even try local food and your accommodation can be the guest house of a plantation. In that case, you have to be aware of a few risks. The biggest plantations are the pineapple plantations but you can also admire the verdant banana gardens. Locals work on them extremely hard.

The descendants of different ethnicities mix in Mauritius: Malaysians, Ceylonese, Africans, French people live there but there is also a Chinese quarter. They offer double busting firecrackers, 100-day-old eggs to tourists who visit the centre of the island. Naturally, most of the hotel guests don't explore the island because it would be too hard to leave

A HÍRES BÉLYEG

Az Indiai-óceánon fekvő trópusi sziget nevét a legtöbben egy híres bélyegről ismerik. 1847 Mauritius, Port Louis: Sir Williams kormányzó és Lady Gomm hatalmas bált rendezett. A meghívókhoz bélyegre volt szükség. Erre az alkalomra született meg, és került a borítékokra a cinóber színű egypennys és az indigókék kétpennys papírka anélkül, hogy észreveték volna, hogy a sietségben a gravírozó a megszokott „post paid” helyett „post office” felíratot nyomott a bélyegekre. Így született meg a „Kék Mauritius”, mely a hibás nyomtatás miatt lett a világ leghíresebb bélyege. Mauritius a világon a negyedik ország Anglia, Svájc és Brazília után, mely bélyegét nyomtatott. A szigetlakók szerint négy Kék Mauritius létezik, mások úgy húszról tudnak. Valamikor 500 volt, de a többi eltűnt, megsemmisült, vagy ismeretlen gyűjtemények mélyén lapul.

kezményeit nem illik itt intézni. Legutóbbi kirándulásomkor is az a hölgy, aki végül nem bírta tovább, egyszerűen a hajó orrába hasalt, és ott intézte sürgős dolgát. Szerencsére azért a legtöbben könnyedén kibírják a tengeri utat, míg megérkezik a hajó Gabriella szigetére. Ez valóban egy kis idilli gyöngyszem az Indiai-óceánban. A kicsi korallsziget homokja vakítóan hófehér. A partközeli részen gyönyörű korallokat lehet látni a tengerben. A katarán nem is megy el egészen a partig a korallzátányok miatt, egy kis csónak viszi ki a turistákat, de a bátrabbak ki is

the breathtakingly beautiful, white sandy beaches behind.

≡ RED SHRIMP

The city of Moka is known for the museum of Indian immigrants. You can get to magical and almost intact places of the island with a one-day trip and visit places like the "Grand Bassin" pilgrim shrine, which is a sacred lake for the Mauritian Hindus. On the way to the "Bois Chéri" tea village, the view of the extended tea estates amazes the visitors. And in case you get tired after the

but there is a big sheet in the middle to protect those who prefer to stay in the shades. Tourists are offered drinks and cocktails which are kept in cooler boxes. There's nothing wrong with a little rum, particularly because the small ship has to overcome big waves even when the weather is not windy, which is not the best for your stomach. Although there is a bathroom on the catamaran, it isn't proper to manage the consequences of seasickness there. On my last trip, the woman who couldn't hold it back anymore managed her problem on the bow.

THE FAMOUS STAMP

Most people know the name of the island in the Indian Ocean because of a famous stamp. 1847, Mauritius, Port Louis: Sir Williams and Lady Gomm threw a big ball. They needed stamps for the invitation letters. This is how the vermeil coloured one penny and the indigo coloured two penny paper were born and put onto the envelopes without noticing that the engraver printed "post office" instead of the regular "post paid" on the stamps. This is how the "Blue Mauritius" was born, which became the most famous stamp in the world due to the printing fault. Mauritius was the 4th country to print stamps after England, Switzerland and Brazil. Some local people say that they know about 4 Blue Mauritius, others know about 20. There were 500 once, but many disappeared or could become part of unknown collections.

many sights, go into a restaurant and try one of the local specialities – shrimp in red sauce served on a palm heart – and drink an exotic fruit cocktail while enjoying the folk music of Mauritius, the sega, which has an enchanting rhythm. Furthermore, it is guaranteed that the carefree movements of the dancers will charm you.

≡ THE ROCK OF EFFEMINACY

The catamaran is quite a strange thing. It has a sail, but they also use an engine to drive it. Furthermore, it is hollow in the middle, like it has two legs. This type of cruise is the most popular in Mauritius. The catamaran takes the tourist to the Gabriella Island from the north of the island. The trip is a whole day long, but those who seek adventures won't be bored for even a second. You can sunbath in the front of the catamaran

Fortunately, most people easily endure until the ship arrives at the Gabriella Island. The island is an idyllic pearl in the Indian Ocean. The sand of the small island is dazzlingly white. You can see beautiful corals on the coastal parts. The catamaran doesn't even go directly to the shore; because of the corals a small boat takes the tourists to the island. You can also swim if you are brave enough. Then you can relax in the shadows of the trees. Birds are tweeting on the bushes. It is actually how you imagine Paradise. A small "pre-island" is connected to the Gabriella Island and tourists can walk there. There is a lighthouse functioning on the atoll so that ships don't crash into the coral reefs at night. When tourists get tired of swimming, sunbathing and exploring every corner of the island, the boat takes them back to the catamaran. In the midst of enjoying life,

A CUKOR ÉS A RUM SZIGETE

A szigeten akad bőven felfedeznivaló, hiszen Mauritius előnye, hogy elég nagy ahhoz, hogy ne lehessen unatkozni. A szigetet a XVI. században fedezték fel a portugálok, majd holland hajósok nevezték el 1598-ban „Maurice”-ről, Nassau hercegéről. 1715-ben megszállták a franciák, és gyönyörű kikötőt építettek. A mai főváros, Port Louis XV. Lajosról kapta a nevét. Mauritius különösen fontos volt a franciáknak, nemcsak a stratégiai elhelyezkedése miatt, hanem azért is, mert rengeteg cukrot és rumot lehetett innen szállítani. 1810-ben aztán az angolok foglalták el, majd 1968. március 12. lett a függetlenség napja, 1992-től pedig az államforma köztársaságra változott. A főváros, Port Louis apró üzleteivel vonzza a látogatókat.

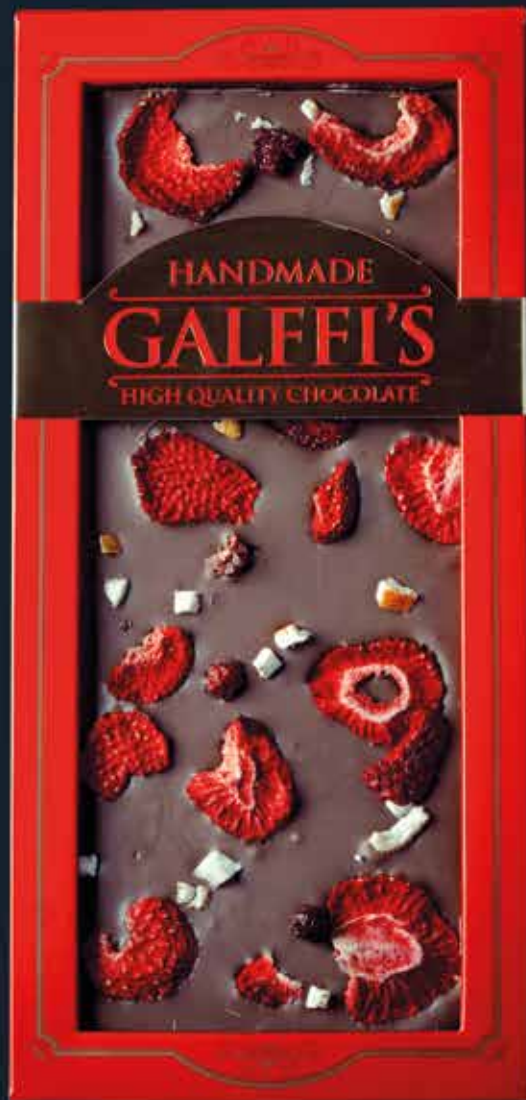
úszhatnak. A szigeten enyhet adó fák tövében lehet megpihenni. A bokrokon madárkák csicseregnek. Tényleg olyan, amilyennek az ember a Paradicsomot elképze-
 Gabriella Islandhez tartozik még egy kis „elsősziget” is, ide át lehet sétálni. Ezen az atollon világítótorony üzemel, nehogy éjszaka véletlenül nekimenjenek a hajók a korallzátonyoknak. Amikor a turisták már megunták a fürdözést és a napozást, no meg felfedezték a sziget minden csücskét, a kis csónak visszaviszi a vendégeket a katamaránra. Közben ugyanis elkészült az ebéd. A finom húsokat a hajó fedélzetén grillezik. A frissen fogott hal mellett csirkehúst kínálnak a turistáknak, a köret rizs és gyümölcssaláta, amelynek a legfontosabb alkotóeleme természetesen az ananász, hisz azt a környéken mindenütt termesztik. A lakoma után lehet még egy kicsit búvárkodni, majd a hajó hazaindul. A katamaránnak van saját fényképésze is, aki megörökíti a szép pillanatokot, és a fotókat jó pénzért eladja a vendégeknek. A visszaút során a hajó legénysége egy hatalmas szikla közelébe kormányozza a katamaránt, hiszen ezt az óriási kődarabot a nőiség szimbólumának tartják, aki megpillantja a sziklán tátongó nyílást, nem kérdi, miért. Amikor mi visszaérteztünk Gabriella Islandról, a partra lépés percében óriási felhőszakadás kezdődött. Mégsem aggódtunk egy percig sem. Megszoktuk már, Mauritiuson szinte mindig felrisszítja a levegőt egy kis zápor, de alig fél óra múlva már újra ragyog a nap.

lunch is served. The delicious meats are grilled on the ship. They serve chicken beside the freshly caught fish, the garnish is rice and fruit salad, of which the main ingredient is the pineapple since it is produced everywhere in the vicinity. There is also time for a little scuba-diving after the feast before the ship starts its trip back home. The catamaran has its own photographer who captures the unforgettable moments and sells the photos to the tourists. On the way back, the catamaran stops at a huge rock which is the symbol of effeminacy and when you see the opening on the rock you just stop wondering why. When we got back from the Gabriella Island, a heavy shower started as we stepped on the shore. But we didn't worry for a second. We got used to showers that refresh the air and then after half an hour the sun is shining again.

THE ISLAND OF SUGAR AND RUM

There is a lot to explore on the island since one of the advantages of Mauritius is that it is too big to get bored. The island was discovered in the 16th century by the Portuguese, and it was later named after "Maurice", the prince of Nassau, by the Dutch in 1598. The French occupied the island in 1715 and built a beautiful harbour. The capital city, Port Louis, got its name after Louis XV. Mauritius was especially important for the French not only for its strategic relevance but also because they could import lots of sugar and rum from the island. In 1810, the island was occupied by the British, and then the 12th of March, 1968 marks the day of independence. The form of government is a republic since 1992. The capital city, Port Louis attracts visitors with its tiny shops.

Az Édesipari Köszönet

Szerencsi Édesipari Zrt.
email: office@csoki.ma www.csoki.ma

Ghána - Ahol többbe kerül egy temetés, mint egy esküvő

Ghana – Where a funeral costs more than a wedding

A természeti kincsekben gazdag Ghána a változatosság országa. Az emberek kedvesek, nyitottak, ami jót tesz az oda látogató lelkének is. A kereszténység és a hagyományos törzsi vallások színes egyvelege ez az ország, ahol a modernizálódó főváros és a tradicionális vidéki kultúra együttélése tárul szemünk elé.

Szerző: Kovács Robertina | Fotók: Konkoly-Thege György

Ghana, a place full of natural treasures, is the country of diversity. People are kind, open which is good for the visitors' soul. The country is the colourful combination of Christianity and traditional tribal religions, where you can witness the coexistence of a modernising capital and a traditional countryside culture.

Written by: Robertina Kovács | Photos: György Konkoly-Thege

≡ FLÓRA ÉS FAUNA

Az ország déli részén őserdő terül el. Északra haladva, ahogyan a növényzet egyre sivárabbá válik, az utazó szeme elé tárul a mesebeli szavanna, ahol elefántokkal, hiénákkal, antilopokkal és megannyi állattal találkozhat. Aki szívesebben fürdene, az ő paradicsoma Ghána hófehér homokos óceánpartja. A burjánzó növény- és állatvilágnak köszönhetően az országban számos nemzeti park található, melyek közül a legtöbbet vétek lenne kihagyni. A Kakum Nemzeti Park feltűnően magasra nővő fáiról ismert, a Bui Nemzeti Parkban csintalan, jókedvű vízilovak futkosnak, de a Bia Nemzeti Park és Bioszféra Rezervátumban sem mindennapi a látvány, hiszen

az ember szemtanúja lehet, ahogyan az örökzöldekből álló erdő fokozatosan alakul át lombhullató erdővé.

≡ A RABSZOLGA-KERESKEDELEM NYOMAI

Ghána régebben a transzatlanti rabszolga-kereskedelem egyik központja volt, aminek emlékeit mindmáig őrzi. A turistákat a régmúlt afrikai királyságok és gyarmati uralom központjai, erődjei is tárt karokkal várják. Az ország egyik nagyobb városa Cape Coast, melynek 1652-ből származó erődje a város szívében áll. A benne lévő börtön nyirkos és rettenetes, a reményvesztett rabszolgák véseteit a mai napig őrzik a falak. A tengerparti Accra és Volta vidék

≡ FLORA AND FAUNA

A rainforest lies in the Southern part of the country. Going up north, as the greenery gets more desolated you see the magical savanna with elephants, hyenas, antelopes and other animals. The white sandy beaches are the paradise of those who prefer swimming. Thanks to the rampant flora and fauna, there are many national parks in the country that you shouldn't miss. The Kakum National Park is known for its outstandingly tall trees, cheerful hypos are running in the Bui National Park and last but not least, visitors can witness as the evergreen forest gradually turns into a deciduous forest in the Bia National Park and Biosphere Reserve.

≡ THE REMINISCENCE OF SLAVE TRADE

Ghana used to be one of the centres of transatlantic slave trade and it still holds its memories. The onetime African king-

várait európaiak építették. Az Elmina erődöt - mely egészen a tengerbe nyúlik - a portugálok húzták fel egy sziklaszirtre a 15. század végén. Ezt követően került át a hollandokhoz, később a britekhez, majd a független Ghána tulajdonába. A monumentális építményt gyakran nyaldossák az Atlanti-óceán dühös, indulatos hullámai, ez pedig a régi idők feszültséggel teli hangulatára is emlékeztet, hiszen az eredetileg hófehérre festett épületekben is rabszolgakereskedelem folyt.

≡ AMIRE MÉG EGY ESKÜVŐKNÉL IS TÖBBET KÖLTENEK

Afrikában a gyász színe a fekete mellett a bordó. Ám, ha valaki nagyon fiatalon, csecsemőkorban megy el, vagy ha hosszú, teljes életet él, netán gyilkosság áldoztává válik, őt fehér színben búcsúztatják az élők világából. Az elhunytakat hűtött hullaházakba viszik, ahol sok időt töltenek el, hiszen a családnak meg kell szerveznie a temetést, melyre még a külföldön élő rokonok is hivatalosak. Olyan időpont-ra szervezik a gyászszertartást, amikor mindenki ráér. Ez a nap legtöbbször a hét végére esik. Temetés után - meglepően - hajnalig buliznak a ghánaiak. A holttestet a temetésre a család készíti fel. A szertar-

doms and the centres of the colonial rule also await tourists. One of the biggest cities is Cape Coast; its fort stands from 1652 in the heart of the city. Its prison is damp and frightening as the walls still guard the engravings of the hopeless slaves. The castles of the coastal Accra and Volta were built by the Europeans. The Elmina fort - that stretches into the sea - was built by the Portuguese at the end of the 15th century. Then it became the property of the Dutch, who were followed by the British and lastly

the independent Ghana. The monumental building is washed by the impulsive, angry waves of the Atlantic Ocean. This reminds us of the tense mood of old times since the buildings was the scene of slave trade as well.

≡ SOMETHING THAT COSTS MORE THAN A WEDDING

The colour of bereavement in Africa besides black is burgundy. But if someone

passes away at a young age, after a fully long life, or becomes the victim of murder, then they are sent off in white. The deceased are taken to cooled morgues and they are kept there until the family organises the funeral, to which they even invite acquaintances from abroad. They choose a date that is good for everyone. This day usually falls on a weekend. After the funeral they party until dawn. The corpse is prepared for the funeral by the family. There is one more thing that is unique about the ceremony. They make such extraordinary coffins that depict the characteristics and the favourite things of the deceased. A coffin like this is not cheap; it sometimes costs one years' salary. The coffins are made in 2-6 weeks from a wood called wawa, but they use tougher wood, sometimes even mahogany for more enduring pieces.

≡ THE HOME OF FESTIVALS

There is almost a festival in every month in Ghana. Besides the chieftains and the council of the wise, the whole village takes part in most celebrations. The chieftains lead the procession in their gilded sedan-chairs, protected by traditional sunshades. They are followed by drummers and warriors.

≡ BAKATUE (FISHING)

The festival is held after the end of the prohibition of fishing. Its aim is to get fishermen the permission to start their season. Chieftains process to a secret shrine in Elmina where they immolate beverages and offer sacred food to their ancestors' ghosts. They throw jam puree

tásnak van még egy különlegessége, mely mellett nem lehet elmenni szó nélkül. Olyan rendkívüli koporsókat készítenek az elhunyt rokonoknak, melyek azokat dolgokat ábrázolják, amik leginkább jellemezték az elvesztett rokon személyiségét, vagy amik a legkedveltebb tárgyaik voltak evilági életükben. Egy ilyen különleges koporsó nem olcsó, hiszen sokszor egy-egy ember éves fizetését kéri el érte. A 2-6 hét alatt elkészülő koporsók anyaga a legtöbbször a wawa nevű fa, de a tartósabb darabokhoz keményebb fákat, akár mahagónit is használnak.

≡ MEGANNYI FESZTIVÁL HAZÁJA

Ghánában csaknem az összes hónapban fesztivált tartanak. A legtöbb ünneplésen az adott népcsoport törzsfőnökei és az öregek

tanácsa mellett az egész falu részt vesz. A fesztiválok túlnyomórészt többségében a törzsfőnökök díszes gyaloghintóban vonulnak fel, hűsítő árnyékot vető hagyományos napernyők alatt. A menet nyomában dobosok, sokszor harcosok vonulnak.

≡ BAKATUE (HALÁSZTALOM)

A fesztivált a halásztalalom után tartják. Célja, hogy a halászok engedélyt kapjanak a szezon megkezdésére. Ilyenkor Elmina városának fő utcáin törzsfőnökök vonulnak fel egy titkos szentélyhez, ahol italáldozatot mutatnak be, és szent ételt ajánlanak az őseik szellemeinek. Mielőtt a halászhálót kivetnék, jampürét és tojást dobálnak a lagúnába. A fesztivál csúcspontja a halászciónakok versenye.

≡ DIPO (PUBERTÁS RÍTUS)

Ezt a fesztivált Accrától nem messze tartják. Az ünnepélyen avatják a fiatal lányokat nővé. Ilyenkor szinte teljesen meztelenek, bőrüket csak gyöngyök fedik.

≡ ABOAKYER (ANTILOPVADÁSZTALOM)

Két asafo vadászcsoporthoz vadászexpedícióra indul. A cél, hogy élve fogjanak el egy antilopot. Amelyik csoport hamarabb adja át a zsákmányt a törzsfőnöknek, azt kiáltják ki győztesnek. A törzsfőnök és az ünnepelő emberek összegyűlnek a piactéren, hogy fogadják és ünnepeljék a győzteseket.

≡ HOMOWO (ARATÓFESZTIVÁL)

A homowo szó a ga néptől származik, jelentése: kifütyülni vagy kigúnyolni az éhezést. A fesztivál arra emlékeztet, hogyan vándorolt a ga törzs az Accrai síkságra, ahol ma is élnek. A mondák szerint megégett, hogy a vándorlás alatt óriási éhínség szedte áldozatait. Amint a nép letelepedett, mezőgazdasági termelésbe fogott, mely gyümölcsözökné bizonyult, a termés bőséges volt. Az emberek a fesztivállal az élelem betakarítását ünneplik. A kezdetét, melyet a fetis pap nyit meg, 30 nap dobolási tilalom előzi meg. Ilyenkor senki fia nem dobolhat, sőt, semmilyen zajt nem csaphatnak, hogy a helyi isteneket ne zavarják meg. A néhány napos fesztivál alatt a törzsfőnök díszesen felvonul az utcákon, és minden ház udvarára valamilyen hagyományos ételt szór az istenek tiszteletére. Ilyenkor minden vendéget szívesen látnak, az elszórt ételből pedig bárki lakmározhat.

and eggs into the lagoon before they throw off the fishnet. At the climax of the festival the race of the fishing boats takes place.

≡ DIPO (PUBERTY RITUAL)

This festival is held near Accra. They celebrate here the girls who become women. They are almost completely naked; their skin is only covered by beads.

≡ ABOAKYER (ANTELOPE HUNTING)

Two asafo hunting gangs go on a hunting expedition. Their aim is to catch an antelope alive. The winner is the gang that delivers the prey to the chieftain faster. The chieftain and the people gather at the market to welcome and celebrate the winners.

≡ HOMOWO (HARVEST FESTIVAL)

The word homowo comes from the ga ethnic group and means mocking, making fun of starvation. The festival commemorates the tribe's migration to the Accra plain where they live today. Legend has it that they once suffered from starvation and many people died. After they settled down, they started agricultural production which flourished. People celebrate the harvest of food. The festival is preceded with the prohibition of drumming. Nobody can make any kind of loud noise so that they don't bother the local gods. During the few days of the festival the chieftains process and sprinkle some kind of traditional food in each garden to honour the gods. At this time all guests are welcome and everybody can eat from the sprinkled food.

12 esély egy jobb életre

12 chances for a better life

A Magyar Afrika Társaság (AHU) 2009 óta már tizenkét orvosi missziót szervezett Afrika legszegényebb régióiba, hogy ingyenes egészségügyi ellátást és gyógyszert biztosítson a helyi rászorulóknak. Tavaly két missziót indított a fekete kontinens megsegítésére, az egyiket Ugandába, a másikat pedig Malawiba, ahol az önkéntesek egy-egy hónapot töltöttek.

The African-Hungarian Union (AHU) has organised twelve medical missions to the poorest regions of Africa since 2009 to offer free medical attendance and to provide medicine for locals in need. They organised two missions in the last year to help the Black Continent: one to Uganda and the other to Malawi, where the volunteers stayed for one-one month.

Szerző: Pap Gergely | Fotók: AHU

Written by Gergely Pap | Photos: AHU

≡ HIVATÁSUK A SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

Az AHU Magyarország legnagyobb és legismertebb Afrikával foglalkozó nonprofit szervezete, amely elsősorban segélyezéssel, fejlesztéssel és az afrikai-magyar kulturális kapcsolatok ápolásával foglalkozik. 2006-ban Balogh Sándor vállalkozó alapította Szerencsen, aki több mint egy évtizede kíséri figyelemmel az afrikai kontinens történéseit és sorsának alakulását. Az AHU programjaival elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetű csoportokon és közösségeken próbál segíteni. Fennállása óta kilenc afrikai országba indított humanitárius missziókat: Angola, Etiópia, Guinea, Kenya, Kongói Demokratikus Köztársaság, Madagaszkár, Mali, Marokkó, Mauritánia, Uganda és Malawi. 2015-ben két afrikai országot céltott meg, a közép-afrikai térségben található Ugandát és a déli részen fekvő Malawit. Mindkét misszióknak hatalmas segítséget nyújtottak a helyi Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központok (HTCC), akik nélkül egyik misszió sem jöhetett volna létre, mivel csak a HTCC rendelkezik olyan helyismerettel, kapcsolatrendszerrel és nem utolsósorban logisztikai eszközökkel, amik elengedhetetlenek voltak a missziók sikeréhez. Az önkéntes orvosok mindkét országban egy-egy hónapot tartózkodtak és főként olyan külvilágtól elzárt régiókban található településeken tevékenykedtek, ahol egészségügyi ellátás nehezen elérhető vagy egyáltalán nincs.

≡ ÁRVA GYEREKEK ISKOLÁJA

A Jacaranda iskola Malawi egyik leghíresebb oktatási intézménye, amely teljes mértékben adományokból tartja fenn magát. Az intézmény többször is szerepelt már a CNN és más hírtelevíziók műsoraiban. Az iskolában ugyanis árva és hátrányos helyzetű gyermekek tanulnak, akiknek ez a hely biztosítja az egyetlen lehetőséget arra, hogy valamire is vigyék az életben. Ide látogattak el a AHU XII. Orvosi missziójának önkéntesei is, akik több száz diákot, majd felnőttet vizsgáltak meg. A magyar orvosokat nagy szeretettel és egy megható kis előadással fogadták a diákok, akik között voltak maláriások és sajnos AIDS-ek is. A gyerekek énekeltek, majd táncoltak, végül nagy örömmel lerohantak az orvosokat, akik nem győzték kapkodni a fejüket a sok gyerek láttán. Sokukat évek óta nem látta orvos, egy része ezért zavarba is jött és nem igazán tudta, ilyenkor hogyan is kell viselkedni. Dr.

≡ THEIR CALLING IS TO HELP OTHERS

AHU is Hungary's biggest and most known non-profit organisation that deals with Africa. They are mainly engaged in relief, development and the improvement of African-Hungarian relations. It was founded by Sándor Balogh, entrepreneur, in Szerencs, 2006. It's been over a decade since he follows the fate of the African continent. AHU primarily tries to help underprivileged groups and communities. Since its existence they organised humanitarian missions to nine countries: Angola, Ethiopia, Guinea, Kenya, Democratic Republic of Congo, Madagascar, Mali, Morocco, Mauritania, Uganda and Malawi. They aimed at two African countries in 2015: Uganda that lies in the Middle- African region and Malawi that can be found in the Southern region. Both missions were supported by the local Hungarian Trade & Cultural Centres (HTCC). Without their help these missions wouldn't have been possible because only HTCC has such knowledge of the region, relation network and logistic devices that were indispensable for the success of the missions. The volunteer doctors spent one-month in both countries, more exactly in regions that are isolated from the outside world and, in most cases, do not have any type of health care system.

≡ THE SCHOOL OF ORPHANS

The Jacaranda school is one of the most popular educational institutes of Malawi. It maintains itself entirely from donations. The institution has been featured more than once in

programmes by CNN and other channels. Orphans and underprivileged children study in the school which is their only chance to make it in life. The volunteers of AHU's XII. medical mission visited this school and examined hundreds of students and adults. The Hungarian doctors were warmly welcomed with love, and even a small performance by the students. Unfortunately, there were students suffering from malaria and even AIDS. The children sang songs, danced and happily overran the doctors who didn't even know where to look. Many of these students hadn't been seen by a doctor in years which got them a little confused and they didn't know how to act in a situation like this. It made Dr. Anna Jakkel's and Dr. Edina Pálkás's work harder that some of the students created non-existing diseases for themselves. It took them some time to figure out the tricks. Finally - with the help of the teachers - they explained the students not to create made-up diseases if they don't have any symptoms. These things happen because many children there believe that when they go to the doctor they must suffer from some kind of disease.

≡ A REGION FOR NO HUMANS

The conditions are frustrating in the countryside villages of Malawi. People live in huts made of mud, without electricity, water and television or internet supply, not to mention that the road conditions are awful. The lack of hygiene and water is a serious problem. A village frequently has only one toilet that everyone uses, so it is not really suggested to use it, not even in the case of an emergency. It's very rare that people get medical supply in these

Jakkel Anna és Dr. Pálinkás Edina munkáját nagyban megnehezítette, hogy a gyerekek közül sokan valamilyen kamu betegséget találtak ki maguknak. A doktornőknek ezért egy kis időbe tellett, mire rájöttek a turpisságra. Végül a tanárok bevonásával elmagyarázták nekik, hogy senki se találjon ki magának betegséget, ha nincsen panasza. Sok gyermek ugyanis abban a hitben él, hogyha orvoshoz mennek, akkor muszáj valamiben szenvedniük, ezért beszéltek különböző nem létező tünetekről.

≡ NEM EMBERNEK VALÓ VIDÉK

Malawiban a vidéki falvakban elkeserítő állapotok uralkodnak. Az emberek sárból tapasztott kunyhókban élnek, áram, víz, TV- és internet-szolgáltatás nélkül, a helyi útviszonyok pedig borzalmasak. Komoly problémát jelent vidéken a higiénia és a víz hiánya. WC gyakran csak egy van a faluban, amin mindenki osztozkodik, ezért nem igazán tanácsos igénybe venni, még vészhelyzet esetén sem. Ezek a területeken csak ritkán jutnak egészségügyi ellátáshoz az emberek. A magyar orvosok hírére rengetegen fordultak hozzájuk, sokak még a környező falvakból is eljöttek családotól. Dr. Jakkel Annának és Dr. Pálinkás Edinának több száz embert kellett megvizsgálniuk naponta. Szinte alig voltak olyanok, akiknek ne lett volna valamilyen betegségük. A felnőttek körében főként a mozgásszervi problémák voltak a leggyakoribbak, ami a nehéz fizikai munkavégzés miatt nem is meglepő. Az orvosok azonban vidéken már gyakrabban találtak különböző maláriás és tífuszos megbetegedésekkel. Gyakoriak voltak még a légiúti-, bőr-, szem- és fül panaszok is. Voltak olyan páciensek, akik már

évek óta szenvedtek valamilyen betegségben, de kezelést még soha sem kaptak, ezért az orvosok őket azonnal kórházba utalták. Egy édesanya mentálisan beteg gyermekét vitte el az orvosokhoz, akiktől azt kérte, hogy adjanak neki valamilyen gyógyszert, hogy meggyógyuljon. Nagyon nehéz volt elmagyarázni az asszonynak, hogy nem tudnak segíteni gyermekén, mert erre nincsen orvosság. Az orvosaink szomorúan tapasztalták, hogy sok olyan betegséggel is találkoztak, amelyeket egyszerű oltásokkal teljes mértékben meg lehetett volna előzni.

≡ GULYÁSLEVES ÉS TÚRÓ RUDI

A magyar orvosok jelenléte miatt hirtelen megnőtt az érdeklődés Magyarország iránt Malawiban. Sokan ugyanis azt sem tudták, hogy hazánk mi fán terem és merre található. A HTCC ezért megragadva az alkalmat egy rendkívül sikeres és nagy érdeklődést keltő rendezvényt szervezett, természetesen a magyar orvosok bevonásával, amit el is neveztek Magyar Napnak. A rendezvénynek a már jól ismert Jacaranda iskola adott otthont, ahol rengeteg ember összegyűlt. Dr. Jakkel Anna fantasztikus gulyása és hamuban sült pogácsája pedig elsőprő sikert aratott a helyiek körében, akik máig emlegetik a doktornő lélekmelengető levesét, ami egy igazi orvossággal ért fel. Ilyen fogást ugyanis csak nagyon kevesen engedhetnek meg maguknak Malawiban, ahol egy átlagos család jó esetben hetente egyszer tud húst enni. Szijjártó Sarolta a Magyar Afrika Társaság jószolgálati nagykövete végül Túró Rudival kedveskedett a gyerekeknek, akik pillanatok alatt felfalták az igazi hungaricumot.

regions. When they heard about the Hungarian doctors many people turned to them for help, even from neighbouring villages. Dr. Anna Jakkel and Dr. Edina Pálinkás attended several hundred people daily. There were only a few people without any problems, diseases. In the case of adults the most common problems are musculoskeletal diseases which are not surprising if we take into account the physical work they normally do. However, the doctors observed more diseases caused by malaria and typhoid fever in the countryside. Respiratory, dermic, ocular and auricular complaints were also common. There were some patients who had been suffering from certain illnesses for many years but had never been examined, so they were immediately sent to hospitals. A mother took her mentally ill child to the doctors and asked them to give the child some kind of medicine. It was very hard to explain that there was no medicine for that. The doctors were sad to experience that many diseases could've been prevented with simple vaccinations.

≡ GOULASH SOUP AND TÚRÓ RUDI

With the presence of the Hungarian doctors the interest in Hungary suddenly grew in Malawi. Many people didn't even know what Hungary is and where it can be found. So HTCC organised a very successful event with the help of the Hungarian doctors which they called Hungarian Day. The event was held in the Jacaranda school, where many people gathered. Dr. Anna Jakkel's fantastic goulash soup and turf-cake was an absolute success and the locals are still talking about the soup that was a real remedy. A meal like this is rare in Malawi, where an average family can only afford to eat meat once a week. Sarolta Szijjártó, AHU's goodwill

≡ KÓRHÁZ, SZAKEMBER ÉS ÁGY HIÁNY

Malawiban és Ugandában az AHU orvosi missziójának tagjai elsősorban olyan területeken, régiókban dolgoztak, ahol a legnagyobb szükség volt rájuk. Mindkét országban ugyanis hatalmas problémát jelent az orvosi alapellátás hiánya. Uganda ebből a szempontból egy kicsivel jobb helyzetben van mint Malawi, de mindkét ország küzd a szakemberhiánnyal. Az orvosi eszközökről és műszerekről nem is beszélve. Ezért nem meglepő, hogy mindkét országban az átlagéletkor rendkívül alacsony. Malawiban például alig éri el az 50 évet és évente rengetegen halnak meg különböző fertőző betegségekben, mint maláriában, tífuszban vagy AIDS-ben. A kórházi ágyak 70%-át egyébként HIV/AIDS-es betegek foglalják el. A becslések szerint Malawiban naponta 270 ember kapja el a HIV vírust és évente 68 ezren halnak meg ennek a betegségnek a következményeként.

≡ MAGYAR KÓRHÁZ A DZSUNGELBEN

A Magyar Afrika Társaság az ugandai Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ segítségével, illetve szoros közreműködésével épülő kórház alapkövét idén júliusban rakta le Balogh Sándor, az AHU elnöke és Syda Bumba, ugandai országgyűlési képviselő asszony. A magyar kórház Uganda olyan régiójában biztosítana állandó egészségügyi ellátást, ahol egymillió lakosra csupán tíz orvos jut, és ahol több száz kilométeres körzetben egyetlen

ambassador surprised the children with Túró Rudi which they devoured in minutes.

daily basis and 68 thousand people die from the disease as a consequence.

≡ LACK OF HOSPITALS, PROFESSIONALS AND BEDS

The members of AHU's medical missions to Malawi and Uganda mainly worked in regions where they were most needed. The lack of basic medical supply is a serious problem in both countries. Uganda is a tad bit better than Malawi in this respect but both countries lack professionals, not to mention medical equipment. It is not surprising that the average age is very low in both countries. For instance, the number barely reaches 50 in Malawi because many people die from contagious diseases like malaria, typhoid fever and AIDS every year. 70% of the hospital beds are taken by HIV/AIDS patients. According to estimations, 270 people get infected by HIV in Malawi on

≡ HUNGARIAN HOSPITAL IN THE JUNGLE

The foundation stone of the hospital that is being built by the African-Hungarian Union – with the help and cooperation of the Ugandan HTCC – was put down by Sándor Balogh, president of AHU and Syda Bumba, Ugandan parliament representative, last July. The Hungarian hospital will guarantee permanent medical supply in a region where there is only 10 doctor to deal with 1 million patients and where there is no hospital in a hundred-kilometre area, so locals turn to tribal shamans. The Semmelweis Hospital and Academic Education Hospital of Miskolc (MISEK) joined the initiation and supports the Ugandan hospital's actuation with instruments and furniture.

automatika

Minden ami automatika

www.chautomatika.com

CH-Automatika Kft.

E-mail: automatika@ch2000.hu

A 2012-ben alakult cég eredeti tevékenységi köréhez képest az elmúlt évben, egy új üzletág alapjait lerakva ma már operatíván és eredményesen működik a közösségi közlekedés támogatását kiszolgáló informatikai rendszerek fejlesztése, kereskedelme és üzemeltetése területen. Célunk az egyedi elvárásokra épülő, kiváló minőségű és költséghatékony informatikai rendszerek és termékek kifejlesztése, melyekkel hozzájárulunk ügyfeleink igényeinek megvalósításához. Projektjeink során elengedhetetlen cél a folyamatos fejlődés, az új technológiák és a nemzetközi trendek figyelembevétele és alkalmazása. A feladatok megfogalmazásától a koncepció kidolgozásán, a hardver elemek megválasztásán és a szoftver modulok elkészítésén keresztül a teljes megvalósításig, bevezetésig biztosítjuk az informatikai projektek menedzselését, kezelését és kivitelezését.

kórház sem található, ezért a helyiek törzsi kuruzslókhoz és sámánokhoz járnak gyógykezelésre. A miskolci Semmelweis Kórház és Egyetemi Oktató Kórház (MISEK) is csatlakozott az épülőfélben lévő projekt támogatásához. A MISEK orvosi műszereket, ápolói eszközöket és bútorokat bocsájt a kórház rendelkezésére, hogy mielőbb működőképes legyen. A jövőben pedig a kórház szakdolgozói és orvosai is eltölthetnek egy-egy hónapot a kórházban, ahol karitatív missziós feladatokat látnak el. Nem véletlenül mondta James Shinyabulo-Mutende ugandai ipari- és technológiai miniszter, hogy „a kórház óriási segítség a helybelieknek, mivel rengetegen halnak meg maláriában, AIDS-ben és más súlyos betegségben, ami miatt az átlagéletkor is rendkívül alacsony Uganda keleti régiójában”.

≡ RÁCSOK MÖGÖTT UGANDÁBAN

A Mbale börtönben több mint 900 rabot tartanak fogva, különböző bűncselekmények miatt. A XI. Orvosi misszió tagjai ide is ellátogattak, hogy megvizsgálják az elítélteket, majd a személyzetet és családtagjaikat. Az orvosok számára minden bizonnyal ez volt az egyik legkeményebb nap, mivel senki sem tudta, hogy mi vár majd rájuk. Köztudott ugyanis, hogy az afrikai börtönök nem tartoznak a legbiztonságosabb és legvendégszeretőbb intézmények közé. Ráadásul gyakoriak a börtönlázadások és tömeges szökések is, ami miatt mindenki tartott ettől a látogatástól. A börtön előtt egy csapat fegyveres börtönőr

várta az orvosokat. Az adminisztrációs feladatok elvégzése után az őrök többször is nyomatékositották az orvosokkal, hogy tilos a börtön területén telefonálni, fényképezni és szóba elegyedni a rabokkal. A biztonságért az őrök feleltek, önkénteseink munkáját pedig egy helyi orvosnő segítette. Meglepetésre a börtön egy jól felszerelt, magas szintű rendeléssel és laborral is rendelkezett, ami nagyban megkönnyítette a doktorok munkáját. Szerencsére a vizsgálatok során is minden rendben zajlott, a rabok fegyelmезetten, ám azonnali megoldásra várva várták ki a sorukat. Szinte mindegyikük csúnyán köhögött és vizeléskor jelentkező égő érzésre panaszkodott. Sok volt közöttük a HIV-pozitív, az AIDS-es és a TBC-s. Az orvosoknak tehát volt dolga bőven. A nap végére pedig a teljes gyógyszerkészletük kiürült.

Also, the doctors and professionals of MISEK will have the chance to do missionary work in the hospital. It wasn't by accident that James Shinyabulo-Mutende, Ugandan Minister of Industry and Technology, said declared that "the hospital is a big help for the locals since many people die from malaria, Aids and other diseases which makes the average age very low in the Eastern region of Uganda."

≡ BEING BEHIND BARS IN UGANDA

There are more than 900 prisoners in the Mbale prison for committing different crimes. The members of the XI. medical mission also visited the prison to examine the prisoners, the staff and their families. This must have been one of the hardest days for the doctors since they didn't know what to expect. It is well-known that African prisons are not the safest and most welcoming institutions. Moreover, prison rebellions and multitudinous escapes are very common. The doctors were welcomed by armed wardens in front of the prison. After administration the wardens emphasized that it is forbidden to do phone calls, take photos and talk with the prisoners in the institution. The wardens were responsible for safety while the job of the volunteers' was helped by a local doctor. Surprisingly, the prison had a well-equipped consulting room and laboratory which helped the doctors' work. Fortunately everything went well; the prisoners waited for their turn patiently but wanted an immediate solution in most cases. Most of them coughed badly and complained about a burning feel when urinating. Many of them suffered from HIV, AIDS and tuberculosis. The doctors had plenty of work to do. They ran out of their stock of medications by the end of the day.

Rendelje meg online
a Tropical magazin 248 oldalas

Afrika különszámát

az info@tropicalmagazin.hu e-mail címen!

Az ezerarcú Afrika

EXKLUZÍV KÜLÖNSZÁM

Tropical

Létezik is Afrika!

AJÁNDÉK
ZENEI CD

AJÁNDÉK
AFRIKA
SONG
CD-R

Vegye meg kiválasztott magazinként a www.ahelvit.hu online boltjában is.

facebook.com/tropicalmagazin • www.tropicalmagazin.hu

Tropical
Magazin • 10 évfolyam

Napszemüveg

Prada,
prada.com

Csak a jó meleg Afrika...

Gyönyörű és magával ragadó világba érkezünk, ahol egyedi állat- és növényvilág vár minket. Próbáljunk meg azonosulni a környezetünkkel, és ennek megfelelően állítsuk össze bőröndünket. Az időjárást figyelembe véve kapjon helyet benne egy kalap, lezserebb ruhák és egy kényelmes lábbeli. Esti kikapcsolódáshoz pedig válasszunk meleg, földszínű árnyalatokat. Az állatmintás ruhadarabjainkat pedig feltétlen vigyük magunkkal!

Pár inspiráció és stílustipp arra az esetre, ha ezt a térséget választjuk következő úticélnak.

Hajrá hölgyek, elő a stílusos darabokkal!

Fülbevaló

F&F,
ffdivat.com

Selyemkendő

Balenciaga,
net-a-porter.com

Bőröv
COS,
cos.com

Ruha

COS,
cos.com

Magas sarkú szandál

Poppy Delevingne,
mytheresa.com

Selyemruha

Mango,
mango.com

Papucs

Zara,
zara.com

Köves fülbevaló
Zara,
zara.com

Felső
COS,
cos.com

Napszemüveg
Zara,
zara.com

Fürdőruha
Vix,
mytheresa.com

Szalmakalap
F&F,
ffdivat.com

Hasítottbőr ruha
F&F,
ffdivat.com

Táska
Loewe,
net-a-porter.com

Szoknya,
COS,
cos.com

Bőrmellény
Mango,
mango.com

Bőrszandál
Isabel Marant,
mytheresa.com

Hasítottbőr cipő
Chloé,
mytheresa.com

Rövidnadrág
F&F,
ffdivat.com

Így ragyogj a nyaralásod alatt!

Ebben a térségben különösen fontos bőrünk védelme. Napfényvédővel ellátott hidratálókat és sminket használjunk. Sminkben mindenképp könnyed textúrákat válasszunk a fullasztó alapozók helyett. A meleg színek, arany és barnás árnyalatok itt is előnyt élveznek.

Íme, a szezon legizgalmasabb újdonságai.

Shiseido, khaki szemhéjkrém,
marionnaud.hu

Aedes De Venustas, parfüm,
net-a-porter.com

Perricone, hidratáló alapozó,
net-a-porter.com

Shiseido, korrektor,
marionnaud.hu

Guerlain, arany körömlakk,
marionnaud.hu

Burberry, hidratáló rúzs,
net-a-porter.com

Dior, piros körömlakk,
douglas-parfumeria.hu

Artdeco, szempillaspirál,
marionnaud.hu

O.P.I, narancssárga körömlakk,
marionnaud.hu

Charlotte Tilbury, bronzosító
charlottetilbury.com

Az Ezeregyéjszaka meséi Dohában

Tevefutam, robotzsoké, sólyomkórház, luxus, sivatag és eső – Dohában minden megtalálható, amitől az ember állá lelesik, és bár a katari főváros még nem a legnépszerűbb célállomása az arab térségnek, ideje felírunk a bakancslis-tánkra. A Perzsa-öbölbe nyúló félsziget rohamléptekkel fejlődik, mégsem skatulyázhatjuk be a luxus fővárosok közé. Doha ugyanis annál izgalmasabb.

Képzelnék el egy aprócska halászfalut a sivatag közepén, ami néhány évtized alatt az arab világ egyik legdinamikusabban fejlődő városává nőtte ki magát. Bár Katar és fővárosa, Doha még mindig nem olyan népszerű a turisták körében, mint Dubai, az utóbbi években mégis egyre többet hallunk róluk, és nem csak a 2022-es futball világbajnokság grandiózus stadionépítései miatt. A katari-félszigeten fekvő állam a hatalmas szénhidrogén-vagyonának köszönhetően a világ leggazdagabb országai közé tartozik, és bár nem szeretne lemaradni a szintén krózsusi vagyonnal rendelkező Dubai, vagy Abu Dhabi mögött, mégsem folyik a csapból és az utazási katalógusokból, mint ve-télytársai. Igaz, nem is vágyik rá.

≡ A „GYÖNGYSOR-SZIGETEK”

Persze luxusból itt sincs hiány. Megszoktuk már, hogy a fényűző arab térségben sportot űznek abból, hogy minél elképesztőbb építészeti csodákkal kápráztassák el a világot, a 4 millió négyzetméteres mesterséges sziget

mégis ármulatba ejti a sokat látott utazót is. A folyamatosan épülő Pearl formáját és nevét az ország egykori fő bevételi forrása, a gyöngyhalászat ihlette, a gyöngyosor formájú szigetcsoport pedig nem csak madártávlatból nyújt páratlan látványt. A lakónegyednek tervezett sziget a West Bay partvonalától 350 méterre fekszik a tengerben 32 kilométeres partszakaszon elterülve és 2018-ra közel 45 ezer embernek otthon adva.

≡ SOUQ WAQIF, AHOL MÉG SÓLYMOT IS VEHETÜNK

Az arab főváros központja az ősi bazár, a Souq, közvetlen közelében hullámszik a kikötő vize, ahol még mindig használják a tradicionális arab vitorlást, a dhow-t. Pazar kilátás nyílik innen a város építészeti remekeire, amik az esti kivilágításban a leglátványosabbak. A Souq Waqif szűk utcácskáin sétálgatva azonban meg kell állapítanunk, hogy ha az ember csupán egy napra érkezik Dohába, a város szívében található ba-

zár az, ahova mindenképp el kell látogatni. A színek, az illatok és az ízek kavalkádjában az ember egy egész napot is el tudna tölteni, a fűszerektől, gyümölcsöktől roskadozó pultok és a kasmír sálak forgatagában az ember azt se tudja melyik sarkon fordult be a sikátorokba. Ha pedig már megalkudtunk az összes szuvenirre, érdemes betérni az egyik hangulatos étterembe is, ahol a vacsoránk mellé kellemes gőzfelhőbe merülhetünk egy-egy vízipipa mellett. Aki viszont igazi kuriózumra vágyik, annak érdemes megkeresnie a sólyompiacot, ahol akár több millió forintot is otthagyhathatunk egy-egy vadászsólyomért. Borsos árakat látva nem csoda, bár számunkra mégiscsak meglepő volt, hogy a piaccal szemben egy komplett kórház áll kizárólag sólymoknak.

≡ AZ ISZLÁM MŰVÉSZETI MÚZEUM

Ha pedig már a Souqnál járunk, érdemes egy rövid kitérőt tennünk az Iszlám Művészeti Múzeumnál, aminek épülete szintén nem a szerénységéről híres. A hatalmas beruházással készült létesítményt 2008-ban adták át színpompás tűzijáték és ünnepség közepette, óriási hatalmas meglepetésre: egy mesterséges szigeten. Az épület megálmodója pedig nem más, mint a párizsi Louvre üvegpiramisát is jegyző építész. Kulturális túránk következő állomásaként hagyjuk el Doha központját, és látogassuk meg Faisal sejk magánmúzeumát. Az egyedülálló gyűjteményben több mint 15 ezer dísz tárgy kapott helyet, igaz, kicsit hektikus módon, hiszen találhatunk itt Forma 1-es autósodát, retró Coca-Cola automatát, tradicionális arab hajókat, fegyvereket, ásványokat és egy komplett szír otthont is.

≡ TEVEFUTAM ROBOTZSOKÉVAL

Kétségkívül az egyik legérdekesebb program Katarban a tevefutam, amire azért nem mindennap jut el az ember. A Doha egyik elővárosában lévő al-Sahaniya versenypályán minden hétfőn szurkolhatunk kedvenc tevéknél, tét nélkül. Katarban ugyanis tilos a fogadás. Ezt még el is fogadtuk: se fogadás, se alkohol. Az viszont már igencsak meglepő volt, amikor meghalottuk, hogy ma már robotzsokék „hajtják” a tevéket a pályán. Egy rendelet ugyanis kizsákmányolásnak minősítette a kiskorú zsokék alkalmazását, sok volt a baleset is, ezért betiltották a hús-vér zsokék versenyét – tudtuk meg. Hamad sejk, Katar korábbi uralkodója Rasid Ali Ibrahimra bízta a feladatot, aki elő is állt a robotzsoké prototípusával. Mivel sikerrel vette az akadályokat, így

ma már csak a tréningeken ül igazi zsoké az állatokon.

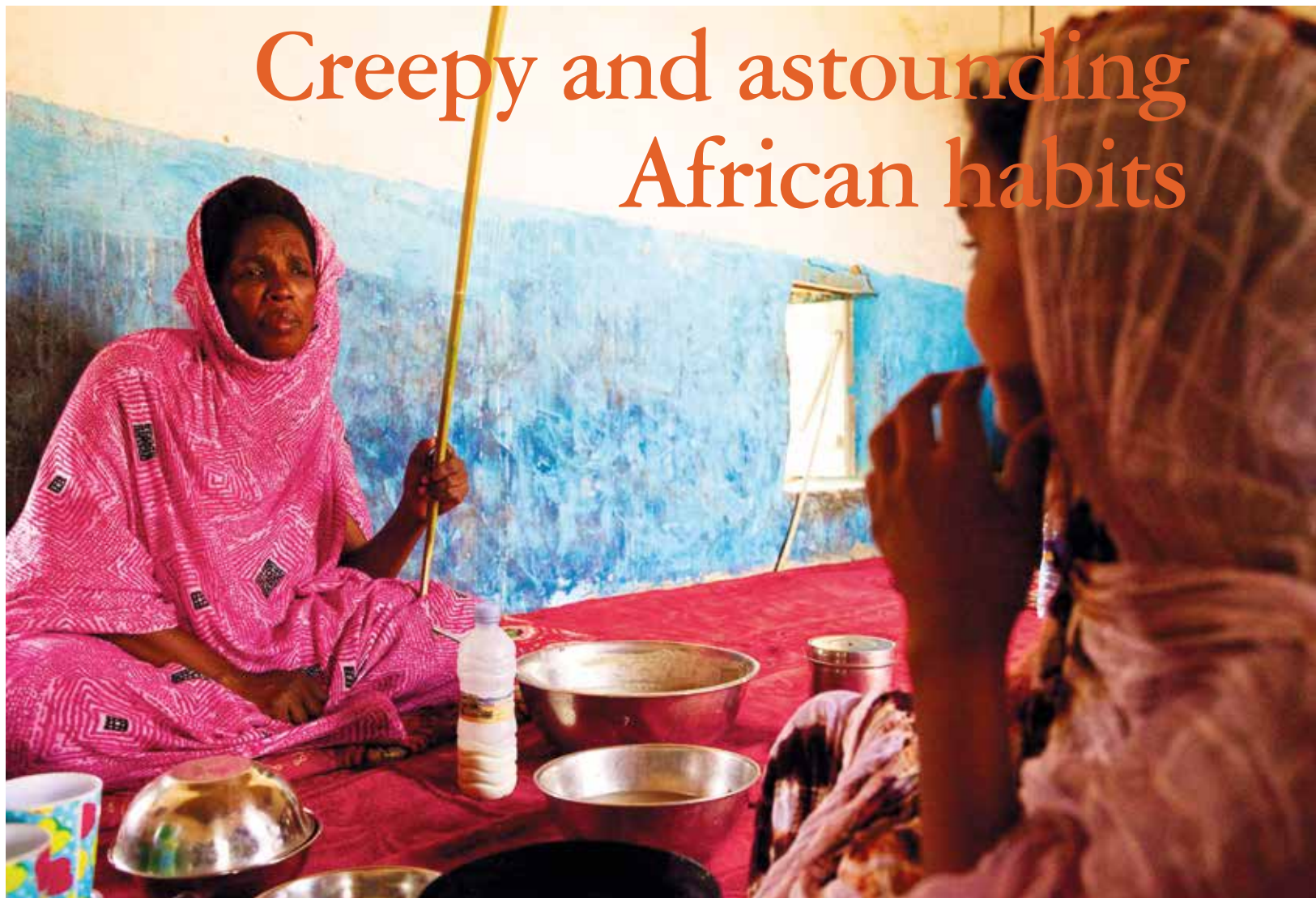
≡ SIVATAGI TÚRA ESŐBEN

Doha utunkon sok ámulatba ejtő dolgot láttunk és hallottunk, a legmeglepőbb mégis az volt, amikor eleredt az eső. Katarban. A sivatag közepén. Az egész országban egy évben mindössze három napot esik az eső, nekünk sikerült ebből egyet kifognunk, mégpedig épp a dűne túránk alatt. Elhagyva Dohát dzsippünkkel, elénk tárult a végtelen sivatag, ahol tapasztalt sofőrök szórakoztatják a meredek homokdűnéken „szánkázva” a jónépet. Mi, az esőnek köszönhetően egy kis extrát is kaptunk a sivatagi rally-hoz, mégis pont ez tette fel az i-re a pontot dohai mini vakációnkon.

Hátborzongató és meghökkentő afrikai szokások

Creepy and astounding African habits

El tudják képzelni, hogy naponta több mint tízezer kalóriát fogyasszanak el, csak hogy kívánatosabbak legyenek? Vagy hogy emberi testrészekből álló talizmánokat hordjanak a nyakukban, hogy szerencsájük legyen? A bőrfehéritésről és a női körülmetélésről már nem is beszélve. Persze, mi is azonnal a gombjaink után kapkodunk, ha kéményseprőt látunk, de hol van ez az ártalmatlan babona a sokkoló afrikai szokásokhoz? Borzongjanak velünk összeállításunkat olvasva!

Szerző: Pap Gergely | Fotók: archív

Can you imagine consuming more than ten thousand calories on daily basis just to be more seductive? Or wearing amulets made out of human body parts just to be fortunate? Not to mention the bleaching of the skin and women's circumcision. Of course, we get superstitious when we see a chimney sweeper but that is far from these shocking African habits. Have the shivers with us while reading this compilation!

Written by Gergely Pap | Photos: archive

≡ HIZLALÓTÁBOROK MAURITÁNIÁBAN

Az északnyugat-afrikai országban a férfiak szemében egy nő csak akkor számít szépnek és kívánatosnak, ha minél kövérebb, teltebb, puhább és hájasabb. A kövérség ugyanis évszázadok óta a szépség, a gazdagság, a jólét és az egészség szimbólumának számít a túlnyomórészt arabok lakta országban, ahol a hájímádat mint kultusz egészen a mórokig eredeztethető vissza, akik az itt élők őseinek számítanak. A szülők ezért egészen fiatalon, 5-6 éves kortól már hizlalótáborba küldik kislányaikat, ahol semmi mást nem kell csinálniuk, csak éjjel-nappal enniük, amíg el nem érik legalább a 100 kilót. Mindezt azért, hogy mielőbb férjet találjanak számukra. A lányok naponta legalább 10-13 ezer kalóriát fogyasztanak, ami egy átlagember heti kalóriabevételének felel meg. A tábori koszt rengeteg zsírból és szénhidrátból áll. Naponta legkevesebb 25 liter tejet isznak, amihez főtt búzát, rizst vagy kukoricát fogyasztanak. Választási lehetőségük nincs, mindent meg kell enniük, különben súlyos testi fenyítésben részesítik őket gondozóik, függetlenül attól, hogy bírnak-e még enni vagy sem. A lányok csak azután hagyhatják el a tábort, ha már elérték a kitűzött súlyt, vagy ha időközben megházasodtak.

≡ ALBÍNÓK RITUÁLIS GYILKOLÁSA

Albínónak születni Afrikában az egyik legrosszabb dolog, ami az emberrel történhet. Különböző babonák és tévhitek miatt szinte állandó veszélynek vannak kitéve. Általánosan elterjedt tévhit, hogy azért vörös a szemük, fehér a bőrük és a hajuk, mert a volt fehér telepések illetve gyarmatosítók szellemei, gonosz démonjai, akiket minden lehetséges módon üldözni kell. Szudánban és Maliban például összefutni egy albínóval egyet jelent a balszerencsével. Tanzániában viszont úgy tartják, hogy az albínók szerencsét hoznak, ezért gyilkolják le őket, hogy testrészeikből és csontjaikból talizmánokat, belső szerveikből és vérükből csodaitalokat kotyvaszanak. Az albínókból készített talizmánok a hiedelmek szerint szerencsét, jólétet és gazdagságot biztosítanak majd tulajdonosa számá-

ra, míg a csodaital elfogyasztása örök ifjúságot, a szexuális vágyat és bizonyos betegségekből való kigyógyulást eredményez a fogyasztójának. Az afrikai halászok például azért fonnak albínó haját a hálójukba, mert azt hiszik, hogy akkor sok halat foghatnak. A bányászok pedig azért rejtik el az albínó gyerekek ujjait a sziklák repedéseibe, hogy ott később drágakövet találjanak. Zimbabwében az az örült tévhit járja, hogy egy albínó nővel való közösülés esetén ki lehet gyógyulni a nemi úton elkapott betegségekből, mint például a HIV-ből vagy az AIDS-ből, ezért albínó nők szárait erőszakolják meg a koldusszegény országban.

≡ A NŐI NEMI SZERV CSONKÍTÁSA

Ez az egyik legősibb és legbrutálisabb afrikai eredetű szertartás, ami gyakorlatilag egy életre megfosztja a nőt attól, hogy valaha is normális szexuális életet élhessen. A női körülmetélés (FGM) Közép- és Kelet-Afrikában, valamint Észak-Afrikában elterjedt tradíció, amely évszázadok során szorosan összefonódott a házasság intézményével. Sajnos az FGM-hez mind a mai napig számos tévhit is párosul, ami nagyban hozzájárult ennek az értelmetlen

Albínónak születni Afrikában az egyik legrosszabb dolog, ami az emberrel történhet. Különböző babonák és tévhitek miatt szinte állandó veszélynek vannak kitéve.

tradíciónak az évszázados fennmaradásához. Számos helyi kultúrában úgy tartják, hogy a női nemi szerv megcsonkítására azért van szükség, mert e nélkül erkölcstelen életmódra lennének kárhóztatva. Az FGM elvégzése tehát megőrzi, illetve garantálja a nő ártatlanságát és tisztaságát. Emellett elengedhetetlen feltétele a felnőtté válásnak, ami a nők esetében egyet jelent a házassággal, a családalapítással, a szüléssel és a gyermekneveléssel. Egyes országokban vallási és kulturális előírás, hogy a férfi csak olyan nőt vehet feleségül, aki már átesett a szertartáson.

≡ FATTENING CAMPS IN MAURITANIA

In the North-African countries a woman is only seductive in a man's eyes if she is puffy, fat, buxom and soft. Fatness has been the symbol of beauty, wealth, well-being and health in the regions populated by the Arabs since the Moors, who are the ancestors of the locals. This is why parents send their daughters to fattening camps at the age of 5-6 where their only task is to eat day and night until they reach the minimum of 100 kg-s. Parents do this to find them husbands as soon as possible. Girls consume at least 10-13 thousand calories in a day which is the weekly intake of an average human. The meals contain a lot of fat and carbohydrate. They drink at least 25 litres of milk on the side of cooked wheat, rice or corn. They don't have other options, they have to eat everything otherwise they get corporal punishment by their attendants regardless of whether or not they can eat any more. The girls can only leave the camp when they've reached the desired weight or if they get married in the meantime.

≡ THE RITUAL KILLING OF ALBINOS

To be born as an albino in Africa is the worst that could happen to someone. They are constantly jeopardised due to several superstitions and misbeliefs. A widely known misconception is that they have red eyes,

Azok a lányok, akiken nem végezték még el a beavatkozást, nem házasodhatnak, kiközösítik, kitagadják őket, és megfosztják jogaiktól.

Az FGM-nek több fajtája ismert. A legenyhébb változata, amikor „csak” megmetszik, brutálisabb verziója, amikor a teljes női nemi szervet eltávolítják, majd összevarrják. Maga a beavatkozás szörnyű fájdalommal jár, érzéstelenítés nélkül, egyetlen borotvapengével történik a művelet végrehajtása. A vérzést gyógynövényekkel vagy hamuval próbálják elállítani. A szakszerűtlen orvosi beavatkozás miatt azonban gyakoriak a halálesetek vagy a komplikációk. A szertartás ráadásul súlyos lelki traumát is eredményez a nőknél, amit csak nagyon kevesen tudnak feldolgozni. Az UNICEF adatai szerint körülbelül 70 millió nő él így Afrikában. A női körülmetélés leghíresebb és legelszántabb aktivistája a szomáliai származású Waris Dirie. A szupermodell öt évesen esett át a genitális csonkításon, és mindössze tizenhárom éves volt, amikor az apja hozzá akarta adni egy ötvenéves férfihoz öt tevéért. Waris elszökött otthonról, és Mogadishuban telepedett le a rokonainál. Nagynénje férje a londoni nagykövet volt, aki magával vitte Warist takarítónőnek a brit fővárosba, ahol Terence Donovan fotós felfedezte. 1997-ben az ENSZ nagykövete lett, életéről könyvet írt A sivatag virága címmel.

white skin and hair because they are the ghosts and demons of their settlers and colonisers who need who be pursued in any possible way. Meeting an albino in Sudan or Mali brings misfortune. On the other hand, Tanzanians believe that they bring them good luck so they hunt and murder them to make amulets out of their body parts, bones

To be born as an albino in Africa is the worst that could happen to someone. They are constantly jeopardised due to several superstitions and misbeliefs.

and magic potions from their blood and organs. These amulets are believed to bring luck, abundance and wealth, while the magic potions promise eternal juvenility, sexual desire and recovery from certain diseases. For instance, African fishermen plate albino hair into their nets to catch more fish. Miners hide the fingers of albino kids in the cracks of rocks to later find jewels there. In Zimbabwe, people believe that you can recover from sexually transmitted diseases like HIV and AIDS by having sexual intercourse with an albino woman. Hundreds of albino women are raped due to this belief.

This is one of the oldest and most brutal African rituals that basically curtails women of a normal love life for their entire life. Female genital mutilation (FGM) is a widely spread tradition in Middle-, East- and North-Africa that interlocked with marriage throughout time. Unfortunately, FGM is still connected with a lot of misbeliefs which led to the survival of this senseless tradition. In local cultures it is believed that female circumcision is needed because otherwise women would be predestined to an immoral lifestyle. So FGM guarantees innocence and pureness. It is also an indispensable part of becoming an adult which means marriage, family, giving birth and upbringing children in a woman's case. In some countries it is a religious and cultural regulation that men can only marry women who have been through the ritual. Those girls that are not circumcised cannot marry; they are excluded and deprived of their rights. There are several types of FGM. In the least cruel form girls only get a small cut; in the most brutal form the whole female genital is cut out and then stitched. The operation is awfully painful and it is done without anaesthesia, with a razor blade. Then they try to stop the bleeding with herbs and ash. The unprofessional interventions sometimes end in complications or even worse: death. Not to mention the spiritual trauma that only a few women can process. According to UNICEF data, about 70 million women live like this in Africa. The most famous and most determined activist of FGM is the Somalian supermodel,

≡ **MUTILATION OF THE FEMALE SEXUAL ORGAN**

≡ BŐRFEHÉRÍTÉS MINT ÚJ TREND

Afrika-szerte egyre nagyobb divatnak számít a bőrfehérités, ami az antropológusok és szociológusok szerint a rasszizmus megjelenésének egy új fajtája, és ami azon a régi gyarmatosító elven alapszik, miszerint a fehér ember jobb, szebb, okosabb és nem utolsósorban felsőbbrendű, mint színes vagy éppen fekete bőrű társaik. Egyes felmérések szerint Afrikában a nők harmada használt már valamilyen szert vagy módszert arra, hogy bőrüket tartósan halványítsák. Mindezt csak azért, hogy sikeresebbnek és vonzóbbnak tűnjenek a férfiak és mások szemében. Természetesen ez az új trend először a felső rétegekben kezdett el hódítani, de már a középréteget is elérte ez a káros divathullám. Számos helyi kozmetikai cég ugyanis kihasználva a hatalmas üzleti lehetőséget, elárasztotta a piacot különböző árfekvésű termékkel, hogy mindenki megtalálja a pénztárcájának megfelelőjét. Ezekről a termékekről azonban kiderült, hogy döntő többségük vegyszerekkel vannak tele, amelyek egészségügyi szempontból inkább károsak, mintsem hasznosak. Számos afrikai országban már betiltották ezeknek a készítményeknek a forgalmazását, de ettől függetlenül a fekete piacon könnyedén hozzájuk lehet jutni.

Waris Dirie. She was only 5 years old when she came through the ritual and 13 years old when her father wanted her to marry a 50-year-old man in exchange for five camels. She ran away and settled down in Mogadishu at her acquaintances. Her aunt's husband was an ambassador in London so he took her to the English capi-

tal as a maid. Then photographer Terence Donovan discovered her beauty. She became a UN ambassador in 1997 and wrote a book about her life with the title Desert Flower.

≡ BLEACHING THE SKIN, THE NEW TREND

The bleaching of the skin is quickly spreading throughout Africa. Anthropologists and sociologists explain this to be the newest form of racism, which is based on the old colonial principle that white men are better, more beautiful, more intelligent and superior to dark-skinned fellows. According to certain surveys, the 2/3 of African women have used some chemicals or tried to bleach their skin permanently. Just to seem more successful and more seductive in other's eyes. Naturally, the new trend began to spread between the members of higher society but already reached the middle class as well. Many local cosmetic companies try to take advantage of the opportunity and they loaded the market with products at different price points so that all women can find the one they can afford. However, it turned out that most of these products are full of chemicals that are more harmful than beneficial from the medical point of view. The marketing of these products has been prohibited in most African countries; nonetheless they can be easily obtained at the black market.

Restaurant **LOU LOU**

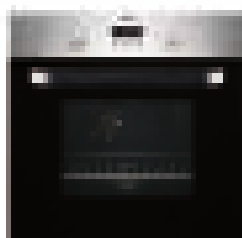
1061 Budapest, Székely Mihály utca 2.

Asztalfoglalás:

+36 18776202, +3670 3335289

loulou@lou-lou.hu

Restaurant
LOU LOU

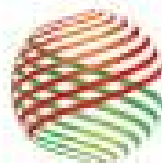

'A NEHÉZSÉGEK KÖZT
MINDIG OTT A LEHETŐSÉG.'

'IN THE MIDDLE OF DIFFICULTY
LIES OPPORTUNITY.'

Albert Einstein

HTCC

Hungarian Trade & Cultural Center

**Egyszerűen üzlet
Simply business**

www.htcc.org.hu